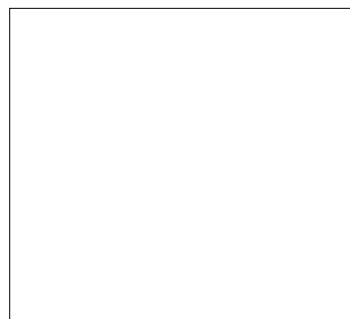

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SMIŽANY

INFORMATÍVNA ČASŤ SPRIEVODNÁ SPRÁVA KONCEPT RIEŠENIA

spracovateľ

Apríl 2024

Názov dokumentácie: Územný plán obce Smižany

Etapa: Koncept riešenia

dokumentácia na prerokovanie varianty „1“ a „2“

Obstarávateľ:

OBEC SMIŽANY

NÁM. M. PAJDUŠÁKA 1341/50

053 11 SMIŽANY

v zastúpení starostkou obce Mgr. Miroslavou Szitovou, PhD.

Tel.: 053/443 14 83

E-mail: smizany@smizany.sk

Spracovateľ:

ARCHING @SNV spoločnosť s ručením obmedzeným

Okružná 787/18

058 01 Poprad

štatutárny zástupca: Ing. Jana ZEMČÁKOVÁ

konateľ spoločnosti

e-mail: kuvik@arching.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. MICHAL KUVIK

Autorizovaný architekt SKA 0851AA

Odborne spôsobilá osoba

na obstarávanie ÚPP a ÚPD:

Ing. arch. Jarmila Vojtaššáková

Dátum vypracovania:

Apríl 2024

1	OBSAH	3
2.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
2.1	DŮVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	5
3.	METODIKA SPRACOVANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU	6
3.1	FILOZOFICKÉ VÝCHODISKÁ	6
3.2	METODIKA	6
4.	HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI	6
5.	VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	9
6.	ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU	9
6.1	SÚLAD RIEŠENIA SO ZADANÍM	10
6.2	SÚLAD RIEŠENIA SO SÚBORNÝM STANOVISKOM	11
7.	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS	11
8.	VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU	16
9.	ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	23
10.	RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA	33
11.	NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	33
12.	NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA	40
12.1	NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA	40
12.2	NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU	43
12.3	NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY	48
12.4	NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE	51
13.	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	54
14.	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	55
15.	NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, CIVILNEJ OCHRANY, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI	58
15.1	ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU	58
15.2	OCHRANA PRED POVODŇAMI	58
15.3	POŽIARNA OCHRANA	60
15.4	CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA	60
16.	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ	61
16.1	CHRÁNENÉ ÚZEMIA	61
16.2	REGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY R-ÚSES OKRESU SPIŠSKÁ NOVÁ VES	62
16.3	MIESTNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY	63

17. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ...	68
17.1 DOPRAVNÉ VYBAVENIE ÚZEMIA	68
17.1.1 CESTNÁ DOPRAVA	70
17.1.2 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA	71
17.1.3 LETECKÁ DOPRAVA	72
17.2 TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA	73
17.2.1 ZASOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU	75
17.2.2 NAPOJENIE ÚZEMIA NA TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNE SIETE	77
17.2.3 ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU	78
17.2.4 ODVÁDZANIE A ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOVÝCH VÔD	78
17.2.5 ZÁSOBOVANIE PLYNOM	83
18. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	83
18.1 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	83
18.2 SPLAŠKOVÉ VODY	83
18.3 DAŽĎOVÉ VODY	84
18.4 ZDROJE ZNEČISTENIA	84
18.5 VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV	84
18.6 ERÓZIA, ZOSUVNÉ ÚZEMIA	85
18.7 RADÓNOVÉ RIZIKO	85
18.8 SEIZMICITA ÚZEMIA	85
18.9 OCHRANA PÔDY	85
19. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	85
20. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	85
20.1 ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIA	86
20.2 ÚZEMIA ŠPECIFICKEJ OCHRANY	87
21. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSP. PÔDNEHO FONDU A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽ. ÚČELY ...	88
21.1 ZDÔVODNENIE ZÁBEROV	88
21.2 ZÁBERY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY	89
22. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV	89
22.1 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O Z ENVIRONMENTÁLNEHO HĽADISKA	92
22.2 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O ZO SOCIO-EKONOMICKÉHO HĽADISKA	93
22.3 HODNOTENIE ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O NA ÚZEMIE	94
22.4 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O NA ZÁBER PÔDY	94
23. VYMEDZENIE POJMOV	95
24. BIBLIOGRAFIA	95
25. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	96

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

2.1 DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Obec má v súčasnosti spracovaný územný plán obce, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva dňa 13.11.1992, ktorý bol niekoľkokrát aktualizovaný. Hlavným dôvodom obstarania územnoplánovacej dokumentácie je stanoviť pre obec (v rozsahu jej administratívnych hraníc) zásady a regulatívy v zmysle § 11 ods. 5 stavebného zákona. Významným dôvodom obstarania územného plánu je potreba aktuálneho komplexného nástroja na zhodnotenie potenciálu rozvoja obce a jeho katastrálneho územia. Územný plán obce bude rešpektovať záväzné regulatívy nadradenej územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu Košického samosprávneho kraja v aktuálnom znení, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce. Pre potreby ďalšieho rozvoja obce je potrebné stanoviť podmienky ďalšieho rozvoja, koordinácie zámerov, aby rešpektovali nové skutočnosti a zahŕňali priestorový priemet strategických zámerov a zámerov potrebných pre ďalší rozvoj obce. Dôvodom obstarania a spracovania novej územnoplánovacej dokumentácie je teda reagovanie na potreby obce v nových územno-technických, demografických a ekonomických podmienkach.

3. METODIKA SPRACOVANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

3.1 FILOZOFICKÉ VÝCHODISKÁ

Spracovanie regulácie územného plánu vychádza postavenia územného plánu ako záväzných regulatívov vychádzajúcich zo spoločenskej dohody o využívaní územia. Územný plán definuje princíp, ako je potrebné v území umiestňovať jednotlivé stavby a činnosti, aby sa dosiahli špecifické ciele definované v strategických dokumentoch obce a nadradených strategických dokumentoch. Regulácia nie je stanovená ako popis konečného stavu, ale ako princíp = súbor pravidiel (pravidlo=regula). Proces, akým sa dosiahne výsledná kvalita územia. Koncept riešenia územného plánu vychádza z odporúčaní a zo schváleného zadania ÚPN obce.

3.2 METODIKA

Územný plán je spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov, ďalej noriem a iných právnych predpisov. Územný plán je jedným dokumentom tvoreným viacerými časťami, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Územný plán obce Smižany pozostáva z informatívnej a záväznej časti.

I./ Informatívnu časť tvorí: informatívna textová časť a informatívna grafická časť.

- I.1) Informatívna textová časť – obsahuje zdôvodnenie záväznej časti.
- I.2) Informatívna grafická časť obsahuje grafické znázornenia vo výkresoch:
 - 1 Širšie vzťahy.
 - 3 Technické vybavenie územia – vodné hospodárstvo.
 - 4 Technické vybavenie územia – energetika a telekomunikácie.
 - 5 Ochrana a tvorba krajiny.
 - 7 Predbežné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

II./ Záväznú časť tvorí:

- II.1) Záväzná textová časť
 - A/ Záväzná časť (podľa § 13 stavebného zákona).
 - B/Regulačné listy s regulačnými podmienkami jednotlivých priestorovo-funkčných celkov.
 - C/ Grafická schéma polohy a vymedzenie priestorovo-funkčných celkov.
- II.2) Záväzná grafická časť
 - 2. Komplexný urbanistický návrh a dopravné vybavenie územia.
 - 6. Výkres regulatívov.

4. HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Obec má záujem rozvíjať sa predovšetkým v štyroch oblastiach a to sú:

- a) využitie potenciálu obce pre rozvoj – príprava územia pre rozvoj bývania/prírastku počtu obyvateľov,
- b) rozvoj turizmu a rekreácie – vytvorenie územnotechnických podmienok pre využitie potenciálu pre tieto funkcie,
- c) všeobecný rozvoj obce orientovaný na vytváranie priaznivých podmienok pre život v obci,
- d) vo väzbe na uvedené body – rozvoj vybavenosti /ubytovanie, služby/ a s tým súvisiaca tvorba pracovných miest.

Obec Smižany bude silným regionálnym centrom s väzbami na okolie v regióne (Čingov, Slovenský Raj, okolité obce, mesto Spišská Nová Ves, mikroregión Slovenský Raj), fungujúcim na princípoch trvalo udržateľného rozvoja, rovnomerne sa rozvíjajúcim vo všetkých oblastiach života. Jej dynamicky rastúci regionálny rozvoj bude postavený na ústretovom prostredí, ktoré bude podporovať rozvoj cestovného ruchu a zlepšenie životných podmienok a občianskeho vybavenia v obci, ktoré bude prispôbené potencionálnemu podnikaniu obyvateľov obce v oblasti cestovného ruchu. Smižany budú obcou sebavedomých občanov hrdých na svoju obec a rodisko, spokojných s rastúcou životnou úrovňou; verejný a súkromný sektor budú spoločne zlepšovať podmienky na kvalitný život a vyžitie všetkých vekových skupín obyvateľstva. Obec a jej okolie budú vyhľadávaným cieľom návštevníkov a turistov, a to nie len vďaka historickým pamiatkam a prírodným krásam, ale aj vďaka ponuke atraktívnych programov aktívneho trávenia voľného času.

Ako ciele s priestorovým priemetom so zahrnutými cieľmi obstarávateľa, nadradenej strategickej dokumentácie a ostatných zámerov sú pre zapracovanie do územného plánu obce stanovené:

1. navrhnuť komplexný nástroj pre územný rozvoj obce,
2. rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územný plán Košického samosprávneho kraja v platnom znení, vrátane záväzných regulatívov a verejnoprospešných stavieb, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce - v návrhu koncepcie územného rozvoja navrhnuť rekonštrukciu obecných komunikácií - cesty, chodníky, cyklochodníky, statickú dopravu, spevnené plochy,
3. navrhnuť cyklotrasy v rámci katastra a ich prepojenie s okolitými katastrami,
4. brať do úvahy krajinnno-estetické hodnoty územia a nevytvárať pohľadové bariéry,

5. vzhľadom na rozvoj obce rešpektovať ochranu prírody a krajiny,
6. vyriešiť ekologické problémy obce, riešenie hygienických a dopravno-technických problémov,
7. rešpektovanie ochranných pásiem, najmä vodného zdroja,
8. návrhy využitia územia, ktoré si vyžadujú umiestňovanie stavieb /návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie atď. /situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie,
9. riešiť miestny územný systém ekologickej stability - na lokálnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinskej štruktúry, určiť ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability, zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia a navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia,
10. nezasahovať priamo do vodných tokov ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu, ktorá by následne vyžadovala zásahy do tokov v rámci prevencie povodní,
11. vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, rešpektovať brehové porasty tokov a ponechať pozdĺž vodných tokov ochranné pásmo bez zásahov v min. šírke 5-10 m pri miestnych biokoridoroch a 15-20 m pri regionálnych biokoridoroch, ktoré umožnia obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopných druhov a posilní ekostabilizačnú funkciu v krajine,
12. vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a iné zásahy do podmáčaných a zamokrených plôch,
13. zachovať líniovú nelesnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a zároveň navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutne vyrúbané dreviny,
14. zvážiť zmeny trvalých trávnych porastov na ornú pôdu v záujme zachovania významných trávnych spoločenstiev,
15. premietnuť a zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce záväzné časti ÚPN Košického samosprávneho kraja, ktoré majú dopad na riešené a záujmové územie obce z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny,
16. je potrebné posúdiť územný plán ako strategický dokument podľa zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
17. zabezpečenie územnej ochrany prírody a krajiny,
18. zabezpečenie funkčných väzieb miestneho ÚSES na štruktúry ÚSES regionálnej úrovne,
19. vytvorenie optimálnej celopriestorovej ekologicky stabilnej krajinskej štruktúry v kontexte s urbanizovanou krajinou,
20. zachovanie významných krajinných prvkov prírodného a historického potenciálu krajiny,
21. udržanie prirodzenej funkcie krajiny,
22. optimalizácia polyfunkčného využitia krajiny (turizmus, rekreácia) v intenciách trvalej udržateľnosti,
23. navrhnúť vhodné plochy IBV pre návrhové obdobie,
24. navrhnúť plochy príslušnej občianskej vybavenosti,
25. zohľadniť demografický rast obce, podľa ktorého je potrebné v návrhu územného plánu obce uvažovať pre výhľadové obdobie. Realizovaním bytovej výstavby formou rodinných domov alebo radovej výstavby sa určí veľkosť parcely a stupeň zastavanosti v regulatívoch zástavby. K plochám rodinných domov alebo radovej výstavby treba počítať aj plochy pre občiansku vybavenosť, komunikácie, technickú infraštruktúru.
26. v pôvodnej časti obce nerozširovať zastavané územie, riešiť bytovú výstavbu rekonštrukciami a intenzifikáciou zástavby zadných častí parciel, záhrad a voľných plôch,
27. určiť plochy vhodné na rozvoj cestovného ruchu a občianskej vybavenosti,
28. navrhnúť dopravné napojenie obce s okolitými obcami,

29. navrhnuť rozvoj rastlinnej a živočíšnej výroby, remesla a služieb v rámci obce alebo okresu,
30. uvažovať s návrhom plôch rodinných domov s polyfunkčným využitím – ubytovanie, stravovanie, obchod a služby,
31. uvažovať s formou etnografickej, spoznávačej turistiky a kultúry,
32. navrhnuť ucelený dopravný systém podľa platných dopravných noriem a predpisov,
33. z rigolov pri komunikáciách obmedziť vtekanie znečistených vôd priamo do potoka,
34. navrhnuť spevnené plochy, chodníky, parkoviská, cyklochodníky, turistické chodníky a bežecké trasy,
35. navrhnuť napojenie všetkých riešených lokalít na rozvody technickej a dopravnej infraštr.,
36. dodržiavať ochranné pásma technickej infraštruktúry.
37. mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii v zmysle STN 73 6101.
38. V zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii v zmysle STN 73 6101.
39. Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v kategórii v zmysle STN 73 6101.
40. Koridor trate vysokorýchlostnej železnice, problémový podchod-smer Čingov, hlučnosť zo zdvihnutého železničného telesa.
41. Koridor trate vysokorýchlostnej železnice.
42. Navrhnuť priestor pre infocentrum Správy NP Slovenský raj „Jelšinky“ – prestavbu nevyužívanej časti areálu lesných škôlok medzi Košiarnym briežkom a Bikšovou lúkou na moderné hlavné infocentrum Správy NP Slovenský raj.
43. Navrhnuť výstupné miesto splavu Smižanská Maša a predĺžiť splavovanie Hornádu až po Smižanskú Mašu.
44. Navrhnuť dopravné a hlavné turistické napojenie na Čingov – turistickým chodníkom a cyklotrasou mimo súčasnej cesty.
45. Vyznačiť a rešpektovať hranice ochranného pásma ciest mimo zastavané územie obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov,
46. Návrh nových záchytných parkovísk v nástupných zónach do NP Slovenský raj, Maša-bývalá úpravňa vody, Maša lodenica, Košiarny briežok, Hotel Čingov, Zejmarská roklina s obcou Mlynky v časti Biele vody. Navrhnuť pešie chodníky, najmä chodník a cyklotrasu na Kalváriu, s prepojením na cyklotrasu Iľašovce- Harichovce,.
47. Navrhnuť nové parkovacie miesta v rámci zastavaného územia obce, formou parkovacích domov a plošných parkovísk na teréne. V časti Jamy pri obchodnom centre riešiť podzemné parkovisko ako súčasť CO krytu.
48. Návrh na odstránenie zvyškov vodnej hrádze na rieke Hornád v lokalite Maša a priestor navrhnuť pre lodenicu a splav rieky.
49. Navrhnuť výstavbu vodojemu v časti Dolník nad Pánskym kruhom.
50. Navrhnuť na výstavbu záložné vodné zdroje pitnej vody – Klauzy.
51. Odpadové hospodárstvo – zariadenia pre zber, dotriedňovanie a kompostovanie odpadu.. Odstrániť čierne skládky a preveriť možnosť kontaminácie z existujúcich skládok.
52. Zariadenia základnej infraštruktúry (zariadenia pre školstvo, zdravotníctvo, kultúru). Riešiť centrum obce v časti kostol, pošta a kultúrny dom.
53. Zariadenia pre podporu sociálnej inklúzie, navrhnuť objekty pre seniorov.
54. Lokality Jamy navrhnuť ako zmiešané územie vhodné pre občiansku vybavenosť, výrobu, rekreáciu a bývanie s presne vymedzenými zónami pre jednotlivé funkčné plochy.

5. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Obec má v súčasnosti spracovaný územný plán obce, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č. 82/12/92 zo dňa 13.11.1992 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Smižany č. 4/1992, ktorý bol niekoľkokrát aktualizovaný. Platný územný plán obce Smižany v súčasnosti nespĺňa požiadavky vyplývajúce z platnej legislatívy a koncepcne je už prekonaný. Jedným z hlavných dôvodov vypracovania nového územného plánu je zosúladienie požiadaviek vyplývajúcich zo strategických dokumentov obce a nadradených strategických dokumentov, ako aj zapracovanie lokálnych zámerov, ktoré sú v súlade s touto stratégiou. Ďalej prehodnotenie rozsahu a spôsobu zástavby a riešenia územia.

6. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU

6.1 SÚLAD RIEŠENIA SO ZADANÍM

Zadanie pre spracovanie Územného plánu obce Smižany bolo súhlasne posúdené podľa § 20 ods.5 stavebného zákona Okresným úradom Košice, odborom výstavby a bytovej politiky č. OU-KE-OVBP1-2022/047657-003 zo dňa 01.12.2022. Na základe uvedeného obec Smižany schválila uznesením obecného zastupiteľstva č. 24/3/2022 zo dňa 14.12.2022

Schválené zadanie pre spracovanie územného plánu obce zadefinovalo ciele, požiadavky a úlohy v 54 bodoch. Tieto ciele spracovateľ zapracoval do konceptu riešenia pre spracovanie návrhu územného plánu obce primerane s prihliadnutím na odporúčania ich umiestnenia v územných celkoch jednotlivých funkčných plôch a v navrhnutej priestorovej regulácii regulačných priestorovo-funkčných celkov.

6.2 SÚLAD RIEŠENIA SO SÚBORNÝM STANOVISKOM

Podľa pokynov zo súborného stanoviska po prerokovaní konceptu riešenia, návrh bude vypracovaný podľa výsledného a preferovaného variantu. Jednotlivé pripomienky, vznesené v etape konceptu budú zapracované, ako je uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania, kde tabuľka vyhodnotenia pripomienok je súčasťou dokumentácie súborného stanoviska.

Variantnosť navrhnutého konceptu riešenia ÚPN-O Smižany spočíva hlavne vo:

- variantnom umiestnení plôch bývania a občianskej vybavenosti,
- variantnej veľkosti plôch výroby, športu, cestovného ruchu a rekreácie
- variantnom trasovaní preložky cesty II. a III. triedy, obslužných ciest a križovaní železnice,
- variantnom rozložení navrhovaných polyfunkčných plôch.

7. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec Smižany sa nachádza na východnom Slovensku v rámci Košického samosprávneho kraja, leží v okrese Spišská Nová Ves v údolí rieky Hornád a jej prítokov. Počtom obyvateľov je najväčšou obcou na Slovensku bez štatútu mesta a susedí s ďalšími samosprávami ako Spišská Nová Ves, Arnutovce, Iľašovce, Letanovce, Spišské Tomášovce, Mlynky, Dedinky či Stratená. Obec je severovýchodnou vstupnou bránou do Národného parku Slovenský raj skrz rekreačné oblasti Maša, Košiarny briežok a Čingov – Hradisko. Značkové trasy pritom vedú Prielomom Hornádu na Tomašovský výhľad, Letanovský mlyn, Ihrík až k Hrdlu Hornádu. Riešené územie leží západne od okresného mesta a väčšou časťou katastra (celkom 30,33 km²) zasahuje do Národného parku Slovenský raj a jeho ochranného pásma a organicky nadväzuje na kataster Spišských Tomášoviec, Iľašoviec a Spišskej Novej Vsi, ktorej súčasťou bola od rokov 1986 do 1990. Od r. 1990 sa obec administratívno–správne osamostatnila od aglomerácie Spišská Nová Ves a čiastkovo plní funkciu strediskového sídla, ku ktorému gravitujú obce Iľašovce a Spišské Tomášovce, spoločne prirodzene spadajú do okresného sídla Spišská Nová Ves.

Úvodná charakteristika riešeného územia

- Kraj: Košický kraj
- Okres: Spišská Nová Ves
- Región: Spiš
- Počet obyvateľov: 9 023 (k 31.12.2020)
- Hustota obyvateľov: 197,44 obyv./km²
- Rozloha: 4 570,43 ha
- Nadmorská výška: 485 m n.m.
- Prvá písomná zmienka: 1 254
- Štatistická územná jednotka: 560154
- Kontaktné údaje: Námestie M. Pajdušáka 50, 053 11 Smižany
tel. 053 443 14 83, fax 053/443 11 32 , e-mail: smizany@smizany

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií a hodnôt do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby sídla, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Obec je krajinársky akcentovaná navrhovanou zástavbou rodinných domov na dvoch susediacich návršiach. Jadrom kompozície je centrum so svojimi výškovými dominantami (bytové domy a kostoly). Prevádzkové prúdy od cintorína klesajú pozdĺž hlavných obslužných komunikácií až k železnici a ďalej obklopujú jadro krajinárskej kompozície – zelenú plochu Mašianskeho sysľoviska a smerujú do lesa. Vytvára sa tu teda severojužná paralelná kompozičná os, tvoriaca „prierez“ funkciami sídla a má gradáciu od pietneho, cez obytné, dopravné, rekreačné, až do voľnej prírody. Obec sa rozkladá neďaleko národného parku Slovenský raj. Čingov sa nachádza dva kilometre juhozápadne od obce. Dominantami obce je pôvodný gotický rímskokatolícky kostol, eklektický evanjelický kostol a kaštieľ (bývalý soľný úrad a sklad). Na 4570 hektárovom priestore sa nachádza 24 ulíc a 2 210 domácností. Väčšina obce si zachovala svoj pôvodný ráz a dá sa povedať, že predstavuje modernú dedinu 21. storočia, panorámu obce avšak kazí architektonicky necitlivá radová panelová výstavba z 80. rokov 20.storočia. Vo vonkajšom obvode obce, t.j. za traťou sa nachádza rómska osada.

Štandard bývania v osade je síce vyšší ako je priemer podobných kolónií na východe Slovenska. Riešené územie je totožné s katastrálnou hranicou obce Smižany.

Geologické pomery.

Na geologickej stavbe širšieho okolia obce Smižany sa podieľajú viaceré geotektonické jednotky a to tatridy, mezozoické komplexy a tercierna výplň výbežkov Hornádskej panvy. Tento predkvartérny podklad je miestami prikrytý sedimentami štvrtohôr. Tektonická stavba je výsledkom viacerých tektonických pochodov, pričom dnešný ráz je hlavne odrazom alpínskeho orogénu. Tektonické štruktúry ovplyvňujúce morfológický ráz územia vznikli až za neogénnej vrásnivej periódy. Touto tektonikou spočiatku mediatypného a neskôr zlomového charakteru sa vytvorili veľké štruktúry hrástových megaantiklinál doprevádzaných magasinklinálami a priekopovými prepadlinami, ktoré sa zapíňali treťohornými sedimentami. Hlavným stavebným prvkom sedimentárneho neogénu sú poklesové zlomy a nimi obmedzené kryhy. Zlomy sú prevažne syngenetické. Okrem nich vplýva stavbu neogénu priebeh podložných vrás, prípadne hrástí a depresíí.

Geomorfologické pomery.

Podľa orografického členenia Slovenska je záujmové územie súčasťou oblasti Fatransko – tatranskej, celku Hornádskej kotliny, oddielu Hornádskej Podolie a časti Novoveská kotlina. Z geologického hľadiska územie budujú paleogénne horniny, v širšom okolí je budované súvrstvom ílovcov a pieskovcov. Kvartér je tvorený fluvialnými sedimentami potoka Brusník, jednak deluvialnými resp. eluvialnými sedimentami. Naplaveniny potoka majú charakter ílovitopiesčitých resp. hlinito-piesčitých zemín s častým výskytom organických látok. Štrky sa vyskytujú v menej významných polohách. Katastrálne územie obce má zvlnený, pahorkatinný reliéf. Svahy okolo dotknutých tokov prechádzajú od miernych svahov ($3^{\circ} - 7^{\circ}$) až po príkre svahy ($17^{\circ} - 25^{\circ}$), pričom prevládajú výrazné svahy ($12^{\circ} - 17^{\circ}$).

Nerastné suroviny

Na základe údajov z Geofondu (Vaneček L. a kol. 1990) sa v záujmovom území nenachádzajú ložiska nerastných surovín. V riešenom území je aktuálne Hlavným banským úradom vyhlásený dobývací priestor Smižany pre povrchovú ťažbu tehliarskej suroviny, pritom je zaradený aj do evidencie chránených ložiskových území. Mimo územia ovplyvneného navrhovanou činnosťou sa nachádza vyhradené ložisko nerastných surovín – tehliarske hliny.

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska Smižany ležia podľa RÚSES v klimatickej oblasti horskej - chladnej, ovplyvňovanej zrážkovým tieňom, vytváraným Vysokými Tatrami. Členitá geomorfologická stavba podmieňuje aj častý výskyt teplotných inverzií. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je 100 – 120, pri max. hrúbke 30 – 40 cm. Priemerný slnečný svit je 1800 hodín. Prevládajúci smer vetrov je západný. Priemerná ročná teplota je $6 - 7^{\circ}\text{C}$, pričom najchladnejším mesiacom je január (-3 až -5°C). Zrážky sú pomerne hojné, za rok tu naprší 800 – 900 mm, najviac v auguste, najmenej v januári a februári.

Hydrogeologické pomery

Povrchové vody

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík dotknuté územie patrí do povodia rieky Hornád, mikropovodia potoka Brusník a jeho prítoku potoka Bystrička. Vodný tok Hornád vodohospodársky je významným vodným tokom. Ostatné vodné toky sú drobnými vodnými tokmi. Potok Brusník je ľavostranným prítokom Hornádu, do ktorého sa vlieva na území mesta Spišská Nová Ves v nadmorskej výške okolo 445 m n.m. Celková dĺžka toku je 16 km. Pramení juhovýchodne od obce Vydrník v lokalite Kopanec v nadmorskej výške okolo 560 m n.m. Potok Brusník vteká do zastavaného územia obce Smižany zo západu a stredom zastavaného územia preteká v smere na východ. Potok Brusník má v úseku nad zastavaným územím obce Smižany prirodzene meandrujúce, plytké koryto. Potok Bystrička je krátkym ľavostranným prítokom Brusníka. V období sucha sú jeho prietoky minimálne. Bystrička vteká do obce zo severu a v strede obce sa vlieva do potoka Brusník. Ďalšími vodnými tokmi sú Biely potok, Lesnica, Tomášovský potok, Hlinica, Smižanský potok a Čingovský potok.

V katastrálnom území Smižany pretekajú uvedené vodné toky:

- Hornád (ID: 4-32-01, 03, 05 – 1, HCP: 4-32-01) vodohospodársky významný vodný tok
- Biely potok (pravostranný prítok Hornádu, rkm zaústenia cca 141,2, ID: 4-32-01-3203, HCP: 4-32-01-028) s prítokmi – tok v správe Lesy SR
- Lesnica (pravostranný prítok Hornádu, rkm zaústenia cca 139,8, ID: 4-32-01-3189, HCP: 4-32-01-030) s prítokmi – tok v správe Lesy SR
- Tomášovský potok (ľavostranný prítok Hornádu, rkm zaústenia cca 138,101, ID: 4-32-01-3186, HCP: 4-32-01-032)
- Hlinica (pravostranný prítok Hornádu, rkm zaústenia cca 131,183, ID: 4-32-01-3181, HCP: 4-32-01-034)
- Čingovský potok (ľavostranný prítok potoka Hlinica, rkm zaústenia cca 1,657, ID: 4-32-01-3182 HCP: 4-32-01-034)
- Brusník (ľavostranný prítok Hornádu, rkm zaústenia cca 129,6, ID: 4-32-01-3125, HCP: 4-32-01-042)
- Ľavostranný bezmenný prítok Brusníka (rkm zaústenia cca 6,3, ID: 4-32-01-3126, správcovsý názov: Smižanský potok)
- Ľavostranný bezmenný prítok Brusníka (rkm zaústenia cca 7,2, ID: 4-32-01-3126-1, HCP: 4-3201-042)
- Ľavostranný bezmenný prítok Brusníka (rkm zaústenia cca 9,0, ID: 4-32-01-3128, HCP: 4-3201-042).

Podzemné vody

Charakter a množstvo podzemných vôd závisí od geologickej stavby a reliéfu krajiny. Najväčší význam majú akumulácie podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch Hornádu a jeho prítokoch, kde sa voda hromadí infiltráciou z koryt tokov a je dopĺňaná zrážkami. Kvalita podzemných vôd je ovplyvňovaná akosťou povrchových vôd.

Pramene a pramenité oblasti

V hodnotenej lokalite sa nevyskytujú evidované pramenné oblasti, ktoré by mohli byť predmetom využívania na zásobovanie. Taktiež sa v dotknutom území nevyskytujú minerálne pramene.

Vodné plochy a jazerá

V katastri obce Smižany sa nachádza vodná nádrž Klauzy. Vodná nádrž sa nachádza vo východnej časti Slovenského raja na Bielom potoku. Úsek Bieleho potoka od nádrže až k jeho ústi do Hornádu o dĺžke cca 6 kilometrov je nazývaný Tomášovská Belá. Nádrž s 7,8 metrov vysokou hrádzou bola do roku 1950 využívaná k splavovaniu dreva do obce Smižany k Smižanskej Maši. V súčasnosti sa voda z priehrady už nevyužíva a priehrada samotná je využívaná k chovu rýb. Vichrice a povodeň v lete roku 2008 spôsobili veľké škody v okolí priehrady aj na hrádzi samotnej.

Pôdne pomery

Z pohľadu pôdných druhov tu prevládajú piesočito – hlinité, hlinité, a prachovito – hlinité pôdy, zväčša stredne skeletnaté. Pôdne subtypy v katastrálnom území Smižany sú zastúpené predovšetkým kambizemami rendzinovými aj modálnymi, ako aj rendzinami. V zátopovom území potoka Brusník sa vyskytujú čierne, typické a čierne glejové, stredne ťažké až ťažké, na sprašových a svahových hlinách. Na svahoch okolo toku zas prevládajú kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké. Na svahoch okolo toku Bystrička prevládajú kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké a kambizeme plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké. Vzhľadom na produkčný potenciál ide o stredne až menej produkčné pôdy. V celom katastri je celkom 4077 parciel, 2360 vlastníkov, z toho je 2235 vlastníkov so známym pobytom a 125 s neznámym pobytom resp. sú neznámi. Vlastníctvo pozemkov je rozdrobené a na 1 vlastníka pripadá 63,67 parciel, výmera na jedného vlastníka začína od 0,18 m² a priemer predstavuje 104,63 m². skupín kvality. Na katastrálnom území sa nenachádza poľnohospodárska pôda zaradená do BPEJ 1-4 (osobitne chránené pôdy).

Ovzdušie

Dotknuté územie je podľa mapy zaťaženia Slovenska základnými znečisťujúcimi látkami (Environmentálna regionalizácia SR 2010) definované ako územie s minimálnym až miernym znečistením ovzdušia. Územie nie je zaradené medzi vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia. Medzi najvýznamnejšie stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia podieľajúce sa na znečistení ovzdušia v danej oblasti patria Kovohuty, a. s., Krompachy.

Zosuvné územia a radónové riziko

V katastrálnom území obce Smižany nie sú zaregistrované plošné zosuvy. Nachádzajú sa tu len bodové zosuvy pri Maši a v severnej časti katastrálneho územia. Predmetné územie spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika.

Dobývací priestor

V katastrálnom území obce Smižany sa nachádza časť určeného dobývacieho priestoru „Smižany“ (ďalej len „DP“) a chráneného ložiskového územia (ďalej len „CHLÚ“) „Smižany“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska tehliarskych surovín proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania. V súčasnosti je toto výhradné ložisko bez určenej organizácie.

V katastrálnom území Smižany sa nachádza aj časť CHLÚ „Smižany I.“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska sadrovca a anhydritu s predpokladom využívania zásob. V súčasnosti ochranu tohto chráneného ložiskového územia zabezpečuje Štátny Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava. Evidujú sa tu výhradné ložiská s určeným DP a CHLÚ (579,428,332) a evidujú sa tu staré banské diela.

8. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Nadradenou ÚPD pre predmet obstarania a vypracovania územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Smižany je aktuálne platné úplné znenie „ÚPN VÚC Košický kraj - Zmeny a doplnky 2017“ schválené uznesením Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja č. 509/2017 dňa 12. 06. 2017, ktorej záväzná časť bola vyhlásená VZN Košického samosprávneho kraja č. 18/2017 zo dňa 12. 06. 2017.

Vybrané okruhy aktuálne platného úplného znenia záväznej časti ÚPN VÚC Košický kraj

Všeobecne záväzné nariadenie 18 /2017 Košického samosprávneho kraja z 12. júna 2017 záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Košický kraj , prijaté uznesením Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja č. 510/2017 dňa 12. júna 2017 podľa § 8 ods. 1 a § 11 ods. 2 písm. a) a c) zákona č. 302/2001 Z . z . o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov a podľa § 27 ods. 2 a § 31 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Zo záväznej časti ÚPN VÚC Košický kraj a jeho nadväzných zmien a doplnkov vyplývajú tieto väzby, premietnuté v riešení územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Smižany.

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

2.8. podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom, pozostávajúcim z nasledovných skupín centier:

2.8.6. podporovať rozvoj centier piatej skupiny; Čierna nad Tisou, Medzev, Strážske a Smižany,

2.12. podporovať ako ťažiská osídlenia druhej úrovne (územie ležiace v Košickom kraji):

2.12.2. popradsko-spišskonovoveské ťažisko osídlenia,

2.15.2. podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:

- hornádsku rozvojovú os hranica s Prešovským krajom – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice (v úseku Gelnica – Košice ako komunikačno-sídelnú rozvojovú os),

2.16. podporovať vznik suburbánneho pásma okolo miest Košice, Michalovce, Rožňava, Spišská Nová Ves a Trebišov,

2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,

2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,

3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,

3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,

3.4. podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja a podporiť vytváranie stredných odborných škôl, ktoré poskytujú pomaturitné vzdelávanie.

3.5. znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelávania podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách a prispôbovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám.

3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu

4.1. považovať za významné centrá rekreácie a cestovného ruchu priestory Zemplínskej šíravy, Slovenského raja, Slovenského krasu, Domice – Aggtelek (hranica s MR), Betliara – Rožňavy – Krásnohorského Podhradia, Jasova, Medzeva a okolia, Košíc a okolia (Kojšovská hoľa, Kavečany, Jahodná), Krompách – Plejsy, Spišského kultúro-historického komplexu, Tokajskej vinohradníckej oblasti a vytvárať územno-technické a dopravné podmienky pre ich ďalší rozvoj,

4.3. podporovať vznik regionálnych rehabilitačných centier na báze termálno-minerálnych vôd v okrese Trebišov, Sobrance, Košice – okolie a Spišská Nová Ves a na báze klimatických podmienok v priestore Mlynky – Biele Vody,

4.6. rešpektovať poslanie národných parkov, považovať národné parky za národné dedičstvo a usmerňovať rozvoj na území národných parkov a ich ochranných pásiem s cieľom zachovať ich krajinný ráz, pričom:

4.6.2. nové zariadenia cestovného ruchu a rekreácie prednostne umiestňovať do zastavaného územia obce,

4.6.3. vytvárať podmienky na prednostné vybavenie technickou infraštruktúrou,

4.8. viazať lokalizáciu služieb cestovného ruchu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,

4.9. vytvárať podmienky pre výstavbu nových kúpeľno-rekreačných priestorov a aquaparkov s využitím geotermálnych vrtov,

4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,

- 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.16. zabezpečiť na územiach európskej sústavy chránených území a územiach národnej sústavy chránených území funkcie spojené s rozvojom turizmu a rekreácie tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu stavu ochrany týchto území a predmetu ich ochrany,
- 4.17. podporovať ťažiskové formy cestovného ruchu v Košickom kraji (vidiecky a agroturistika, mestský a kultúrno-poznávací, kúpeľný a zdravotný, zimný, letná turistika a pobyty pri vode a aktivity súvisiace s rozvojom tradičných remesiel a gastronómie špecifických pre Košický kraj)

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

- 5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.5. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej,
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry
- 5.10. v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NEOCENT, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho

a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny,

5.11. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,

5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,

5.13. identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu

5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,

5.13.2 postupne ukončiť ťažbu nerastných surovín v chránených územiach, plány otvárk a dobývania v existujúcich kameňolomoch schvaľovať len so záväzným projektom revitalizácie a krajinného zakomponovania dotknutého územia po ukončení jeho exploatácie,

5.13.3 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,

5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,

5.15. zabezpečiť pri rekonštrukcii krajiny vrátane projektov pozemkových úprav podmienky pre uplatňovanie zásad tvorby krajiny s rešpektovaním špecifických foriem osídlenia a historických krajinných štruktúr v typickom charaktere poľnohospodárskej krajiny,

5.16. riešiť významné strategické a investičné zámery len v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, ochranu nerastného bohatstva a ochranu zdravia obyvateľov,

5.17. zabezpečiť trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity,

5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,

5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.7. rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne:

6.7.2. cestné komunikácie:

– Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Košice – Slanec – Zemplínske Jastrabie – Veľké Kapušany – Ukrajina,

6.13. chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to:

6.13.1. cestu č. II/536 s obchvatmi sídiel Spišská Nová Ves, Smižany, Spišský Hrušov, Spišské Vlasy, Odorín, Jamník a Bystrany,

6.18. v oblasti rozvoja železničnej dopravy chrániť priestory pre:

6.18.1. železničný dopravný koridor hlavného magistralneho ťahu Žilina – Košice – Čierna nad Tisou na modernizáciu železničnej trate na rýchlosť 120 – 160 km/hod.,

6.19. v oblasti rozvoja leteckej dopravy

6.19.1. chrániť priestory pre:

c) dobudovanie a vybavenie verejného vnútroštátneho letiska v Spišskej Novej Vsi

6.19.2. rešpektovať ochranné pásma verejných letísk, letísk pre práce v poľnohospodárstve, heliportov a leteckých pozemných zabezpečovacích zariadení,

6.19.3. pri prerokovaní územných plánov spracovaných v katastrálnych územiach s výskytom ochranných pásiem verejných letísk, letísk pre práce v poľnohospodárstve, heliportov a leteckých pozemných zabezpečovacích zariadení vždy vyžadovať stanovisko Dopravného úradu Slovenskej republiky,

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.6. vytvoriť podmienky pre rekonštrukcie existujúcich nadradených líniových stavieb vodovodov vodárenských sústav,

7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,

7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach ležiacich v ochranných pásmach zdrojov vody, termálnych a minerálnych zdrojov

7.11.1. s vybudovaným vodovodom,

7.11.2. nachádzajúcich sa v ochranných pásmach zdrojov podzemnej vody Košického kraja a v alúviách vodných tokov Bodva, Hornád, Torysa, Topľa, Ondava, Laborec, Uh a Latorica

7.15. chrániť koridory existujúcich elektrických vedení a územia zálohované pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou,

7.15.1. chrániť koridor existujúceho 220 kV vedenia VVN V273 pre výstavbu nového 2x400 kV vedenia ZVN PVE Čierny Váh – Spišská Nová Ves a Spišská Nová Ves – Lemešany,

7.15.6. chrániť koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v súbehu s existujúcimi vedeniami V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves a V408 Spišská Nová Ves – Lemešany

7.18. chrániť koridory pre výstavbu plynovodov

7.18.5. STL plynovod Nálepko – Dedinky

7.19. chrániť koridory na výstavbu diaľkových optických káblov na trasách:

- d) Spišská Nová Ves – Rožňava,
- e) Nálepko – Dobšiná,
- f) Spišská Nová Ves – Štrba,

8. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

8.1. rozvíjať ekonomiku prostredníctvom:

8.1.1. vytvorenia polycentrickej sústavy osídlenia a tým zabezpečovať aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov v súlade s platnými

strategickými a programovými dokumentmi v oblasti regionálneho rozvoja a územného plánovania,

8.1.2. zvyšovania konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti regiónov rozvíjaním inovačného potenciálu regiónov a efektívnejším využívaním existujúcich výrobných zdrojov,

8.2. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,

8.3. dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji a vytvárať podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou a zvyšovať vzdelanostnú úroveň a mobilitu pracovnej sily v regiónoch,

8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,

8.5. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,

8.6. na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,

8.7. zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov a rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,

8.8. zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,

8.9. využiť monitoring biodiverzity lesných ekosystémov a zdravotného stavu lesov a zvýšiť dôraz na zlepšenie zdravotného stavu lesa,

8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,

8.11. vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných, stavebných a poľnohospodárskych areálov,

8.12. vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja a využívať pritom predovšetkým miestne surovinové zdroje,

8.14. prioritne vytvárať podmienky a chrániť územie pre zakladanie nových priemyselných zón rôznych typov sídlach na rozvojových osiach,

8.15. vytvárať podmienky pre ďalší rozvoj existujúcich priemyselných parkov,

9. V oblasti odpadového hospodárstva

9.1. usmerniť cieľové nakladanie s určenými druhmi a množstvami odpadov, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programom odpadového hospodárstva kraja,

9.2. koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok a zariadení na zhodnocovanie odpadov tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch kraja podľa ich špecifickej potreby,

9.3. vytvárať podmienky pre uzatváranie a rekultiváciu starých skládok v lokalitách Veľké Ozorovce, Lastomír, Kúdelník II v Spišskej Novej Vsi, Kluknava, Brzotín – na úbočí, Jasov I., Krompachy – Richnava, Prakovce, Rožňava – Košická cesta, Dobšiná, Plešivec, Brehov a Gemerská Hôrka,

9.4. vytvárať podmienky pre otváranie nových skládok a zariadení na zhodnocovanie odpadov v okresoch Gelnica, Spišská Nová Ves, Trebišov, Michalovce, Košice – okolie, Rožňava, Sobrance.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava

1.2. napojenie sídiel na diaľnicu D1

1.2.4. pre mesto Spišská Nová Ves v koridore cesty II/533,

1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy

1.6.1. cesta II/536 s obchvatmi sídiel Spišská Nová Ves, Smižany, Spišský Hrušov a Spišské Vlasy, Odorín, Jamník a Bystrany,

1.10. rekonštrukcie existujúcich a stavby nových cestných komunikácií do 3,5 t v súlade s platnými medzinárodnými dohodami,

2. Železničná doprava

2.1. modernizácia železničnej trate hlavného magistralného ťahu Žilina – Košice – Čierna nad Tisou na rýchlosť 120 – 160 km/hod,

3. Letecká doprava

3.3. stavby a modernizácia verejného vnútroštátneho letiska v Spišskej Novej Vsi.

5. Nadradená technická infraštruktúra

5.3. rekonštrukcie existujúcich hlavných vodovodov vodárenských sústav,

5.6. rekonštrukcia, výstavba hrádzí alebo úprava korýt tokov

5.6.1. v zastavaných územiach miest a obcí:

– na toku Hornád – Košice, Spišská Nová Ves a Spišské Vlasy,

5.7. stavby zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou

5.7.1. 2x400 kV vedenie ZVN PVE Čierny Váh – Spišská Nová Ves a Spišská Nová Ves – Lemešany (v koridore existujúceho 220 kV vedenia VVN V273),

5.7.2. 2x400 kV vedenie ZVN v súbehu s existujúcimi vedeniami V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves a V408 Spišská Nová Ves – Lemešany

5.10. stavby nadradených plynovodov

5.10.5. STL plynovod Nálepko – Dedinky,

5.11. stavby diaľkových optických káblov v trasách Veľké Kapušany – Kráľovský Chlmec, Košice – Trebišov, Košice – Slovenské Nové Mesto, Spišská Nová Ves – Rožňava, Nálepko – Dobšiná, Spišská Nová Ves – Štrba, Kráľovský Chlmec – Slovenské Nové Mesto, Veľké Kapušany – Vranov nad Topľou a Veľké Kapušany – Michalovce,

6. Odpadové hospodárstvo

6.2. uzatváranie a rekultivácia starých skládok v lokalitách Veľké Ozorovce, Lastomír, Kúdelník II v Spišskej Novej Vsi, Kluknava, Brzotín – na úbočí a Jasov I., Krompachy – Richnava, Prakovce, Rožňava – Košická cesta, Dobšiná, Plešivec, Brehov a Gemerská Hôrka,

6.3. stavby nových skládok v okresoch Gelnica, Spišská Nová Ves, Trebišov, Michalovce, Košice – okolie, Rožňava, Sobrance.

9. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Zhodnotenie rozvojových predpokladov obce vychádza zo spracovaných prieskumov a rozborov k územnému plánu obce, ktoré boli spracované v roku 2022.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBYVATEĽSTVE

K 31.12.2021 bolo v obci registrovaných spolu 8838 trvale žijúcich obyvateľov. Obec nie je typicky slovenskou vidieckou samosprávou a veľmi výrazne plní obytnú funkciu, pričom vytvára priebežne stále nové možnosti bývania. Tento nárast je možné považovať za vysoko pozitívny znak a aj napriek cyklickému vývoju počtu obyvateľov v niektorých rokoch je ukazovateľ veľmi priaznivý.

Vývoj počtu trvale bývajúcich obyvateľov					
Obec	r. 1991	r. 2001	r. 2011	r. 2020	r. 2021
Smížany	4973	7847	8629	9023	8838

Tab. 1 Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia k 31. 12. 2021

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	282	259	541	23
5 - 9	286	274	560	12
10 - 14	278	261	278	17
15 - 19	286	306	592	-20
20 - 24	321	318	639	3
25 - 29	371	331	702	40
30 - 34	355	300	655	55
35 - 39	320	282	602	38
40 - 44	346	322	668	24
45 - 49	318	320	638	-2

50 - 54	301	322	623	-21
55 - 59	326	309	635	17
60 - 64	227	247	474	-20
65 - 69	183	199	382	-16
70 - 74	109	148	257	-39
75 - 79	51	92	143	-41
80 - 84	35	69	104	-34
85 - 89	16	46	62	-30
90 - 94	3	17	20	-14
95 - 99	0	2	2	-2
100 a viac	0	0	0	0
spolu	4414	4424	8838	-10

Tab. 2 Obyvateľstvo podľa pohlavia

	pohlavie	počet	podiel (%)
1.)	muži	4414	49.94
2.)	ženy	4424	50.06
3.)	spolu	8838	

Tab. 3 Základné vekové kategórie

	veková kategória pohlavie	počet	podiel (%)
1.)	Predproduktívny vek (0-14)	1640	18.56
2.)	Produktívny vek (15-64)	6228	70.47
2.)	Poproduktívny vek (65+)	970	10.98
3.)	spolu	8838	

Tab. 4 Obyvateľstvo podľa národnosti

národnosť	počet	podiel (%)
1.) Slovenská	7834	88.64
2.) Maďarská	3	0.03
3.) Rómská	172	1.95
4.) Rusínská	11	0.12
5.) Ukrajinská	8	.09
6.) Česká	19	0.21
7.) Nemecká	6	0.07
8.) Moravská	0	0
9.) Poľská	12	0.14
10.) Ruská	7	0.08
11.) Ostatné	14	0.16
12.) Nezistené	752	8.51

Tab. 5 Obyvateľstvo podľa vierovyznania

vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	6093	8.94
2.) Evanjelická cirkev augsburského vyznania	287	3.25
3.) Gréckokatolícka cirkev	190	2.15
4.) Reformovaná kresťanská cirkev	12	0.14
5.) Pravoslávna cirkev	18	0.2
6.) Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	11	0.12
7.) iné	184	2.08
8.) bez vyznania	1279	14.47
9.) nezistené	764	8.64

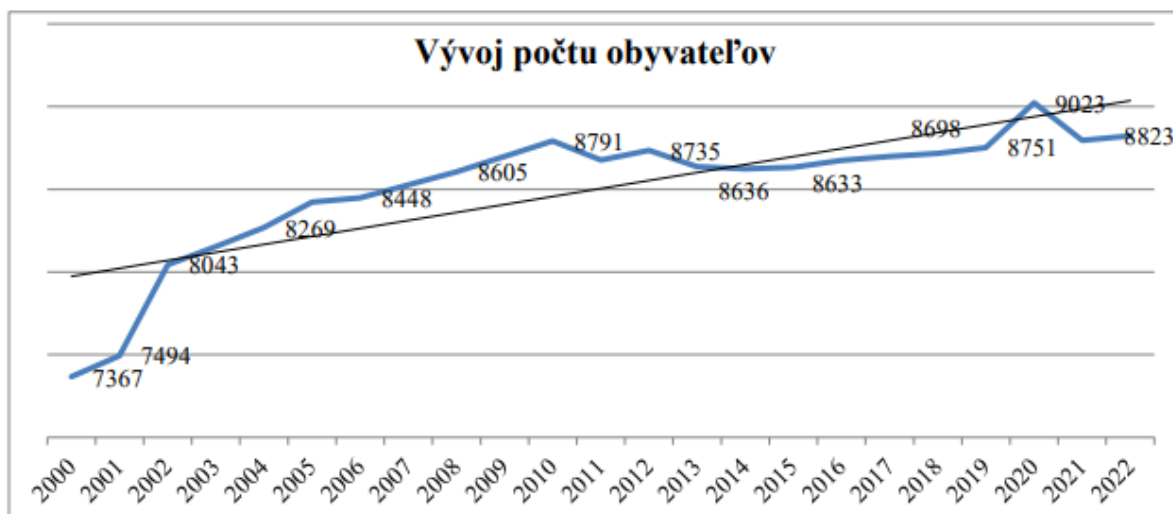
Tab. 6 Obyvateľstvo podľa vzdelania

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	1225	13.86
2.) základné	2179	24.65
3.) stredné odborné učňovské (bez maturity)	1351	15.29
4.) úplné stredné (s maturitou)	1871	21.17
5.) vyššie odborné vzdelanie	355	4.02
6.) vysokoškolské	1315	14.88
7.) bez školského vzdelania (15+ rokov)	56	0.63
8.) nezistené	486	5.5

Tab. 7 Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

rodinný stav	počet	podiel (%)
1.) slobodný / slobodná	4324	48.93
2.) ženatý / vydatá	3560	40.28
3.) rozvedený / rozvedená	467	5.28
4.) vdovec / vdova	478	5.41
5.) nezistené	9	0.1

VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV V OBCI SMÍŽANY

Zdroj: ŠU SR

DOMY A BYTY

Tab. 8 Štruktúra bytového fondu

počet miestností	počet	podiel (%)
1.) 1 obytná miestnosť	133	5.4
2.) 2 obytné miestnosti	273	0
3.) 3 obytné miestnosti	887	35.98
4.) 4 obytné miestnosti	684	27.75
5.) 5 obytných miestností	406	16.47
6.) 6 a viac obytných miestností	70	2.84
7.) Nezistené	12	0.49
8.) Byty spolu	2465	0.49

Tab. 9 Domový fond podľa obdobia výstavby

obdobie výstavby		počet	podiel (%)
1.)	do roku 1919	19	1.23
2.)	1919 - 1945	91	5.87
3.)	1946 - 1960	249	16.05
4.)	1961 - 1980	459	29.59
5.)	1981 - 2000	367	23.66
6.)	2001 - 2010	10	9.03
7.)	2011 - 2015	20	1.29
8.)	2016 a neskôr	201	12.96
9.)	nezistené	5	0.32
10.)	Domy spolu	1551	

Tab. 10 Domový fond podľa typu budovy

typ budovy		počet	podiel (%)
1.)	rodinný dom	1344	86.65
2.)	bytový dom	56	3.61
3.)	polyfunkčná budova	8	.52
4.)	ostatné budovy na bývanie	13	0.84
5.)	neskolaudovaný rodinný dom	125	8.06
6.)	núdzový objekt určený na bývanie	0	0
7.)	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	0	0
8.)	ostatné	2	0.13
9.)	nezistený	3	0.19
10.)	Domy spolu	1551	

Tab. 11 Domový fond - kanalizácia

typ kanalizácie	počet	podiel (%)
1.) septik, žumpa	115	7.41
2.) prípojka na kanalizačnú sieť	1410	90.91
3.) domáca čistička odpadových vôd	1	0.06
4.) bez kanalizácie	14	0.9
5.) nezistený	11	0.71
6.) Domy spolu	1551	

Tab. 12 Domový fond - vodovod

typ vodovodu	počet	podiel (%)
1.) v dome - z verejnej siete	1446	93.23
2.) v dome - vlastná	85	5.48
3.) mimo domu - z verejnej siete	0	0
4.) mimo domu - vlastná	0	0
5.) bez prípojky	9	0.58
6.) nezistený	11	0.71
7.) Domy spolu	1551	

Tab. 13 Domový fond - plynovod

plynofikácia	počet	podiel (%)
1.) áno	1024	66.02
2.) nie	516	33.27
3.) nezistené	11	0.71
4.) Domy spolu	1551	

Bývanie

Obec si do roku 1988 zachovávala typický dedinský ráz. Pričlenením obce k mestu Spišská Nová Ves v roku 1986 sa začala presadzovať myšlienka zlikvidovania starého centra Smižian a výstavby nového sídliska v rámci komplexnej bytovej výstavby na miestach asanovaných rodinných domov. Výstavba 13 - podlažných bytových domov výrazne narušila architektúru obce. Osamostatnením obce roku 1990 a následne schváleným územným plánom obce sa ďalšia výstavba komplexnej bytovej výstavby zastavila.

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov domov a bytov je zrejmé, že najintenzívnejší rozmach bytovej výstavby bol zaznamenaný v časovom rozhraní od roku 1986 do 1990. Pritom počas SODB bolo zistené, že tu žilo v jednej domácnosti aj viac ľudí ako 6 a ich zastúpenie bolo vysoké, pravdepodobne z dôvodu viacpočetných rodín v domácnostiach u rómskej populácie.

V dnešnej dobe sa tu nachádza 1579 obývaných budov na bývanie (z toho 1469 rodinných domov), tiež 96 viacpodlažných objektov (z toho 56 bytových domov), v ktorých existuje celkom 2465 bytov. V katastri obce evidujeme 52 ulíc. V roku 1992 prebehla výstavba námestia s radnicou, ktorá harmonicky prepojila staré centrum s novým sídliskom. Námestie je atypického šošovkovitého tvaru, ohraničené kostolom z 13. storočia a modernou radnicou. Po bočných stranách námestia sú vybudované polyfunkčné rodinné domy, zabezpečujúce občiansku vybavenosť. Rodinné domy v okolí kostola majú zachované črty pôvodnej dedinskej architektúry, ktorú najvýraznejšie vystihuje zrekonštruovaný dom SOLUDUS zapísaný v zozname pamiatkového fondu. Základná umelecká škola, postavená v modernom štýle harmonicky dotvára celé námestie. Dôkazom toho je ocenenie stavby Cenou Dušana Jurkoviča za architektúru v roku 2004. Celkový vzhľad obce sa každým rokom zlepšuje, na čom má zásluhu predovšetkým starostlivosť občanov o bývanie a vysoké percento rekonštruovaných domov. Za posledných 10 rokov obec zveľadila svoj majetok zrekonštruovaním Základnej školy na Komenského ul., Materskej školy na Ružovej ul. a Zelenej ul., budovy kultúrneho domu, historickej budovy kaštieľa, budovy Obecnej polície a tiež vybudovaním novej tribúny v areáli futbalového ihriska. Výstavbou nájomných bytových domov s nižším štandardom bolo poskytnuté bývanie 32 rodinám v rómskej osade. V rámci revitalizácie námestia v r. 2011 a 2015 sa zrekonštruovali miestne komunikácie, chodníky, vybudovali sa parkovacie miesta, osadili nové lávky pre peších na miestach pôvodných lávok, upravila sa zeleň a osadili nové prvky exteriérového mobiliáru, detského ihriska. Zároveň bol vyregulovaný potok Brusník vo východnej časti centra obce. Posledný úsek na Brusníku pri jeho vstupe do zastavaného územia obce zo západnej strany bol upravený koncom roka 2015, čím sa zavýšil proces realizácie protipovodňových opatrení na predchádzanie povodní a eliminácie škôd pri povodniach na majetku občanov a majetku obce.

V obci sú dobudované všetky inžinierske siete, vrátane rómskej osady. Navrhovaný nový územný plán obce ráta s rozšírením výstavby rodinných a bytových domov v lokalite Pánsky kruh, pričom výstavba rešpektuje regionálnu architektúru.

V rómskej osade bola zrekonštruovaná miestna komunikácia a vybudovaný chodník na Zelenej ulici. Výstavba dvoch nájomných bytových domov poskytla bývanie 16-tim sociálne slabším rodinám. Naďalej prebieha rozsiahla výstavba rodinných domov.

Nový územný plán obce Smižany umožní obci poskytovanie ďalších pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu, vrátane dopravnej a technickej infraštruktúry. Stavebná činnosť je tu plánovaná cca do roku 2040. V rómskej osade prebieha individuálna bytová výstavba a sa plánuje výstavba 3-4 nájomných bytových domov vrátane technického a dopravného vybavenia k nim.

Rozvoj bývania

Lokalita „Panský kruh“ predpokladá umiestnenie 190 rodinných domov, 12 bytových domov, objekty občianskej vybavenosti, objekt obchodu a služieb, spoločenský dom a kompletnú dopravnú a technickú infraštruktúru. Realizácia výstavby je rozdelená do dvoch etáp. V rámci prvej etapy je naplánovaných 134 rodinných domov. Toho času prebieha výstavba prvej časti I. etapy v rozsahu 44 rodinných domov a 4 bytové domy. Realizácia výstavby druhej časti I. etapy sa bude realizovať postupne.

V lokalite Falgevend uvažuje s výstavbou 50 rodinných domov, polyfunkčných plôch vrátane technickej infraštruktúry.

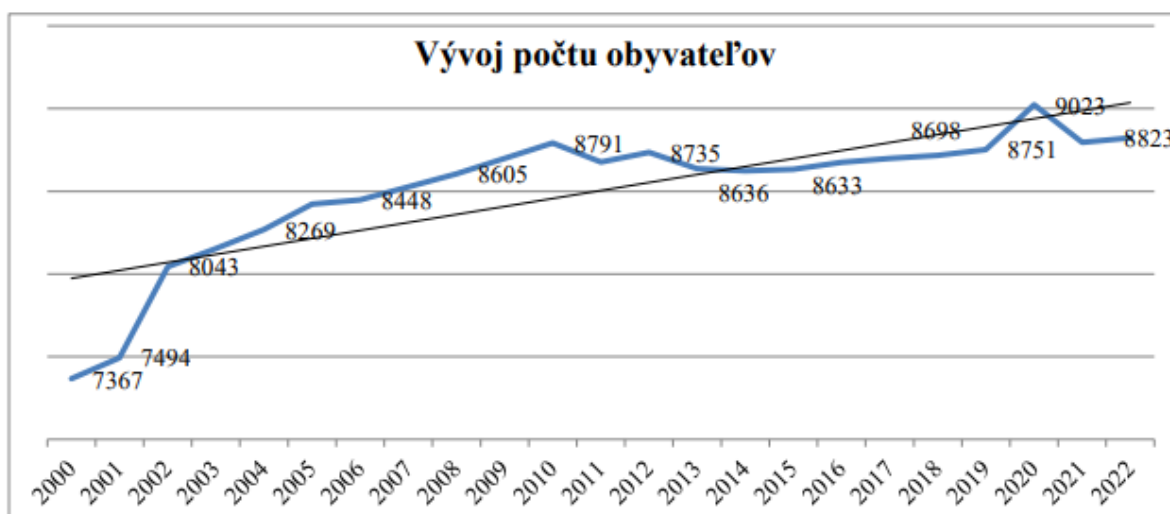
V rómskej osade prebieha výstavba 30 rodinných domov na novovytvorených uliciach Lúčna a Veterná, vrátane technickej infraštruktúry. Ďalšie disponibilné plochy pre výstavbu rodinných domov sú navrhnuté smerom ku k.ú. Spišská Nová Ves cca 90 rodinných domov. V lokalite Jamy sa navrhuje cca 90 rodinných domov

Celkový prírastok

Celkový prírastok obyvateľstva sa vypočíta ako súčet prirodzeného prírastku obyvateľstva obce a migračného salda. Pozitívny vývoj vykazuje demografia obce, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty. Prirodzeným prírastkom, resp. úbytkom sa vyjadruje rozdiel medzi mierou narodených a zomrelých. Z demografie obce vyplýva pozitívny vývoj, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty, teda ak sa v obci narodí viac detí, než zomrie obyvateľov. Ak hovoríme o migrácii, tak máme tým na mysli premiestňovanie alebo presídľovanie, či sťahovanie sa spojené so zmenou bydliska. Ide o zmenu miesta trvalého pobytu za hranice danej územnej jednotky. Pre demografiu obce je opäť pozitívnym znakom, keď tento indikátor dosahuje kladné hodnoty.

V roku 2021 obec Smižany mala 8838 obyvateľov čo pri počte 2465 bytov predstavuje obložnosť 3,58 osôb na bytovú jednotku. Územný plán definuje návrhový rok 2040.

Graf 1 Demografický vývoj

Zdroj: ŠU SR

Návrh vývoja počtu obyvateľov a bytového fondu vo variante „1“

Roky	2001	2005	2011	2018	2020	2021	2022	2030	2040
Počet obyvateľov	7847	8269	8629	8698	9023	8838	8823	9250	10900
Počet bytov	1635	1879	2041	2115	2295	2465	2577	2970	3406

Návrh vývoja počtu obyvateľov a bytového fondu vo variante „2“

Roky	2001	2005	2011	2018	2020	2021	2022	2030	2040
Počet obyvateľov	7847	8269	8629	8698	9023	8838	8823	9180	10500
Počet bytov	1635	1879	2041	2115	2295	2465	2577	2890	3281

Návrhový rok 2040 vo variante „1“ počíta s 10 900 obyvateľmi a s 3406 bytovými jednotkami, vo variante „2“ 10 500 obyvateľmi a s 3281 bytovými jednotkami pri Ø obložnosti 3,2 obyv./b.j..

10. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLLENIA

Obec Smižany sa nachádza na východnom Slovensku v rámci Košického samosprávneho kraja, leží v okrese Spišská Nová Ves v údolí rieky Hornád a jej prítokov. Počtom obyvateľov je najväčšou obcou na Slovensku bez štatútu mesta a susedí s ďalšími samosprávami ako Spišská Nová Ves, Arnutovce, Iľašovce, Letanovce, Spišské Tomášovce, Mlynky, Dedinky či Stratená. Obec je severovýchodnou vstupnou bránou do Národného parku Slovenský raj skrz rekreačné oblasti Košiarny briežok a Čingov – Hradisko. Značované trasy pritom vedú Prielomom Hornádu na Tomašovský výhľad, Letanovský mlyn, Ihrík až k Hrdlu Hornádu. Riešené územie leží západne od okresného mesta a väčšou časťou katastra (celkom 30,33 km²) zasahuje do Národného parku Slovenský raj a jeho ochranného pásma a organicky nadväzuje na kataster Spišských Tomášoviec, Iľašoviec a Spišskej Novej Vsi, ktorej súčasťou bola od rokov 1986 do 1990. Od r. 1990 sa obec administratívno–správne osamostatnila od aglomerácie Spišská Nová Ves a čiastočne plní funkciu strediskového sídla, ku ktorému gravitujú obce Iľašovce a Spišské Tomášovce, spoločne prirodzene spádajú do okresného sídla Spišská Nová Ves. Nakoľko je obec jedným zo vstupných bodov do NP Slovenský Raj, predstavuje zároveň stredisko rekreácie s regionálnym až nadregionálnym významom.

11. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Hlavné urbanistické kompozičné osi idú súbežne s cestami II. a III. Triedy. Pre urbanistickú štruktúru obce je však určujúcou spojnicou centrum obce – mesto Spišská Nová Ves, ktorá je hlavnou strategickou rozvojovou osou, z ktorej je odvodená aj stratégia rozvoja obce. Územia vyplňujúce priestor medzi rozvojovými osami tvoria homogénne územia orientované smerom na rozvojové osi obce. Súbežne na hlavnú urbanistickú os vedie riešeným územím prírodná os a tou je potok Brusník a v južnej časti rieka Hornád, ktorá meandruje voľne v prirodzenom koryte. Táto plocha je súčasťou systému Natura 2000.

Priestorové usporiadanie

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií a hodnôt do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby sídla, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Obec je krajinársky akcentovaná navrhovanou zástavbou rodinných domov na dvoch susediacich návršiach. Jadrom kompozície je centrum so svojimi výškovými dominantami (kostoly). Prevádzkové prúdy od cintorína klesajú pozdĺž hlavných obslužných komunikácií až k železnici a ďalej obklopujú jadro krajinárskej kompozície – Mašianske sysľovisko a smerujú do lesa. Vytvára sa tu teda severojužná paralelná kompozičná os, tvoriaca „prierez“ funkciami sídla a má gradáciu od pietneho, cez obytné, dopravné, rekreačné, až do voľnej prírody. Priestorový priemet hlavnej strategickej osi predstavuje zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti okolo cesty druhej triedy. Rozvoj obce je zameraný na podporenie tejto rozvojovej osi a rozvojom zastavateľného územia v kontakte s už zastavaným územím tak, aby bol vytvorený predpoklad pre vznik kvalitných obytných prostredí. Navrhovaná základná kompozícia v obci bude podporená i vegetačnými prvkami prevažne formou stromoradií či sprievodnou zeleňou tokov a komunikácií.

Zástavba v obci sa navrhuje maximálne do 3 nadzemných podlaží (okrem lokality bytových domov). Výnimku tvoria bytové domy v severnej časti a možnosť umiestnenia bytových domov na prioritnej osi rozvoja, kde je výškový limit stanovený na 6 nadzemných podlaží a podkrovie. Obec sa rozkladá neďaleko národného parku Slovenský raj. Čingov sa nachádza dva kilometre juhozápadne od obce. Dominantami obce je pôvodný gotický rímskokatolícky kostol, eklektický evanjelický kostol a kaštieľ (bývalý soľný úrad a sklad). Na 4570 hektárovom priestore sa nachádza 24 ulíc a 2 465 domácností. Väčšina obce si zachovala svoj pôvodný ráz a dá sa povedať, že predstavuje modernú dedinu 21. storočia, panorámu obce avšak kazí architektonicky necitlivá radová panelová výstavba z 80. rokov 20. storočia. Vo vonkajšom obvode obce, t.j. za traťou sa nachádza rómska osada. Štandard bývania v osade je síce vyšší ako je priemer podobných kolónií na východe Slovenska.

SÚHRNÉ HODNOTY DRUHOV POZEMKOV V K.Ú. SMÍŽANY

Poľnohospodárska pôda spolu: 1 000,48 ha

- z toho orná pôda : 671,38 ha
- záhrada: 23,67 ha
- trvalo trávne porasty : 305,43 ha

Nepoľnohospodárska pôda spolu: 3 569,95 ha z toho:

- Lesný pozemok: 3 282,55 ha
- Vodná plocha: 24,78 ha
- Zastavaná plocha a nádvorie: 175,98 ha
- Ostatná plocha: 86,64 ha

Lesy

Kataster obce leží v rámci lesnej oblasti Spišsko- gemerský kras. Lesy obhospodarujú:

- lesný celok Smižany – Obec Smižany,
- štátne lesy - Lesy SR š. p. OZ Prešov
- lesný celok ZVL Smižany - Združenie vlastníkov lesa - pozemkové spoločenstvo, Smižany.

Spolu zaberajú 3 282,55 ha, z čoho 57 % sú hospodárske lesy (H), 39 % ochranné (O) a 4 % úžitkové (U).

Poľnohospodárska pôda predmetného územia je tvorená ornou pôdou, záhradami, trvalými trávnyimi porastmi. Najvýraznejšie postavenie má orná pôda o ploche 671,38 ha, trvalo trávne porasty sú evidované výmerou 305,43 ha. Najmenšiu časť tvoria záhrady, ktorých zastúpenie je 23,67 ha.

Funkčné využitie územia

Hlavnou funkciou obce je funkcia obytná v relatívne kvalitnom obytnom a životnom prostredí. Druhou najvýznamnejšou funkciou obce je rekreačná. V celom historickom vývoji prevládala výrobná funkcia v poľnohospodárstve, a v lesnom hospodárstve. V súčasnom období sa výrobná funkcia posilňuje aj v oblasti služieb na základe podnikateľských aktivít občanov v zastavanom území obce. Obslužná funkcia svojim rozsahom zodpovedá veľkosti obce a rozvíja sa najmä v obchodnej zložke. Dôležitá je aj dopravná funkcia, pretože obcou prebieha cesta II. triedy spájajúca významné mestá a regióny Slovenska a železničná trať č. 180 Žilina – Košice. Ťažiskový dopravný koridor je diaľnica D1 vo východozápadnom smere mimo katastra, ktorá prispieva ku lepšiemu napojeniu regiónu a tým aj obce na celoslovenskú cestnú sieť.

Kompozícia a krajnotvorba

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií a hodnôt do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby sídla, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Obec je krajinársky akcentovaná navrhovanou zástavbou rodinných domov na dvoch susediacich návršiach. Jadrom kompozície je centrum so svojimi výškovými dominantami (kostoly). Prevádzkové prúdy od cintorína klesajú pozdĺž hlavných obslužných ciest až k železnici a ďalej obklopujú jadro

krajinárskej kompozície – plochu Mašianskeho sysľoviska a smerujú do lesa. Vytvára sa tu teda severojužná paralelná kompozičná os, tvoriaca „prierez“ funkciami sídla a má gradáciu od pietneho, cez obytné, dopravné, rekreačné, až do voľnej prírody.

Hlavnými vnútornými kompozičnými osami sú: nábrežie Brusníka so sústredením rekreačno-oddychových aktivít, ul. Tatranská navrhovaná na postupnú intenzifikáciu atraktivít a mestských foriem objektov, ul. Slovenského Raja s charakterom pôvodnej jednoduchej zástavby RD a sústredením regionálnych remesiel a atraktivít, vyvrcholenie je na kruhovej križovatke s polyfunkčným objektom výškovo akcentovaným. Táto ulica tvorí hlavný smer do Slovenského Raja cez nástupnú zónu. Za významné uzly a body sú navrhované: nám. Pajdušáka, vrátane kostola a radnice, križovatka ulíc Tatranskej – Slovenského Raja, cintorín, bistro na návrší Panského kruhu, priestor evanjelického kostola, križovatka ul. Nábrežnej a Smrekovej, Tatranskej a Smrekovej, Mlynskej a Zelenej, Spišskej a Iľiašovskej, Zelenej a tok Hornádu, križe v extraviláne a nástupná zóna. V rekreačnom zázemí sú to: priestor lávky Starý Čingov, lúka na Starom Čingove, priestor rozptýlenej lúky pod PR Hradisko a na Košiarnom briežku a križovatka nad „Kejdou“. Charakter navrhovanej zástavby vychádza z miestnych tradícií, pri zachovaní vidieckeho typu atmosféry s mestskými fragmentmi. Existujúce bytové domy navrhujeme na stabilizáciu a postupné znižovanie podlažnosti tak, aby sa stali organickejšou súčasťou obce. V centre sú navrhované dvojpodlažné polyfunkčné domy s podkrovím, v novonavrhovaných lokalitách diferencovane jedno a dvojpodlažné. Viazajú na seba funkciu CR, navrhované do max. výšky troch podlaží. Kompozícia vychádza z miestnych kultúrno – historických tradícií. Hlavná kompozičná krajinárska os je PR Hradisko, smerujúci od nástupnej rekreačnej zóny Maša do jadra Starého Čingova.

Priestorová štruktúra obce

Obec je pre potreby spracovania územného plánu rozdelená do 15 územných celkov. Každý územný celok je špecifický a jeho identitu je vhodné podporiť. Z hľadiska udržania kvality života v obci je územný rozvoj obce orientovaný na rozvoj turizmu a podpora rozvoja obce ako obytného satelitu mesta Spišská Nová Ves so základnou občianskou vybavenosťou.

ROZDELENIE OBCE DO ÚZEMNÝCH CELKOV - ÚC

- ÚC 1 – voľná prírodná krajina
- ÚC 2 – poľnohospodársky využívaná krajina
- ÚC 3 – lesy a lesohospodárske územie
- ÚC 4 - Centrálna obec Smižany – obytná a vybavenostná funkcia,
- ÚC 5 - Panský kruh – obytná funkcia,
- ÚC 6 – Falgevend – obytná funkcia
- ÚC 7 – Osada – obytná funkcia
- ÚC 8 – Mlynská-výrobno - obslužná funkcia
- ÚC 9 - Maša – Hradisko-obytno-rekreačná funkcia,
- ÚC 10 - Čingov - rekreačná funkcia,
- ÚC 11 - Košiarny briežok, Včelínec - Červený jarok –rekreačná a záhradkárská funkcia,
- ÚC 12 - Geravy - Zejmarská roklina- športovo-rekreačná funkcia
- ÚC 13 – Jamy – výrobno-obslužná funkcia, rekreačno-obytná funkcia.
- ÚC 14 – Kejda – poľnohospodárska funkcia
- ÚC 15 – PD Smižany - výrobno-hospodárska funkcia.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC1 – voľná prírodná krajina

V územnom celku ÚC1 sa zachováva jeho charakter voľnej prírodnej krajiny. Popri vodnom toku rieky Hornád a jeho prítokoch sa navrhuje udržiavať brehová vegetácia vo forme drevinnej nízkej vegetácie. Vo voľnej prírode sa navrhujú plochy športu-lodenica, sánkársky svah, cyklotrasy, turistické trasy a zimné bežecké trasy.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC2 – poľnohospodárska krajina

V územnom celku ÚC2 sa nenavrhuje žiadna nová výstavba, okrem poldrov a zásekov. Poľnohospodárska pôda sa navrhuje členiť na menšie celky, pričom rozhranie sa navrhuje ako medza /záseky/ s voľnou vegetáciou on šírke cca 1 m. Vzdialenosť jednotlivých medzí/ zásekov/ optimálne 500 m. Tieto medze musia ísť pozdĺž vrstevníc kolmo na smer stekania vody. V medziach okrem trávnatého porastu je vhodné umiestňovať kry. V kontakte s líniovými stavbami (cestou, železnicou) umiestňovať vysokú drevinnú vegetáciu.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC3 - lesy

V územnom celku ÚC3 sa nenavrhuje žiadna nová výstavba. Lesné územie sa navrhuje členiť na menšie celky, lesné pozemky v zmysle lesohospodárskych plánov. V ÚC3 sa navrhujú cyklotrasy, turistické trasy a účelová komunikácia na Čingov cez Jakubkovú.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC4 – Centrálna časť obce Smižany

V územnom celku ÚC4 sa navrhuje využívať ako hlavné rozvojové územie obce. Centrálné územie obce je navrhnuté ako zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti s návrhom na zachovanie existujúcej funkcie občianskej vybavenosti. Navrhuje sa zachovať uličnú urbanistickú štruktúru so zachovaním stavebnej čiary a kompozičnú dominantu kostolných veží. Objekty nesmú prekročiť tri nadzemné podlažia a podkrovie okrem bytových domov. Pri navrhovaní objektov sa odporúča zachovať sedlovú strechu s hrebeňom kolmo na ulicu, predzáhradky neoplocovať.

Pešiu zónu tvorí centrum medzi obecným úradom a katolíckym kostolom ,obklopené polyfunkčnými objektami obchodu a služieb na prízemí a bývaním na poschodí a v zadných traktoch . Na centrálnu pešiu zónu naväzujú pešie trasy k ostatným objektom občianskej vybavenosti-školy-Komenského a Cirkevná , školy Ružová a Komenského, obchody rôzneho druhu a hypermarket Tesco, služby rôzneho druhu a pošta , kultúrny dom s parkom, dom seniorov, múzeum, evanjelický kostol, k ploche športu pri ZŠ Komenského a k ploche cintorínu s jeho navrhovaným rozšírením.

Poloha ÚC4 sa viaže aj na hlavný nástup do Slovenského Raja a to od práve realizovanej kruhovej križovatky medzi ulicami Tatranská a Slovenského Raja smerom k podjazdu pod železnicou, kde sa navrhuje varianta s kruhovou križovatkou pod železnicou alebo varianta s kruhovou križovatkou za železnicou v smere Maša.

Z práve realizovanej kruhovej križovatky po ulici Tomášovská je aj nástup na cyklotrasu do obce Hrabušice.

Ďalšie cyklotrasy sú v ÚC4 navrhnuté :

- od cyklotrasy na Tomášovskej ulici-popri potoku Brusník do KÚ SNV
- od cyklotrasy na Tomášovskej ulici-popri železničnej trati, po Staničnej ulici k potoku Brusník a ďalej do KÚ SNV/alebo cez Staničnú ulicu na Dukliansku a do SNV popri železničnej trati.
- od potoka Brusník, popri katolíckom kostole , Cirkevnej ZŠ a popri cintoríne ku kaplnkám a do Iľašoviec a zrealizovanú cyklotrasu do Harichoviec
- od Cirkevnej školy popod Panský kruh na ulicu Iľašovská.

V centrálnej časti obce je možné umiestniť aj obchody a služby, ktoré neohrozia funkciu bývania v dotknutých pozemkoch.

Zástavba bytových domov ostáva zachovaná bez ich ďalšej intenzifikácie. Pozdĺž hlavných kompozičných osí je navrhované vedenie peších chodníkov, verejnej zelene a sústredenie občianskeho vybavenia. Areál základnej školy na Komenského ulici je rozšírený o futbalový štadión a celý areál je vyčlenený pre verejnú telovýchovu, vzhľadom na akútny nedostatok športovísk v prehustenej zástavbe.

Areál národopisného múzea je navrhovaný na miernu redukciu v prospech scelenia parciel RD.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC5 – Panský kruh

Územný celok ÚC5 zahŕňa pozemky v juhozápadnej, južnej, juhovýchodnej a centrálnej časti zóny Panský kruh určené pre výstavbu rodinných, bytových domov a objektu obchodu a služieb. Územný celok sa navrhuje využívať ako obytné územie obce s novou zástavbou najmä rodinných domov.

Rodinné domy sú navrhované ako maximálne dvojpodlažné s obytným podkrovím. Odporúča sa zástavbu riešiť ako izolované rodinné domy, prípadne dvojdomy so záhradou a predzáhradkou. Dôležité je zachovať uličný priestor s pásom zelene popri komunikácii.

Bytové domy v JV a JZ časti Panského kruhu riešiť ako trojpodlažné. K bytovým domom riešiť prístup z miestnych ciest, vjazdy cez spevnené plochy s parkoviskami. Na trávnatých plochách k bytovým domom zrealizovať strednú a vysokú zeleň, detské ihriská, pieskoviská a prvky drobnej architektúry.

V zmysle pôvodnej regulácie prípravy územia pre výstavbu je naďalej nutné eliminovať svahovitosť územia riešením oporných múrov na hraniciach parciel v záhradách. Takto vzniknuté terasy budú mať vodozádržný a protipovodňový charakter a realizácia rodinných domov bude jednoduchšia.

Návrh výstavby rodinných domov, severne od VTL plynovodu nad Panským kruhom je riešený variantne. Vo variante 1 sa uvažuje s návrhom severného obchvatu, vo variante 2 bez severného obchvatu. Podľa variant sú riešené aj plochy občianskej vybavenosti a plochy záhradkárskeho lokalít v tomto území.

Rodinné domy sú navrhované ako maximálne dvojpodlažné s obytným podkrovím alebo ustúpeným podlažím. Odporúča sa zástavbu riešiť ako izolované rodinné domy, prípadne dvojdomy. Objekty rodinných domov navrhujeme využívať aj pre zariadenia obchodu a služieb s vybavenostnou funkciou.

Celé navrhované územie je napojené dopravne na Iľiašovskú ulicu.

V rámci ÚC5 je navrhnutá cyklotrasa- Cirkevná škola-Iľiašovská ulica.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 6 – Falgevend

Územný celok ÚC6 zahŕňa pozemky západnej časti obce, určené pre výstavbu rodinných domov. Územný celok sa navrhuje využívať ako obytné územie obce s novou zástavbou najmä rodinných domov. Lokalita je navrhovaná na novú zástavbu rodinnými domami v sústredenej forme i v rozptyle. Rodinné domy sú navrhované ako maximálne dvojpodlažné s obytným podkrovím. Odporúča sa zástavbu riešiť ako izolované rodinné domy, prípadne dvojdomy. Objekty rodinných domov navrhujeme využívať aj pre zariadenia obchodu a služieb s vybavenostnou funkciou.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC7 – Osada

Územný celok ÚC7 zahŕňa pozemky v juhozápadnej časti obce, určené pre výstavbu rodinných domov a objektu obchodu a služieb. Územný celok sa navrhuje využívať ako obytné územie obce s novou zástavbou najmä rodinných domov. Lokalita je navrhovaná na dostavbu rodinnými domčekmi v sústredenej forme i v rozptyle. Rodinné domy sú navrhované ako maximálne dvojpodlažné s obytným podkrovím/ustúpeným podlažím/. Odporúča sa zástavbu riešiť ako izolované rodinné domy, prípadne dvojdomy. S vybavenostnej funkcie sa tam navrhuje ponechať materskú škôlku a rozšíriť areál pre

základnú školu so športoviskami. Objekty rodinných domov na hlavnej ulici navrhujeme využívať aj pre zariadenia obchodu a služieb s vybavenostnou funkciou.

ÚC7 rieši legalizáciu stavieb za mostom-na pravom brehu Hornádu-ktoré boli určené na asanáciu. Ďalší rozvoj osady sa na pravom brehu zakazuje, nakoľko by táto činnosť nebola v súlade s ochranou prírody a tvorbou krajiny.

Dostatočný rozvoj plôch bývania a občianskej vybavenosti je v časti osada navrhnutý variantne , pričom vo variante 1 je týchto plôch menej na úkor plôch výroby.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 8 - Mlynská- výrobná - obslužná funkcia

Územný celok ÚC 8 zahŕňa pozemky okolo komunikácie Mlynská , v časti od križovatky s Ulicou Zelená až po k.ú. SNV.

Nachádzajú sa tu prevádzky služieb a výroby ako napríklad AGRO Spiš , ESTEA elektro, čerpacia stanica PHM GAS, autopredajňa FIAT/KIA-Valas, autoservisy, autobazár, HERBA, MIVA a polyfunkčný objekt EPIC centrum. Prevádzky majú príslušné skladové , dopravné a parkovacie kapacity.

Za spoločnosťou MIVA sa uvažuje s rozšírením územného celku južným smerom.

Doporučuje sa nezmenšovať uličný priestor Mlynská, ktorá je navrhnutá ako obchvat do SNV.

Chodník a cyklotrasu situovať medzi komunikáciou Mlynská a železničným telesom.

Variantne je ÚC8 riešený s rozšírením plochy výroby v JV časti na úkor plôch bývania a občianskej vybavenosti v osade alebo bez rozšírenia v JV časti.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 9 - Maša – Hradisko-obytno-rekreačná funkcia,

Územný celok ÚC9 je pre obec Smižany nástupný bod do Národného parku Slovenský Raj a do zóny rekreačného krajinného celku Košiarny briežok a Čingov.

Územie Maše je z väčšej časti určené na trvalé bývanie , z časti sa využíva na rekreáciu .

Plochy Maše na ľavom brehu Hornádu sa navrhujú na rekreáciu a cestovný ruch, na polyfunkciu bývania, občianskej vybavenosti a cestovného ruchu. Ďalej sú tu navrhnuté parkoviská a infocentrum.

Most cez rieku Hornád je v havarijnom stave- uvažuje sa nový most s priestorom pre cyklochodník a chodník. Navrhujeme –vzhľadom na plánovaný rozvoj cestovného ruchu na Košiarnom briežku realizovať nový most a pôvodný využiť ako chodník a cyklochodník .

Za mostom na ľavom brehu Hornádu sa navrhuje lodenica , ako ukončenie splavu rieky Hornád s príslušným parkoviskom pre nakladanie lodí. Ďalej za lodenicou sa nachádza cvičisko kynologického klubu.

Za mostom na pravom brehu Hornádu sa nachádza septik, ktorý sa navrhuje nahradiť ČOV.

Zo Smižian cez Mašu je navrhnutý cyklochodník v smere na Košiarny briežok a popri Hornáde do SNV.

Zo Smižian cez záchytné parkovisko nad Mašou, pri polyfunkčnom objekte Starej vodárne s infocentrom bufetom a ubytovaním vedie turistická trasa cez Zelenú lávku na Čingov . S touto turistickou trasou sa uvažuje , ako s hlavným nástupom do NP Slovenský Raj z obce Smižany.

Od infocentra pri Starej vodárni je navrhnutá cyklotrasa popri ceste III./3250 až na Čingov.

Územie medzi Mašou a Hradiskom je sprístupnené aj náučným chodníkom , ktorý začína nad Starou vodáňou , prechádza popri hoteli Relax a okolo chatiek na Malom Čingove prechádza na Čingov.

Územie sa navrhuje využiť pre rekreáciu s odporúčaním pre umiestnenie drobných prevádzok obchodu a služieb, prechodné ubytovanie a prislúchajúcich plôch športu s dôrazom na verejné priestranstvo.

Hlavnú časť rekreačného priestoru ÚC9 tvoria chaty a hotely s komplexným vybavením- Trio, Relax , Čingov a parkovacími plochami. Športová vybavenosť pozostáva z loptových ihrísk, tenisových kurtov.

Územný celok ÚC9 plní funkciu bývania, cestovného ruchu a rekreácie regionálneho významu s prevahou viazanej rekreácie, hotely a rekreačné chaty. Pre účely krajinárskeho dotvorenia sú výhľadovo navrhované sústavy zelene na rozhraní poľnohospodárskej krajiny a rekreačného priestoru.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 10 - Čingov

Územný celok ÚC10 plní funkciu strediska cestovného ruchu a rekreácie nadregionálneho významu s prevahou viazanej rekreácie, prevažne rekreačné chaty. Väčšina rekreačného územia Čingov sa nachádza na ľavom brehu Hornádu v katastrálnom území Spišské Tomášovce. Časť rekreačného územia Čingov , nachádzajúca sa na pravom brehu rieky Hornád spadá do K.Ú Smižany.

Existujúce chaty navrhujeme na stabilizáciu a rekonštrukcie bez výrazných zmien . Lokality navrhujeme ako stabilizované. Nové zariadenia sa zásadne nenavrhujú.

Rekreačná oblasť Čingov je jednou z hlavných nástupných bodov do N.P. Slovenský Raj. Objekty individuálnej rekreácie musia byť jednopodlažné s podkrovím. Objekty pre prechodné ubytovanie, , nesmú prekročiť dve nadzemné podlažia a podkrovie.

Územný celok je zo Smižian prístupný turistickou trasou cez Mašu a Zelenú lávku alebo náučným chodníkom cez Malý Čingov.

Dopravná obsluha je navrhovaná cez Košiarny briežok, Bikšovu lúku-Čingov , po účelovej komunikácii.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 11 - Košiarny briežok, Včelínek - Červený jarok –rekreačná a záhradkárská funkcia,

Územný celok ÚC11 plní funkciu strediska prímestského cestovného ruchu a rekreácie menšieho významu s prevahou viazanej rekreácie.

Na košiarnom briežku sa nachádzajú prevažne rekreačné chaty, horárne a polyfunkčný objekt –Novák v okolí ktorého sú umiestnené plochy pre občerstvenie, detské ihriská, lezecká stena ,športové ihriská.

Navrhujú sa plochy cestovného ruchu, záchytné parkovisko.

Plocha bývalých lesných škôlok sa navrhuje ako plocha cestovného ruchu pre správu NP Slovenský Raj / Jelšinky/ a zariadenie bude mať náučno- reklamný charakter.

Ďalej sa navrhuje plocha na výstavbu chatiek v smere letisko-Červený jarok.Chatky 1NP+P. Z Košiarného briežka vedú a sú navrhované turistické trasy a cyklotrasy do ostatných častí NP Slovenský Raj:

- Cyklotrasa Včelínek-Letisko
- Cyklotrasa Včelínek-13 ciest
- Cyklotrasa Novák-Letisko

Včelínek je plocha cestovného ruchu na pravej strane cesty Maša-Košiarny briežok.

Nachádzajú sa tu rekreačné chaty a nový objekt-občerstvenia –Bufet s príslušným zázemím.

Cez Včelínek vedie turistická trasa cez Soviu skalu na Čingov.

Navrhuje sa parkovisko.

Červený jarok plní funkciu strediska prímestskej rekreácie menšieho významu s prevahou viazanej rekreácie záhradkárská lokalita. Navrhuje sa stabilizácia územia bez významného rozvoja s možnosťou zástavby drobných stavieb na rekreačné účely, najmä chatky a záhradky. Väčšia časť lokality zasahuje do kat. územia Spišská Nová Ves.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 12 Geravy - Zejmarská roklina- športovo-rekreačná funkcia

Územný celok ÚC12 plní funkciu športovo-rekreačnú, stredisko prímestského cestovného ruchu a rekreácie regionálneho významu s prevahou viazanej rekreácie, prevažne na turistiku .

S ostatnými časťami NP Slovenský Raj je ÚC12 prepojený turistickými trasami a cyklotrasou.

Ide o výstupný bod lanovky – lanová dráha jednosedáčkovej lanovky. Osobná visutá jednolánová dráha Dedinky – Geravy bola vybudovaná v rokoch 1968 – 1970. Jej celková šikmá dĺžka je 1951 metrov a prevýšenie 221 metrov. Na planine Geravy v NP Slovenský raj. Navrhuje sa rozptýlná plocha určená pre turistiku , zimné bežecké trasy a minizoo. Východzia stanica lanovky patrí obci Dedinky a nie je predmetom riešenia.

Zejmarská roklina plní funkciu športovo-rekreačnú, stredisko prímestského cestovného ruchu a rekreácie regionálneho významu s prevahou viazanej rekreácie, prevažne na turistiku.

Zejmarská roklina patrí k najmenším roklinám v Slovenskom Raji. Zejmarská roklina je sprístupnená tiesňava v južnej časti Slovenského raja vytvorená tokom, ktorý steká z planiny Geravy. Potok, ktorý ňou preteká, ústi do Hnilca pod osadou Mlynky-Biele Vody. Jeho hlavným zdrojom je výdatná vyvieracia Zejmarská studňa.

Dopravne je nástup do rokliny prístupný cez K.Ú Dedinky, časť Biela Vody.

ÚC 13 – Jamy – výrobná-obslužná funkcia, rekreačno-obytná funkcia.

Územný celok ÚC13 plní funkciu zmiešaného územia.

Od Osady sa navrhujú plochy izolačnej zelene a plochy výroby .

Ďalej popri ulici Mlynská sú navrhnuté plochy občianskej vybavenosti- obchodov a služieb s príslušnými parkoviskami, pričom jedno z parkovísk bude aj podzemné a bude slúžiť pre obec ako CO kryt.

V centre ÚC13 je navrhnutá plocha cestovného ruchu, oddelená od ostatných plôch plochou izolačnej zelene.

Ďalšia plocha pri ulici Mlynská a ceste III./3250 je určená pre obchod a služby .

V JZ časti ÚC13 je návrh plochy pre rodinné domy.

Dopravne je celý územný celok napojený z navrhovanej kruhovej križovatky a z ulice Mlynská po zberných a obslužných komunikáciách.

Regulácia zástavby bude špecifická pre každú funkčnú plochu a bude preukázaná v podrobnej dokumentácii riešenia územia ÚPP,ÚPD.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 14 – Kejda

Územný celok ÚC14 sa nachádza v južnej časti obce, kde plní funkciu výrobnú so zameraním na poľnohospodársku prvovýrobu. Areál poľnohospodárskeho dvora je využívaný na živočíšnu a rastlinnú výrobu. Poľnohospodársky dvor svojimi parametrami kolide s ochranou životného prostredia. Navrhujeme jej postupnú zmenu programu, so zameraním na chov koní, využiteľných pre cestovný ruch.

Neďaleko Kejdy je navrhnutý sánkarový kopec a zimné bežecké trasy prepojené s letiskom SNV. K športoviskám je navrhnuté parkovisko.

ÚZEMNÝ CELOK ÚC 15 – PD Smižany

Územný celok ÚC15 plní funkciu jestvujúceho poľnohospodárskeho dvora a výrobnobslužnej zóny v severozápadnej časti zastavaného územia obce Smižany. Areál je sprístupnený z existujúcej cesty II. triedy. Existujúci areál v kontaktných územiach s okolitou poľnohospodárskou pôdou je potrebné riešiť pásom vysokej zelene. Samotné objekty sa navrhujú najviac na dve nadzemné podlažia s celkovou výškou nepresahujúcou 10 m okrem administratívnej budovy. Areál je okrem poľnohospodárskej (živočíšnej a rastlinnej) výroby vhodné využiť aj na účely agroturistiky.

Plochy agroturistiky sú navrhnuté popri cyklotrase v smere Hrabušice, pred podjazdom. V územnom celku 15 sa nachádzajú prevádzky výrobnobslužné so zameraním na servisné služby, obchody, reštaurácie, potravinárska výroba, výrobnoremeselné prevádzky, sklady, predaj stavebných materiálov, kovovýroba, zberný dvor, autoservis. Na Z strane ÚC15 sú navrhnuté plochy občianskej vybavenosti.

12. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

12.1 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Obec si do roku 1988 zachovávala typický dedinský ráz. Príčlenením obce k mestu Spišská Nová Ves v roku 1986 sa začala presadzovať myšlienka zlikvidovania starého centra Smižian a výstavby nového sídliska v rámci komplexnej bytovej výstavby na miestach asanovaných rodinných domov. Výstavba 13 podlažných bytových domov výrazne narušila architektúru obce. Osamostatnením obce roku 1990 a následne schváleným územným plánom obce v roku 1992 sa ďalšia výstavba komplexnej bytovej výstavby zastavila.

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov domov a bytov je zrejmé, že najintenzívnejší rozmach bytovej výstavby bol zaznamenaný v časovom rozhraní od roku 1986 do 1990. Pritom počas SODB bolo zistené, že tu žilo v jednej domácnosti aj viac ľudí ako 6 a ich zastúpenie bolo vysoké, pravdepodobne z dôvodu viacpočetných rodín v domácnostiach u rómskej populácie.

V dnešnej dobe sa tu nachádza 1579 obývaných budov na bývanie (z toho 1469 rodinných domov), tiež 96 viacpodlažných objektov na bývanie (718 bytov), v ktorých existuje celkom 2465 bytov. V katastri obce evidujeme 52 ulíc. V roku 1992 prebehla výstavba námestia s radnicou, ktorá harmonicky prepojila staré centrum s novým sídliskom. Námestie je atypického šošovkovitého tvaru, ohraničené kostolom z 13. storočia a modernou radnicou. Po bočných stranách námestia sú vybudované polyfunkčné rodinné domy, zabezpečujúce občiansku vybavenosť. Rodinné domy v okolí kostola majú zachované črty pôvodnej dedinskej architektúry, ktorú najvýraznejšie vystihuje zrekonštruovaný dom SOLUDUS zapísaný v zozname pamiatkového fondu. Základná umelecká škola, postavená v modernom štýle harmonicky dotvára celé námestie. Dôkazom toho je ocenenie stavby Cenou Dušana Jurkoviča za architektúru v roku 2004. Celkový vzhľad obce sa každým rokom zlepšuje, na čom má zásluhu predovšetkým starostlivosť občanov o bývanie a vysoké percento rekonštruovaných domov.

V obci sú dobudované všetky inžinierske siete, vrátane rómskej osady. Navrhovaný nový územný plán obce ráta s rozšírením výstavby rodinných a bytových domov v lokalite Pánsky kruh, pričom výstavba rešpektuje regionálnu architektúru.

V rómskej osade bola zrekonštruovaná miestna komunikácia a vybudovaný chodník na Zelenej ulici. Výstavba dvoch nájomných bytových domov poskytla bývanie sociálne slabším rodinám. Naďalej prebieha rozsiahla výstavba rodinných domov.

Nový územný plán obce Smižany umožní obci poskytovanie ďalších pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu, vrátane dopravnej a technickej infraštruktúry. Stavebná činnosť je tu plánovaná cca do roku 2040. V rómskej osade prebieha individuálna bytová výstavba a sa plánuje výstavba 3-4 nájomných bytových domov vrátane technického a dopravného vybavenia k nim.

Rozvoj bývania

Návrh bývania je riešený predovšetkým v rodinných domoch. V územiach zmiešaných foriem bývania je možné umiestniť aj iné formy hromadného bývania v bytových domoch.

Lokalita „Panský kruh“ predpokladá umiestnenie 190 rodinných domov, 12 bytových domov, objekty občianskej vybavenosti, spoločenský dom a kompletnú dopravnú a technickú infraštruktúru. Realizácia výstavby je rozdelená do dvoch etáp. V rámci prvej etapy je naplánovaných 118 rodinných domov. Toho času prebieha výstavba prvej časti I. etapy v rozsahu 44 rodinných domov a 4 bytové domy. Realizácia výstavby druhej časti I. etapy sa bude realizovať postupne. V lokalite Falgevend uvažuje s výstavbou 50 rodinných domov, polyfunkčných plôch vrátane technickej infraštruktúry. V lokalite Jamy sa navrhuje plocha pre cca 90 rodinných domov. V rómskej osade prebieha výstavba 30 rodinných domov na novovytvorených uliciach Lúčna a Veterná, vrátane technickej infraštruktúry. Okrem toho v rómskej osade navrhuje plocha pre cca 90 rodinných domov.

Celkový prírastok

Celkový prírastok obyvateľstva sa vypočíta ako súčet prirodzeného prírastku obyvateľstva obce a migračného salda. Pozitívny vývoj vykazuje demografia obce, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty. Prirodzeným prírastkom, resp. úbytkom sa vyjadruje rozdiel medzi mierou narodených a zomrelých. Z demografie obce vyplýva pozitívny vývoj, ak tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty, teda ak sa v obci narodí viac detí, než zomrie obyvateľov. Ak hovoríme o migrácii, tak máme tým na mysli premiestňovanie alebo presídľovanie, či sťahovanie sa spojené so zmenou bydliska. Ide o zmenu miesta trvalého pobytu za hranice danej územnej jednotky. Pre demografiu obce je opäť pozitívnym znakom, keď tento indikátor dosahuje kladné hodnoty. Pri zachovaní nárastu obyvateľov podľa demografickej krivky bude potrebných v obci cca 940 nových bytov s nárastom obyvateľov na 10900 pri Ø obľožnosti 3,2 obyv./b.j.. Tento scenár vyplýva z doterajších trendov a je najpravdepodobnejší.

Návrh vývoja počtu obyvateľov a bytového fondu vo **variante „1“**

rok	2001	2005	2011	2018	2020	2021	2022	2030	2040
Počet obyvateľov	7847	8269	8629	8698	9023	8838	8823	9250	10900
Počet bytov	1635	1879	2041	2115	2295	2465	2577	2970	3406

Návrh vývoja počtu obyvateľov a bytového fondu vo variante „2“

rok	2001	2005	2011	2018	2020	2021	2022	2030	2040
Počet obyvateľov	7847	8269	8629	8698	9023	8838	8823	9180	10500
Počet bytov	1635	1879	2041	2115	2295	2465	2577	2890	3281

Návrhový rok 2040 vo variante „1“ počíta s 10 900 obyvateľmi a s 3406 bytovými jednotkami, vo variante „2“ 10 500 obyvateľmi a s 3281 bytovými jednotkami pri Ø obložnosti 3,2 obyv./b.j..

Súčasný počet obyvateľov je 9023 (k 31.12. 2023). V návrhovom období sa uvažuje s výstavbou vo variante „1“ cca 940 bytov a variante „2“ cca 816 bytov. Navrhovaný počet obyvateľov vo variante „1“ 10900, a vo variante „2“ 10500, čo môže predstavovať priemerný nárast oproti roku 2021 o 880 obyvateľov. Navrhovaný počet obyvateľov je po zohľadnení stratégie obce.

V územnom pláne obce sa uvažuje s bývaním hlavne v rodinných domoch do dvoch podlaží s podkrovím. Plochy bývania sú sústredené okolo hlavnej ulice s možnosťou obchodu a služieb. Nové rozvojové plochy sú predovšetkým v severnej časti katastra v dotyku so zastavaným územím.

V oblasti bývania:

Zvyšovať kvalitu území pre bývanie riešením verejných priestranstiev ulíc najmä dopĺňaním drobného mobiliáru, úpravou a výsadbou nízkej zelene a okrasnou zeleňou. Pričom je potrebné prihliadať na autochtónnosť jednotlivých druhov. Pri architektonickom riešení objektov sa odporúča prihliadať na pôvodné tvaroslovie. Preferovať sedlovú strechu (valbu, polvalbu, s hrebeňom kolmým na uličnú čiaru). V zadnej časti sa odporúča zachovať hospodárske záhrady a záhumienky.

12.2 NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Občianska vybavenosť

Pre uvedený nárast obyvateľov a súčasnú umiestnenú občiansku vybavenosť sú v obci navrhnuté lokality pre umiestnenie občianskej vybavenosti hlavne pozdĺž hlavných kompozičných osí, kde sa počíta s možnosťou zvýšenia kapacít (predškolské zariadenia, školské zariadenia, obecný úrad, kultúrne zariadenia), alebo vznikom nových objektov funkčnou zmenou z objektov bývania na objekty vybavenosti alebo polyfunkčných objektov.

Zariadenia pre vzdelávanie

Na obecnom úrade funguje Spoločný školský úrad v Smižanoch, ktorý spadá pod oddelenie školstva, rozvoja a Spoločného školského úradu v Smižanoch a pre všetky združené obce zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva v zmysle platnej legislatívy a ďalšie činnosti v oblasti originálnych a prenesených kompetencií, ktoré boli zjednané v

dohodách medzi Obcou Smižany a 22 obcami združenými v SŠÚ. V obci sa nachádzajú školské zariadenia, ktoré môžu navštevovať deti školského a predškolského veku. Sú to Materská škola a Základná škola na Komenského ul., MŠ Ružová ul., MŠ Zelená ul., ZŠ Povýšenia sv. Kríža a v roku 2014 pribudla 1 cirkevná MŠ. Od 1.9.2015 tu sú zriadené aj detské jasle s kapacitou 17 detí, ktorá bola v školskom roku 2015/2016 využitá na 41%. Svoje umelecké nadanie a zámery majú možnosť deti rozvíjať zase v ZUŠ Dezidera Štraucha od roku 2004. Materské školy majú v r. 2015 spolu 12 tried, navštevuje ich 211 žiakov a disponujú 23 učiteľmi, z čoho na cirkevnej škôlke je 30 detí, 2 triedy a 3 učelia. Porovnaním počtu detí s rokom 1996 je zrejmé, že má klesajúcu tendenciu a je menší o 132 detí. Napriek priaznivej situácii vo výstavbe domov a bytov, pozitívny efekt rastu detí nie je vidieť ani v ZŠ, kedy za posledných 18 rokov poklesol o 311 detí. Časť detí však navštevuje aj školy v blízkom meste Spišská Nová Ves. Čo sa týka Základnej umeleckej školy, je evidentné, že záujem detí o hudobné nástroje, výtvarné a literárno-dramatické umenie nie je zanedbateľný, pretože ju postupne navštevovalo viac žiakov ako v jej začiatkoch, napr. v roku 2014 celkom o 242 žiakov. V zriaďovateľskej pôsobnosti obce sú aj školské stravovacie zariadenia pri ZŠ na Komenského ul., pri MŠ na Zelenej ul. a pri MŠ na Ružovej ulici.

Popri základných školách tu fungujú dve Centrá voľného času, ktoré zabezpečujú výchovno - vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, mládeže, rodičov a iných osôb vo veku do 30 rokov v ich voľnom čase. Sú školským zariadením s celoročnou činnosťou. Usmerňujú rozvoj záujmov, utvárajú podmienky na rozvíjanie osobnosti detí a mládeže a zdokonaľovanie vedomostných schopností a praktických zručností. Podieľajú sa na formovaní nielen talentov (napr. hudobných, výtvarných, športových, atď.), ale aj širokej cieľovej skupiny a zároveň pomáhajú utvárať návyky k užitočnému využívaniu voľného času. Taktiež zabezpečujú podľa potrieb súťaže detí základných škôl.

Materské centrum LOLEK bolo založené 7.11.2012 svojpomocne iniciatívou mamičiek. Stretnutia členov bolo bezplatné, dobrovoľné, apolitické. Cieľom centra bolo vytvárať priestor pre stretávanie sa mamičiek, voľné diskusie, neformálne rady, vzájomnú pomoc a podporu. Dňa 22.8.2013 získalo Materské centrum Lolek štatút obce Smižany. Poslaním materského centra bola podpora zdravého fungovania rodiny, zlepšenie spoločenského postavenia členov rodín, najmä tých, ktorí sa dostávajú do izolácie (matky na materskej dovolenke, týrané ženy a deti, telesne postihnutí, starí rodičia...).

Zdravotnícke a sociálne služby

Zdravotníctvo

Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza, avšak obyvatelia využívajú služby súkromných ambulancií, z ktorých vo dvoch sú poskytované práce všeobecného lekára a vo dvoch detského lekára. Funguje tu aj 1 stomatologická ambulancia a tiež veterinárna. Okrem toho sú dostupné 2 lekárne.

Sociálne služby

Obec Smižany zabezpečuje prostredníctvom poskytovateľa sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, alebo nepriaznivého stavu, resp. dôchodkového veku: A) opatrovateľskú službu B) podporná sociálna služba C) sociálne poradenstvo. Pritom v roku 2014 sa zapojila aj do Národného projektu OP Sociálna inklúzia a zamestnanosť, vďaka čomu od mája 2014 do októbra 2015 nemuseli opatrovaní uhrádzať stanovené poplatky.

Zámerom obce je okrem iného zahájiť výstavbu Zariadenia pre seniorov, ktorý je situovaný pri križovatke Smrekovej a Okružnej ul. (oproti záhrade ZŠ Povýšenia sv. Kríža). Výstavba je schválená v územnom pláne, ktorú navrhujeme na rozširujeme Zriadenie Domu sociálnych

služieb je značne závislé od financií. V novom programovom období sa bude uchádzať znovu o pridelenie nenávratnej finančnej pomoci.

Sociálne služby so zreteľom na rómske komunity

Obec sa dlhodobo zaoberá riešením rómskej problematiky a za účelom poskytovania kvalitných služieb a intenzívnej práce s marginalizovanou rómskou komunitou sa zapájala do výziev zameraných na podporu sociálnej práce.

V obci Smižany je vysoký podiel MRK, až 2 489 príslušníkov MRK s trvalým pobytom v rámci separovaného osídlenia, čo je 28,45 % všetkých osôb s trvalým pobytom na území obce. Osoby MRK žijú v rámci jednej separovanej komunity, ktorá sa nachádza v južnej časti obce, za železničnou traťou. V rámci tejto komunity je 245 domácností, čo tvorí 13,15 % všetkých domácností obce.

Ostatná občianska vybavenosť

Obecný úrad

V ktorom pôsobí starostka obce, prednosta obecného úradu, hlavný kontrolór, či sekretariát. Má zároveň tieto organizačné zložky: Oddelenie finančné a správy daní, Oddelenie výstavby a životného prostredia, Oddelenie školstva, rozvoja a spoločného školského úradu, Oddelenie hospodárskej prevádzky a majetku obce, Oddelenie evidencie obyvateľstva a sociálnych vecí. V objekte obecného úradu funguje Obecná knižnica. Ochranu občanov zabezpečuje Obecná polícia, ktorá sídli v samostatnej budove a má k dispozícii aj kamerový systém. Príspevková organizácia s právnou subjektivitou Obecné kultúrne centrum má v správe objekt kultúrneho domu a kaštieľa, v ktorom sídli Informačné centrum.

Obecná knižnica

V rámci projektu Informatizácia knižníc obecná knižnica v júli 2007 získala kvalitné počítačové vybavenie, ktoré v súčasnosti slúži občanom a návštevníkom obce. V priestoroch knižnice sa v samostatnej časti nachádza internetová čítareň. Návštevníci majú možnosť bezplatného prístupu k informáciám. K dispozícii je 8 PC staníc, vysokorychlostná kvalitná tlačiareň IBM. Ostatné služby sú uverejnené v platnom cenníku.

Obecné kultúrne centrum

Ako príspevková organizácia obce s právnou subjektivitou vznikla 1.4.2010 a plní svoje základné poslanie: uspokojovanie kultúrnych potrieb obyvateľov obce. Hlavným cieľom inštitúcie je napriek menej priaznivému ekonomickému prostrediu v regióne zabezpečiť optimálny štandard kultúrneho vyžitia a tým zároveň stále potvrdzovať, aj v oblasti kultúry, významné postavenie obce. OKC ako inštitúcia vo svojich objektoch aktívne vytvára priestor pre kultúrne aktivity v oblasti záujmovej činnosti občanov, zároveň však cieľavedome a dramaturgicky zabezpečuje kultúrnu ponuku hodnotných programov širokej žánrovej škály. Tento aspekt je potrebné stále zdôrazňovať pri hodnotení kultúrnej inštitúcie vo vzťahu k ostatným organizáciám.

Poslanie a predmet činnosti Obecného kultúrneho centra:

- zabezpečenie verejno-prospešnej a kultúrnej činnosti
- zabezpečenie vzdelávania detí, mládeže a dospelých
- vytváranie podmienok pre združovanie sa do záujmových útvarov
- organizovanie profesionálnych a amatérskych programov
- vyvíjanie aktivít v oblasti spoločenského života
- zabezpečovanie premietania filmov

- usporadúvanie slávností, organizovanie a realizácia slávnostných podujatí pri príležitosti štátnych sviatkov, významných kultúrno-historických výročí
- sprostredkúvanie aktuálnych informácií a oznamov občanom
- poskytovanie informačných služieb o obci, ako aj o celom regióne návštevníkom obce i jej obyvateľom prostredníctvom Turisticko-informačného centra
- podpora rozvoja cestovného ruchu pomocou vlastných propagačných a informačných materiálov

Na zabezpečenie týchto úloh OKC využíva priestory zrekonštruovaného kultúrneho domu a kaštieľa, so všetkým zariadením a technickým vybavením.

Kultúrny dom

V priestoroch kultúrneho domu sa realizujú:

- vystúpenia amatérskych a profesionálnych umelcov,
- prehliadky a festivaly,
- kultúrne slávnosti,
- slávnostné podujatia pri príležitosti štátnych sviatkov, ako aj významných kultúrno – historických výročí,
- kultúrno-spoločenská činnosť,
- estetická výchova, rozvoj záujmovo umeleckej činnosti
- mimoškolská výchova a vzdelávanie.

Kino

Zabezpečuje premietanie filmov rôzneho žánru pre všetky vekové kategórie obyvateľov Smižian. Taktiež zabezpečuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu premietanie filmov pre MŠ a ZŠ.

Kaštieľ

Objekt slúži pre aktívnu činnosť OKC a turistickému informačnému centru.

V priestoroch kaštieľa sa realizujú:

- kultúrno-spoločenské činnosti,
- rozvíjajú sa záujmovo-umelecké činnosti a estetická výchova
- mimoškolská výchova a vzdelávanie
- činnosti reštauračno spoločenské
- propagačné, reklamné, edičné, agentúrne a aktivačné činnosti
- účelové republikové a zahraničné podujatia.

Národopisné múzeum Smižany

Toto národopisné múzeum je externou expozíciou Múzea Spiša v Spišskej Novej Vsi. Táto expozícia bola otvorená v roku 1991.

Expozície

EXPOZÍCIA ĽUDOVEJ KULTÚRY STREDNÉHO SPIŠA

Prezentuje tradičnú ľudovú kultúru tohto regiónu od druhej polovice 19.-teho storočia takmer až po súčasnosť.

RODNÝ DOM KPT. JÁNA NÁLEPKU

V rámci prehliadky je možné na požiadanie navštíviť Rodný dom kpt. Jána Nálepku s pôvodným zariadením roľníckej usadlosti z prvej polovice 20.-teho storočia.

Informačné centrum

Informačné centrum s celoročnou prevádzkou plní tieto úlohy:

- vo vzťahu k návštevníkom a obyvateľom obce:
 - poskytovanie bezplatných informácií
 - distribúcia produktov CR
 - zber a tvorba databáz, aktualizácia webových stránok, tvorba kalendárov podujatí (mesačné, ročné, tradičné podujatia)
 - predpredaj vstupeniek na kultúrne podujatia
 - doplnkové služby
- vo vzťahu k rozvoju cestovnému ruchu:
 - propagácia obce (vlastné propagačné a informačné materiály, účasť na veľtrhoch)
 - organizuje podujatia vyvolávajúce cestovný ruch (jarmoky, propagačné dni, prehliadky)
 - manažment cestovného ruchu (prieskumy, ankety, štatistika, analýzy,
 - tvorbe koncepcií, organizovanie účastí na veľtrhoch CR, správy).

Obecná polícia

Poslanci obecného zastupiteľstva na svojom 2. zasadnutí dňa 15. februára 2007 schválili uznesením Všeobecne záväzné nariadenie č. 64 o obecnej polícii a tým umožnili jej zriadenie v obci. Pri schválení nového Všeobecne záväzného nariadenia č. 107/2014, ktorým bolo na zasadnutí 20.2.2014 zrušené aj Všeobecne záväzné nariadenie č.64, bolo zároveň schválené aj Všeobecne záväzné nariadenie č. 108/2014 o ďalších výstrojných súčiastkach rovnošaty príslušníka obecnej polície Smižany. Obecná polícia plní úlohy v zmysle zákona SNR č. 564/1991 Zb., v ktorom je definovaná ako poriadkový útvar obce, pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plní úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných nariadení obce, uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. Jej organizáciu, objem mzdových prostriedkov a rozsah technických prostriedkov určuje obecné zastupiteľstvo.

Hasičská zbrojnica

Dobrovoľný hasičský zbor bol v obci Smižany založený v novembri 1880. DHZ má v súčasnosti k dispozícii hasičskú zbrojnicu, na ktorej bola v r. 2004 vykonaná výmena strešnej krytiny (namiesto eternitu bol daný poplastovaný plech) a oprava garážovej brány. V r. 2005, keď si hasičský zbor pripomínal 125.výročie založenia, boli vymenené nové plastové okná, staré elektrické akumulčné pece v kanceláriách boli nahradené ústredným vykurovaním s plynovým kotlom.

Dom smútku

Pre vyprevádzanie zosnulých slúži Dom smútku a tiež je tu lokalizovaný cintorín, ktoré sú v správe obce. Veriaci majú pre svoj náboženský život k dispozícii evanjelický kostol augsburského vyznania a rímsko-katolícky kostol.

Rímsko - katolícky farský úrad

Úrad v Smižanoch sídlaci v centre obce okrem bohoslužieb ponúka aj mimoriadne bohoslužby a pobožnosti, programy, poradňu pre zodpovedné rodičovstvo, aktivity s deťmi a mládežou, činnosť spevokolu, atď.

Na východnom okraji obce (kataster mesta Spišská Nová Ves) v Svätyni Božieho milosrdenstva, ktorá správou spadá pod Rímsko-katolícky farský úrad v Smižanoch, sú uložené relikvie troch svätých (sv. Faustína Kowalská, sv. Vincent Pallotti a blahoslavený Ján Pavol II.) V príľahlom rehoľno-formačnom centre pri Svätyni bola začiatkom roka 2004 slávnostne otvorená výstava darov z Vatikánu, venovaných Sv. Otcovi Jánovi Pavlovi II. pri rôznych príležitostiach počas jeho pontifikátu. Jedným z cennejších exponátov je ručná práca (výšivka) až z Mexika znázorňujúca strom pápežstva. Policajti z USA darovali kríž, zhotovený z kovovej konštrukcie zbúraného Svetového obchodného centra v New Yorku ako spomienku na svojich kolegov, ktorí zomreli počas záchrany ľudí pri páde dvojčiek. Uprostred darov je tiež miniatúra spáleného domu v Kosove. Najviac darov pochádza z Talianska. Usporiadané sú do troch častí: jedna predstavuje predmety, ktorých tematika je sústredená okolo osoby Ježiša Krista, druhá skupina predstavuje Svätého Otca Jána Pavla II. v rôznych etapách jeho pontifikátu a tretiu skupinu tvoria obrazy, sochy, keramika, umelecké tkaniny, liturgické oblečenia a mnohé iné predmety.

Infraštruktúra športu a pohybu

TJ Slovan Smižany areál s futbalovým ihriskom a tribúnou pre 300 divákov

Kynologický klub

Horolezecký klub Climbeer - horolezecká stena (bouldrovka) 100 m² v areáli ZŠ Povýšenia sv. kríža v Smižanoch.

Šachový oddiel TJ Slovan Smižany

Viacúčelové ihrisko

Telocvičňa pri Základnej škole na ulici Komenského

Squash-centrum nielen pre športové hry, ale aj spinning a saunu

Detské ihriská

Prírodné klzisko (areál TJ Slovan)

Fitnes

Hotel Čingov – fitnes, relax, plaváreň.

V územnom pláne obce sú navrhnuté lokality pre umiestnenie ďalších prevádzok obchodu a služieb a plôch zmiešaných území pre bývanie a občiansku vybavenosť. Navrhované sú malé prevádzky, ktoré sú zlučiteľné s funkciou bývania.

Z hľadiska kvality ŽP v obci je potrebné zeleňou podporiť najmä exteriér objektov občianskej vybavenosti, prioritne pri zdravotnom stredisku a v centre obce. Plochy zelene dobudovať tak, aby plnili funkciu oddychových a spoločenských plôch v obci. Centrum obce riešiť samostatnou štúdiou

Navrhuje sa využívať predovšetkým centrum obce (ÚC4) pre umiestňovanie potrebnej občianskej vybavenosti. Územie je navrhnuté ako zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti s vymedzenými plochami pre občiansku vybavenosť.

V jednotlivých oblastiach sa navrhuje:

V oblasti školstva:

- Rozšíriť aktivity v rámci objektu školy o školský klub a záujmovú činnosť v poobedňajších hodinách.

- Prepojiť areál školy s novonavrhovaným športovým parkom s prepojením na rekreačný park.
- Upraviť školské zariadenie v súlade s princípmi univerzálneho dizajnu pre využívanie žiakmi so znevýhodnením.

V oblasti zdravotníctva

- V územnom pláne v rámci zmiešaného územia je možné umiestňovať objekty pre zdravotnú starostlivosť a súvisiace komerčné služby (lekáreň, súkromná ambulancia...)
- V oblasti sociálnej starostlivosti (aj vzhľadom na predpokladaný nárast obyvateľov v dôchodkovom veku podľa demografickej krivky):
- Na území obce je vhodné umiestniť zariadenie pre služby pre seniorov aj nadmiestnym významom. Pre toto zariadenie sa odporúča využiť plochy v zmiešaných územiach bývania a občianskej vybavenosti v ÚC4, v ÚC6.

Tieto služby by mali zahŕňať:

- Resocializačné stredisko
- Rehabilitačné stredisko
- Zariadenia opatrovateľskej služby
- Domov-penzión pre dôchodcov
- Klub dôchodcov
- Jedáleň pre dôchodcov
- Stredisko osobnej hygieny
- Práčovňa pre dôchodcov

Za posledných 10 rokov obec zveľadila svoj majetok zrekonštruovaním Základnej školy na Komenského ul., Materskej školy na Ružovej ul. a Zelenej ul., budovy kultúrneho domu, historickej budovy kaštieľa, budovy Obcej polície a tiež vybudovaním novej tribúny v areáli futbalového ihriska. Výstavbou nájomných bytových domov s nižším štandardom bolo poskytnuté bývanie 32 rodinám v rómskej osade. V rámci revitalizácie námestia v r. 2011 a 2015 sa zrekonštruovali miestne komunikácie, chodníky, vybudovali sa parkovacie miesta, osadili nové lávky pre peších na miestach pôvodných lávok, upravila sa zeleň a osadili nové prvky exteriérového mobiliáru, detského ihriska. Zároveň bol vyregulovaný potok Brusník vo východnej časti centra obce. Posledný úsek na Brusníku pri jeho vstupe do zastavaného územia obce zo západnej strany bol upravený koncom roka 2015, čím sa zavŕšil proces realizácie protipovodňových opatrení na predchádzanie povodní a eliminácie škôd pri povodniach na majetku občanov a majetku obce.

12.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

Smižany, ako jedna z mála obcí má široké spektrum zamestnávateľov, podnikateľov a jej výhody plynú aj vzhľadom ku geografickej polohe pri Spišskej Novej Vsi. Ide o pomerne silné zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Ich existencia na území katastra značne vplýva na finančné možnosti samosprávy, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Taktiež prispievajú ku dobrému menu obce Smižany, ich publicite a k zlepšovaniu služieb a podmienok pre život občanov.

Celkovo ku nej koncom roku 2019 prislúchalo 693 podnikateľských subjektov, z čoho 516 boli fyzické osoby - podnikajúce. Takmer 26 % tvorili právnické osoby, z ktorých 67 % bolo ziskového charakteru.

Výrazná tu je poľnohospodárska výroba realizovaná Poľnohospodárskym družstvom Čingov v Smižanoch a 14 samostatne hospodáriacimi roľníkmi.

PD „Čingov“ Smižany úspešne hospodári od roku 1957 na výmere 1954,1 hektárov poľnohospodárskej pôdy, z ktorej 1318 hektárov predstavuje orná pôda. Lokalizácia v regióne Spiša ho zaraďuje do podhorskej výrobnjej oblasti s nadmorskou výškou od 420 do 780 metrov nad morom. Poľnohospodársku činnosť vykonáva v siedmich katastrálnych územiach: Spišská Nová Ves, Spišské Tomášovce, Teplička nad Hornádom, Iľiašovce, Letanovce, Markušovce, Arnutovce, Spišský Štvrtok a Smižany.

Hlavným zameraním poľnohospodárskeho družstva (ďalej PD) je poľnohospodárska prvovýroba. Dôležitou súčasťou je aj nepoľnohospodárska činnosť, v ktorej svoje aktivity zameriava na výrobnú, spracovateľskú, obchodnú a finančnú činnosť, ako aj oblasť služieb.

Predmet činnosti PD je:

1. podnikanie v poľnohospodárskej výrobe a v lesníctve, vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných produktov na účely spracovania a ďalšieho predaja,
2. výroba mlieka, výkrm HD a ošipáných a ich predaj,
3. výroba mäsa a mäsových výrobkov a ich predaj,
4. výroba kŕmnych zmesí,
5. cestná nákladná doprava,
6. dopravné služby - vývoz kontajnerov, ťahanie žúmp,
7. služby verejného stravovania,
8. poskytnutie služieb členom PD v rozsahu podľa stanov PD

Štruktúra firiem v obci:

Obchody

1. Obchody s potravinárskym tovarom	15
2. Drobný tovar a železiarstvo	2
3. Novinový stánok, trafika	3
4. Kvetinárstvo	3
5. Obuv	1
6. Odevy	3
7. Drogéria	2
8. Papiernictvo, kancelárske potreby	1
9. Vzorková predajňa kameňa a kameniny	1
10. Drogéria - Papier	2
11. Farby - laky	2

Služby

1. Aranžérstvo a donášková služba	1
2. Predaj poľnohospodárskej a záhradnej techniky	1
3. Cukrárenská výroba a predaj	3
4. Stavebno-obchodná činnosť	6
5. Zákazková výroba a oprava nábytku	4
6. Piliarska výroba	2

7. Výroba celosklenených systémov na mieru	1
8. Výroba čistiacich a kozmetických prípravkov	1
9. Výroba okien, dverí, drevených výrobkov.	4
10. Výroba a predaj odevov pre šport a voľný čas	2
11. Výroba a predaj potrav. výrobkov (lupienkáreň)	1
12. Dodávky materiálov pre plyn, vodu	1
13. Pracovné odevy	1
14. Pekáreň	1
15. Pálenica	1
16. Poľnohospodárske družstvo Čingov	1
17. Výroba, opravy, revízie výťahov	1
18. Sklenárske práce a rámovanie obrazov	1
19. Kozmetický salón	1
20. Kaderníctvo	8
21. Nechtové štúdio	2
22. Štúdio krásy	1
23. Cestovná agentúra	1
24. Fitnescentrum	2
25. Informačná kancelária	2
26. Zmenáreň	1

Dôležité firmy

1. MIREA – Zákazkové šitie – výroba a predaj štátnych, obecných a historických zástav,
2. RUPKKI s.r.o. – najväčší poskytovateľ internetu v okrese
3. Herba Drug s.r.o. – výroba čistiacich a kozmetických prípravkov
4. AutoVMV s.r.o. – predaj, dovoz a servis vozidiel značiek Fiat Kia a Alfa Romeo
5. Miva s.r.o. – veľkoobchod s kancelárskymi potrebami.
6. Lovo s.r.o. – výroba Spišských zemiakových lupienkov

V lokalite Jama budú v územnom pláne obce vyčlenené pozemky o rozlohe pre výstavbu objektov ľahkej priemyselnej výroby, občianskej vybavenosti a cestovného ruchu. Nakoľko sa pozemky nachádzajú v ochrannom pásme Národného parku Slovenský raj, objekty priemyselnej výroby musia byť bez negatívnych vplyvov na životné prostredie. Dopravné spojenie k uvedenej lokalite je dobré, avšak súčasťou technickej infraštruktúry tejto lokality je navrhované rozšírenie štátnej cesty o odbočovacie pruhy, cyklochodník a kruhová križovatka v mieste terajšieho podjazdu pod železnicou. V okrajovej časti sa navrhujú plochy bývania v bytových budovách. V obci Smižany je diverzifikovaná štruktúra hospodárstva a má potenciál tak pre rozvoj priemyselnej činnosti, ako aj cestovného ruchu. Ten by mal hrať významnú rolu v tomto území a tak sa stať dôležitým zdrojom príjmov regiónu. Turizmus sa podieľa na tvorbe hodnoty a vďaka jeho multiplikačnému, synergickému efektu stimuluje aj vznik nových organizačných štruktúr v regióne. Pokiaľ sa príjmy získané z cestovného ruchu investujú ako výdavky v tom istom regióne, indukovaným príjmom sa podporí vlastný región. Z municipálneho pohľadu je cestovný ruch zdrojom zvýšenia príjmov rozpočtu obce a v našich podmienkach Slovenska je podmienkou zvyšovania konkurencieschopnosti.

Rozvojom podnikateľských aktivít a príležitostí pre miestne obyvateľstvo cestovný ruch zlepšuje zárobkové možnosti, podporuje rozvoj nadväzných činností miestneho trhu (obchodu, remesiel, poľnohospodárstva a pod.) a takto aktivizuje celkové hospodárstvo v regióne, čo sa odrazí v jeho pozitívnom pôsobení na tvorbu a rast hrubého produktu regiónu. V obci sú vymedzené plochy pre poľnohospodársku výrobu, plochy pre výrobu a remeselné výrobné služby. Ich pôvodná lokalizácia v obci bola v prieskumoch a rozboroch definovaná ako disparita pre rozvoj kvalitného obytného prostredia. Z tohto dôvodu sú v územnom pláne vymedzené podmienky pre postupnú transformáciu plôch poľnohospodárskej výroby a výroby na zmiešané plochy výroby a občianskej vybavenosti.

Z hľadiska kvality životného prostredia je potrebné eliminovať všetky negatívne vplyvy (hluk, prašnosť, ale i negatívne vizuálne impakty), preto je potrebné do areálov vniesť (resp. udržať) zeleň, túto zeleň situovať prioritne po obvode areálov, vytvoriť líniové bariéry a solitérne prvky, estetickú plochu vytvoriť pri vstupe či pri administratívnych objektoch. Index zelene sa navrhuje min. 0,3.

12.4 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE

Rekreácia

Východiská rozvoja cestovného ruchu v obci

Smižany svojou polohou pri vstupe do Slovenského raja na jednej strane a možnosťami poznávania pamiatok dávnej histórie na strane druhej lákajú na návštevu malebného údolia rieky Hornád. Nie bezdôvodne vedie tadiaľto i Gotická cesta. Do katastrálneho územia Smižian spadá aj časť Národného parku Slovenský raj. Väčšina roklín sa nachádza v najvyššom - piatom stupni ochrany. Prielom Hornádu, začínajúci sa hneď pri vstupe do Národného parku Slovenský raj - oblasť Čingov, spadá do tretieho stupňa ochrany. Na tomto území je koncentrovaná najvyššia biologická hodnota - chránené druhy rastlín (poniklec slovenský, kosatec bezlistý a pod.) a živočíchov (orol skalný, hlucháň, vydra riečna).

Výhodná poloha v blízkosti Slovenského raja umožňuje nebývalý rozvoj cestovného ruchu. Nielen samotná obec, ale aj rekreačné oblasti Maša, Čingov a Košiarny briežok ponúkajú široké možnosti ubytovania a stravovania. Významnou archeologickou lokalitou v katastri obce je Hradisko pri Smižanoch, ktoré je dôkazom osídlenia územia už v 3. st. p. n. l. Podnikatelia v oblasti cestovného ruchu, ktorých počet z roka na rok stúpa, sa snažia skvalitniť svoje služby. Vysoký podiel na službách majú podnikatelia, ale aj Obecné kultúrne centrum a pod jeho pôsobením Informačné centrum obce Smižany. Informačná kancelária bola zriadená v r. 2006 v objekte obecného úradu ako produkt potreby informovanosti a rozvoja cestovného ruchu v obci i regióne. Jej cieľom je podávať informácie pod jednou strechou a to nielen návštevníkom, ale i samotným obyvateľom Smižian. Zároveň ponúka možnosť prezentácie výrobkov ľudovo - umeleckej tvorivosti. Dnešné Informačné centrum sídlia od r. 2010 v Kaštieli poskytuje informácie o podnikateľských subjektoch v obci, aktuálnych kultúrnych a športových podujatiach, turistických možnostiach, cykloturistike, kultúrno-historických pamiatkach, službách a dopravnom spojení, ubytovacích a stravovacích službách a o regióne vôbec. Významnú funkciu má na poli propagácie podujatí v obci formou e-mailového prepojenia s podnikateľmi v Smižanoch, ale aj s informačnými kancelárkami regiónu Spiša a Šariša.

Podnikatelia pôsobiaci v oblasti cestovného ruchu, ktorí nemajú možnosť získať informácie prostredníctvom internetu, môžu požiadať osobne o ich zasielanie v Informačnom centre.

Združenie podnikateľov v cestovnom ruchu SPIŠ v spolupráci s Mikroregiónom Slovenský raj, mestom Spišská Nová Ves, či obcami Hrabušice a Smižany sa prezentovali pred rokom 2007 na medzinárodných veľtrhoch širokou paletou ponúkaných služieb i krásami Slovenského raja, čím zviditeľňovali región a oslovili potenciálnych turistov.

Obec Smižany je člen MR do projektov „Integrovaná propagácia infraštruktúry cestovného ruchu a ponuky aktivít na území Mikroregiónu Slovenský raj“ a „Slovenský raj – Klaster cestovného ruchu Slovenský raj a TIC Dobšinská Ľadová Jaskyňa“, pretože postupne od roku 2012 boli rozvíjané niektoré prvky jednotnej marketingovej komunikácie:

➤ nová značka destinácie Slovenský raj,
➤ plánovaná inovácia destinačného portálu www.slovenskyraj.eu ,
➤ nové propagačné materiály a propagačný film Slovenského raja,
➤ workshopy / infocesty pre touroperátorov na zimnú a letnú sezónu,
➤ založenie Oblastnej organizácie cestovného ruchu Slovenský raj,
➤ portál www.vraji.sk (OOCR Slovenský raj).

Okrem partnerstva zameraného na podporu turizmu, samospráva spolupracuje s Národným parkom Slovenský raj, Horskou záchrannou službou a turistickým oddielom zabezpečujúcim značkovanie chodníkov v národnom parku.

OOCR SPIŠ a OOCR Slovenský raj začali v roku 2014 aktívnejšiu komunikáciu s cieľom konkrétnej spolupráce na základe pripravovanej zmluvy o spolupráci. Diskutovanými témami spolupráce sú rozvoj aktívneho turizmu, najmä cykloturizmu (budovanie a značenie cykloturistických trás, vydávanie cyklomap a cyklosprievodcov) a zimnej turistiky vrátane zvýšenia dostupnosti lyžiarskych stredísk prevádzkou Ski Bus-u s finančnou podporou Krajskej organizácie cestovného ruchu Košický kraj. Ako predmet spolupráce sa javí spoločná príprava a účasť na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu, organizovanie aktivít i participácia na tvorbe destinačnej turistickej karty pre rok 2015 a ďalšie. Po roku 2015 by mali byť uvedené aktivity doplnené aj o iniciatívy združenia MR MILOJ Spiš, o.z. V rámci OOCR bol vydaný turistický sprievodca Slovenský raj, prospekty s mapami Spolu v raji - To najlepšie zo Slovenského raja, či Zima na južnom Spiši.

Infraštruktúra cestovného ruchu v katastri obce

Smižany tvoria významné zázemie uvedených služieb Slovenského raja, ktoré nanajvýš dotvárajú rôzne doplnkové služby hotelov, penziónov a chát, ako wellness, tenisové kurty, sauna, vonkajšie posedenia atď. Ku nim prislúchajúci je aj stravovací servis, ktorý je priamo v Smižanoch poskytovaný v 1 bufete, 2 cukrárnach, 1 pizzérii, 7 reštauráciách. Smižany disponujú aj bankomatmi, supermarketom, čerpacou stanicou a auto opravovňami, kozmetičkami, apod. Súčasne je tu možnosť ďalšieho športového, kultúrneho vyžitia a v blízkom okolí atraktívnej ponuky zážitkového turizmu počas letnej a zimnej sezóny. Popri ubytovacích zariadení tu sú 5 požičovní bicyklov, 2 požičovne lyží, zmenáreň.

Ubytovacie zariadenia majú kapacitu celkom 986 lôžok, z čoho 826 bolo pevných lôžok a 160 prísteliek, v 55 zariadeniach. Pritom ubytovanie poskytované v hoteloch malo celkom 224 lôžok, v penziónoch 264, chatách 366 postelí, turistických ubytovniach 132 lôžok.

Katastrom prechádzajú existujúce náučné chodníky:

- Náučný chodník MLÁDEŽE s dĺžkou trasy 7 km, počtom panelov 6 a zastávok 6. Vedie cez Smižany, Maša - Hradisko - Čingov - Pod Sovou skalou - Zelená lávka - Smižany, Maša.
- Náučný chodník PRIELOM HORNÁDU, s dĺžkou trasy 22 km, 19 infopanelmi a 16 zastávkami a trasou Hrdlo Hornádu - Letanovský mlyn - Lesnica - Čingov - Ďurkovec - Tomášovský výhľad - Trstený potok - Hrdlo Hornádu. Náučný chodník SLOVENSKÝ RAJ –

JUH s trasou Dedinky - Biele Vody - Zejmarská roklina - Geravy - Malé Zajfy - Stratenská pila – Dedinky, počtom zastávok 6 a s 9 panelmi.

Hlavné turistické trasy:

Cez Košiarny briežok na Medvediu hlavu

Spišská Nová Ves - Košiarny briežok - Medvedia hlava - Kvašné lúky - Spišská Nová Ves.

Cez Čingov na Soviu skalu

Spišské Tomášovce - Ďurkovec - Čingov - Sovia skala – Smižany

Okolo Čingova

Čingov - Lesnica - Bikšova lúka - Košiarny briežok - Sovia skala - Čingov

Na Tomášovský výhľad cez Kláštorskú roklinu

Čingov - Tomášovský výhľad - Letanovský mlyn - Prielom Hornádu - Kláštorská roklina - Kláštorisko - Čertova sihoť - Čingov

Prielomom Hornádu - východ

Čingov - Pod Tomášovským výhľadom - Letanovský mlyn - Kláštorisko - Biely potok - Čingov

Tiesňavou Sokolia dolina

Čingov - Biely potok - Sokolia dolina - Kláštorisko - Čertova sihoť - Čingov

Tiesňavou Zejmarská roklina na Čertovu hlavu

Dedinky - Biele Vody - Zejmarská roklina - Geravy - Predný Hýľ - Čertova hlava - Chotárna dolka - Biele Vody - Dedinky

Na Geravy cez Tomášovskú Belú

Dedinky - Geravy - Predný Hýľ - Klauzy - Tomášovská Belá – Čingov.

Kultúrno – spoločenské podujatia, športové vybavenie v obci sú tiež k dispozícii a dopĺňajú úroveň poskytovaných služieb pre potreby vidieckeho cestovného ruchu.

Šport

V obci sú vytvorené podmienky pre športové aktivity v existujúcom areáli futbalového ihriska. Jeho súčasťou je tribúna so šatňami a hygienickým vybavením. Areál TJ Slovan Smižany s futbalovým ihriskom. Okrem toho je v areáli TJ Smižany priestor, na ktorom pri dostatočne studenej zime vzniká klzisko, ktoré slúži na verejné korčuľovanie a hokej. Hneď vedľa ihriska sa nachádza ZŠ Komenského, ktorá poskytuje multifunkčné ihrisko s umelou trávou a telocvičňu. V obci sa nachádza aj lezecká stena a kynologický klub. Tradičný je aj Beh ulicami obce Smižany, ktorý sa koná každý rok v septembri.

Infraštruktúra športu a pohybu

Areál TJ Slovan Smižany s futbalovým ihriskom a tribúnou pre 300 divákov.

Viacúčelové ihrisko

Kynologický klub

Telocvičňa pri Základnej škole na ulici Komenského

Squash-centrum nielen pre športové hry, ale aj spinning a saunu

Horolezecký klub s horolezeckou stenou (bouldrovka) 100 m²

Detské ihriská

Prírodné klzisko (areál TJ Slovan)

Fitnes

Hotel Čingov – fitness, relax, plaváreň

Obec je strediskom cestovného ruchu s regionálnym až nadregionálnym významom. Táto funkcia bola dosiaľ sústredená predovšetkým v časti Čingov. V návrhu sa uvažuje s obnovením lokality Hradisko pre účely so zriadenia kempingu a individuálnej rekreácie, obnovy lyžiarskeho areálu a príslušných plôch, ktoré sú určené pre športové aktivity. Novo sa navrhuje zmeniť využívanie lomu pre športové aktivity. Jednotlivé lokality rekreácie sú navzájom prepojené cykloturistickou trasou a v kontakte s národným parkom je navrhnutý rekreačný les. Les sa navrhuje pre rekreačné využitie v zmysle sprístupnenia chodníkmi len s úpravou terénu, umiestnenia drobného mobiliáru (najmä lavičky, stoly, oznamovacie tabule, upravené a vymedzené miesta pre zakladanie ohňa, umelecké diela, osvetľovacie prvky).

Pre rozvoj turizmu sú navrhnuté nasledovné zásahy a opatrenia:

- Podpora cyklistického chodníka v smere Spišské Tomášovce, ktorý kopíruje starú biskupskú cestu. Na tomto cyklistickom chodníku budú vybudované "zastavenia", teda oddychové miesta s krížom podľa tradície a s vybavenosťou (mobiliár, informačné tabule apod.) Táto cesta bude nadväzovať na širšie vzťahy.
- Rieka Hornád, jej prirodzené meandre a lužné porasty s vysokým stupňom biodiverzity dávajú možnosť na rozvoj "edukačného turizmu" zameraného na pozorovanie prírody. V tejto súvislosti je potrebné vybudovať "pozorovateľne", prípadne náučné chodníky.
- Rozšírenie plôch rekreácie, rekreačného športu, turizmu: - v časti Čingov a Košiarny briežok budú rozšírené bežkárске.
- V rámci podpory turizmu bude riešené centrum obce vytvorením podmienok pre posilnenie hlavných rozvojových osí.

13. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasný vymedzený zastavaný územie obce k 1.1.1990 je zobrazené vo výkrese č. 2 Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Rozloha

Celková rozloha je 45.7043 Km² (4 570.43 ha).

Rozdelenie pôdy

• poľnohospodárska pôda 22%	(995 ha)
• orná pôda 15%	(660 ha)
• záhrady 1%	(24 ha)
• trávnaté plochy 6%	(311 ha)
• nepoľnohospodárska pôda 78%	(3575 ha)
• lesy 72%	(3291 ha)
• vodné plochy 1%	(21 ha)
• zastavané plochy a nádvoria 5%	(176 ha)
• iná plocha 2%	(87 ha)

14. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Katastrálne územie obce Smižany patrí, ako aj územie okresu Spišská Nová Ves, z hľadiska ochrany prírody k významnejším územiám na Slovensku. V katastrálnom území obce sa nachádza:

- Národný park Slovenský raj – zaberá lesné porasty na svahoch pohoria Slovenský raj.
- Chránené vtáčie územie Volovské vrchy (SKCHVU036) – zasahuje do katastrálneho územia iba okrajovo a jeho hranica je viac menej totožná s východnou hranicou katastrálneho územia.
- Lokalita NATURA 2000 – Slovenský raj (SKUEV0112) – územie vyčlenené na ochranu vytypovaných biotopov a druhov.
- Lokalita NATURA 2000 – Mašianske sys'lovisko (SKUEV0784) - územie vyčlenené na ochranu vytypovaných biotopov a druhov.
- Prírodná rezervácia Čingovské hradisko – výmera 44 ha, rok vyhlásenia 1982, 5. stupeň ochrany, súčasť NP Slovenský raj (MCHÚ).
- Prírodná rezervácia Kocúrová – výmera 16,7 ha, rok vyhlásenia 1974, 5. stupeň ochrany, ochrana lesných spoločenstiev so širokým ekologickým rozpätím; súčasť NP Slovenský raj (MCHÚ).
- Národná prírodná rezervácia Kysel' – výmera 950 ha, rok vyhlásenia 1964, ochrana mimoriadne hodnotných geomorfologických a krajinársko-estetických javov, rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a jaskynných priestorov, súčasť NP Slovenský raj.
- Národná prírodná rezervácia Zejmarská roklina – výmera 72,6 ha, rok vyhlásenia 1980, ochrana významných geomorfologických krasových foriem a zachovalých pôvodných biocenóz, 5. stupeň ochrany, súčasť NP Slovenský raj (MCHÚ).
- Národná prírodná rezervácia Holý kameň – výmera 210 ha, rok vyhlásenia 1976, ochrana zachovalých lesných spoločenstiev, 5. stupeň ochrany, súčasť NP Slovenský raj.

Flóra a fauna

Flóra

Územie katastra obce Smižany patrí na základe fyto geografického členenia Slovenska do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu vnútrokarpatských kotlín, okresu podtatranských kotlín, podokresu Spišské kotliny. (Atlas SSR, 1980).

Flóra obce je veľmi bohatá a podrobne je spracované v ďalších dokumentoch obce ako ÚPN, či projektové dokumentácie investičných zámerov. Niektoré druhy uvádzame aj v tomto materiáli. Výrazné zastúpenie v lesoch tu má smrek, jedľa, borovica, smrekovec opadavý, ale tiež buk, jaseň, javor, dub či agát. Brehové porasty tvoria dreviny: vrbá biela, ktorá v porastoch prevláda, vtrúsene topol' biely, javor poľný, jelša sivá.

Krovitá etáž: báza čierna, svíb krvavý, hloh jednoosemenný, ostružina černicová, pavinič a krovité druhy vrb. Pri prechode do zastavaného územia tieto brehové porasty postupne miznú a v centrálnej časti obce sa úplne strácajú. V zastavanom území sa v okolí vodného toku nachádzajú ojedinelé výsadby drevín: orech kráľovský, lipa malolistá, smrek obyčajný, borovica lesná. V úseku prvej časti úpravy potoka Brusník sa na svahu toku pri ceste (ul. Nábřežná) nachádzajú porasty invázneho druhu - Pohánkovec japonský.

V rámci katastra je významným spoločenstvom alúvium potoka Brusník, predstavujúce v okolitej poľnohospodársky intenzívne obrábanej krajine významnú biologicky účinnú zeleň. Tvorené je predovšetkým krovinami s dominantnou vrbovou purpurovou, krehkou a na

mnohých miestach dosadeným topoľom kanadským. Nachádza sa tu viacero druhov krov, ako hloh, baza, šípka alebo zemolez čierny, tiež bohaté zastúpenie kveteny.

Fauna

Z pohľadu zoogeografického členenia patrí kataster obce Smižany do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vnútorného obvodu centrálneho okrsku rudohorský.

Prevažná časť živočíchov v širšom území je naviazaná na biotopy lesov, plochy s nelesnou drevinou vegetáciou. Zloženie fauny širšieho územia je veľmi pestré (Národný park Slovenský raj, Chránené vtáčie územie Volovské vrchy, Územie siete NATURA 2000 – Slovenský raj...).

Spoločenstvá lesov: veverica obyčajná, ryšavka obyčajná, krt obyčajný, piskor obyčajný, rys ostrovid, sviňa divá, jeleň obyčajný, srnec hôrny, slepúch lámavý, jašterica živorodá, jastrab veľký, sova obyčajná, bažant obyčajný, zajac poľný, mačka divá, kukučka obyčajná, dáždovník obyčajný, žlna zelená, vrana obyčajná, sojka obyčajná, drozd plavý, žltouchost hôrny, červienka obyčajná, pinka obyčajná, v rámci vodného prostredia salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, ropucha obyčajná, atď.

Spoločenstvá polí, lúk a pasienkov: hrabavka škvrnitá, jarabica poľná, prepelica poľná, škovránok poľný, zajac poľný, syseľ obyčajný, ležiak obyčajný, kaňa sivá aj popolavá, myšiarka močiarna, trasochvost žltý, pipíška chochlatá, či tchor stepný, a ďalšie.

Pod strechami si robí svoje hniezda lastovička obyčajná a belorítka obyčajná.

Chránené rastliny a živočíchy

V rámci katastra sa nachádza viac chránených druhov rastlín a živočíchov podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, novelizovaného zákonom č. 506/2013 Z.z. a v zmysle príslušných platných vyhlášok. Nájsť tu môžeme druhy národného aj európskeho významu zaradené do sústavy NATURA 2000, z ktorých do katastra zasahuje územie európskeho významu č. 155 Slovenský raj. Tiež je územie zaradené do národného zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území do CHVÚ č. 36 Volovské vrchy.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Spišská Nová Ves bol vypracovaný v roku 1994 (Kotlárová, K. a kol.). Proces tvorby RÚSES nadväzoval na schválený Generel nadregionálneho ÚSES SR (uzn. vlády SR č. 319/1992). RÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na danom území. Do RÚSES spadajú všetky segmenty s nadregionálnym a regionálnym významom. Nadregionálne biocentrá a biokoridory boli prebrané z Generelu nadregionálneho ÚSES SR.

Prvky Územného systému ekologickej stability

- Biokoridor nadregionálny – Slovenský raj – Volovské vrchy
- Regionálny biokoridor – Potok Brusník s prítokmi, Rieka Hornád
- Biocentrá nadregionálne - Dreveník (Hornádska kotlina)
- Biocentrá regionálne – Slovenský raj: Prielom Hornádu, Kysel', Holý kameň, Kocúrová, Čingovské hradisko, Zejmarská roklina, Dubnica, Hornádska kotlina: Iľiašovský potok.

Ochrana kultúrnych pamiatok

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu sú v k. ú. obce Smižany zapísané tieto stavby:

1. Hradisko I. - č. ÚZPF - 2342/1
2. Hradisko II. - č. ÚZPF - 2342/2
3. Nádrž vodná - č. ÚZPF - 4447/0
4. Dom ľudový pamätný kpt. J. Nálepku - č. ÚZPF - 1625/1 - Rodný dom J. Nálepku brigádneho generála In memoriam, ktorý je súčasťou Národopisného múzea v Spišskej Novej Vsi - pobočka Smižany
5. Tabuľa pamätná kpt. J. Nálepku - č. ÚZPF - 1625/2
6. Rímskokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža - č. ÚZPF - 703/0 - z polovice 13. storočia. Kostol získal v 15. storočí najmä zvonku prvky gotického slohu a v 18. storočí barokový interiér
7. Ľudový dom murovaný - č. ÚZPF - 3889/0
8. Ľudový dom murovaný - č. ÚZPF - 3890/0
9. Ľudový dom murovaný - č. ÚZPF - 3891/0
10. Ľudový dom murovaný - č. ÚZPF - 3888/0
11. Kaštieľ a záhrada - č. ÚZPF - 3892/1 - kaštieľ
12. Kaštieľ a záhrada - č. ÚZPF - 3892/2 – záhrada.

Archeologické nálezy

V katastri obce Smižany eviduje Archeologický ústav SAV mimoriadne bohaté polykultúrne osídlenie z viacerých fáz obdobia praveku až po stredovek a včasný novovek. Spomedzi viacerých nálezísk v intraviláne obce je potrebné venovať najväčšiu pozornosť širšiemu okoliu ranogotického Kostola Povýšenia sv. Kríža a juhozápadnej časti intravilánu v polohách viacerých miestnych ulíc (Záhradky, Tomášovská, Jabloňová). Z archeologických lokalít v extraviláne obce je najvýraznejšia kumulácia osídlenia v širšom okolí pravekého a slovanského výšinného sídliska na Čingove v polohe Hradisko I. a v jeho podhradí (Sedlo pod Hradiskom, Pod Hradiskom I., Gnojník I., II.). Medzi ďalšie významné náleziská patrí poloha Smižanská roveň, Rovne a tiež Smižanská Maša I. a Smižanská Maša – Za podjazdom.

Krajský pamiatkový úrad Košice na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

- významnou archeologickou lokalitou v katastri obce je Hradisko pri Smižanoch, ktoré je dôkazom osídlenia územia už v 3. st. p.n.l.

Mimo vyššie vymedzenej lokality môže dôjsť k porušeniu ďalších dosiaľ neznámych archeologických objektov a nálezov. V uvedenom prípade stavebník je povinný v zmysle § 40 pamiatkového zákona a v zmysle § 127 stavebného zákona oznámiť každý archeologický nález nájdený počas stavby miestne príslušnému stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu v Košiciach a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad.

Na území obce Smižany sú vymedzené tieto ochranné pásma :

1. Cestné a dráhové ochranné pásma
 - 1.1. Ochranné pásmo cesty II. Triedy – 25 m od osi vozovky
 - 1.2. Ochranné pásmo cesty III. Triedy – 20 m od osi vozovky
 - 1.3. Ochranné pásmo miestnej cesty – 15 m od osi vozovky
 - 1.4. Ochranné pásmo železnice – 60 m od krajnej koľaje
2. Povodie vodárenského toku Hornád v úseku rkm 136,70 - rkm 168,90 (Vyhláška MP SR č. 211/2005 Z. z.)
3. Ochranné pásma vodohospodárskych zariadení
 - 3.1. Pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm vrátane – 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia
- 4.1. Ochranné pásmo transformačnej stanice z VN na NN – 10 m
- 4.2. Ochranné pásmo kábelových vedení
- 4.3. Ochranné pásmo VN vedenia 22 kV – 10 m
- 4.4. Ochranné pásmo ZVN vedenie 400 kV – 25 m
- 4.5. Koridor vedenia 2x ZVN 400 kV – 80 m
- 5.1. STL a NTL plynovody a prípojky – 1 m
- 5.2. VTL plynovod
- 6.1. Ochranné pásmo telekomunikačného vedenia – 1,5 m na obe strany
- 7.1. Pobrežné pozemky vodohospodársky významného vodného toku Hornád do 10 m od brehovej čiary na obe strany
- 7.2. Pobrežné pozemky drobných vodných tokov do 5 m od brehovej čiary na obe strany
8. Ochranné pásmo lesa - 50 m od hranice lesného pozemku
9. Hygienické ochranné pásmo cintorína – 50 m – od hranice cintorína,
10. Bezprostredné okolie nehnuteľných kultúrnych pamiatok v okruhu 10 m od obvodového plášťa budovy, alebo hranice pozemku, na ktorej sa kultúrna pamiatka nachádza.
11. Ochranné pásmo NP Slovenský Raj
12. Ochranné pásmo Prírodnej rezervácie - Hradisko, Prielom Hornádu, Kyseľ, Kocúrová, Holý kameň a Zejmarská roklina.

Pásma hygienickej ochrany:

- 2° vodných zdrojov vnútorné a vonkajšie (Hornád – vodárenský tok)
- 3° vodných zdrojov
- 2° vnútorné (pramene pre Spišskú Novú Ves)
- 2° vnútorné (pramene na Holubníci)
- 2° vnútorné (pramene pod Geravy)
- Cintorín – 50 m
- HD PD Čingov v Smižanoch
- HD Kejda v Smižanoch.

15. NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV CIVILNEJ OCHRANY, OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

15.1 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Na území obce sa nenachádzajú a ani sa nenavrhujú žiadne zariadenia záujmov obrany štátu.

15.2 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Obec má spracovaný a schválený povodňový plán obce Smižany. V obci sa nachádza rieka Hornád a potoky Brusník a Bystrička. Potok Brusník vteká do obce Smižany v jej západnej

časti, preteká ňou a v jej východnej časti vteká do katastrálneho územia mesta Spišská Nová Ves. Koryto je v úseku mimo zastavaného územia neupravené, potok nie je smerovo stabilizovaný a meandruje v pomerne širokom údolí. Vo väčšej časti zastavaného územia obce je potok Brusník zregulovaný, koryto je upravené do tvaru zloženého lichobežníka. Úprava je urobená pomocou polovegetačných tvárnic štandardných rozmerov 1200x600x140mm. V zastavanom území obce nie je upravená časť pri družstve na začiatku zastavaného územia v smere toku potoka a úsek medzi mostmi na ulici Staničnej a Iľiašovskej (most na ceste tretej triedy). V tomto mieste je priečny profil koryta nedostačujúci, voda tu často vybrežuje von do okolitého územia. Koryto je stabilizované vegetačným opevnením pomocou kríkov a nízkych stromov, ktoré zvyšujú celkovú hydraulickú drsnosť.

Polder Smižany I - bude vybudovaný na potoku Bystrička v rkm 1,500.

Polder Smižany II - bude vybudovaný na potoku Brusník vo vzdialenosti cca 600 m západne od zastavaného územia obce, v rkm 8,500.

V koncepte ÚPN-O Smižany sa časť navrhovaného urbanizovaného územia nachádza na ľavom brehu rieky Hornád. Ochranné pásmo vodného toku v šírke 10 m pozdĺž oboch brehov bude ponechané pre potreby údržby. Návrh zachová prirodzený charakter vodného toku s existujúcou sprievodnou vegetáciou s možnosťou rozlivu vody v príľahlom území. Pozdĺž potoka Brusník, Smižianka a ostatných drobných vodných tokov je potrebné pozdĺž brehovej čiary ponechať o šírke 5,0 m ako voľný nezastavaný manipulačný pás pre potrebnú manipuláciu mechanizmov.

Do doby zabezpečenia komplexnej protipovodňovej ochrany územia pred prietokom Q100 ročnej veľkej vody potoka Brusník je potrebné novú výstavbu situovať mimo záplavové územie, prípadne zabezpečiť jej adekvátnu protipovodňovú ochranu. Pri akejkoľvek výstavbe v blízkosti vodných tokov v obci je potrebné rešpektovať prirodzené záplavové územie, prirodzený charakter a rešpektovať obmedzenia využitia územia v zmysle zákona pred povodňami.

Povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác v obci Smižany je spracovaný v zmysle ustanovenia § 10 zákona NR SR č.7/ 2010 Z. z. o ochrane pred povodňami a Vyhlášky MTP SR č. 261/ 2010 Z. z. a bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Smižanoch č. 37/7/2011 dňa 23.6.2011.

Územný plán obce z hľadiska ochrany pred povodňami :

- zakresľuje v zmysle § 8, ods. 10 zákona č.7/2012 orientačne záplavovú čiaru rieky Hornád,
- navrhuje udržiavať suché nádrže - poldre na potoku Brusník na ochranu intravilánu pred odtokom zrážkových vôd z príľahlého územia, zasakovacie vegetačné rigoly,
- navrhuje revitalizáciu koryta potoka Brusník a Smižianka,
- navrhuje rekonštrukciu priepustov na potoku na uliciach ,
- navrhuje rekonštrukciu provizórneho priepustu,
- navrhuje riešiť odvedenie zrážkových vôd z extravilánu do potoka cez zastavané územie,
- navrhuje zasakovacie a záchytné vegetačné rigoly na hranici navrhovaných rozvojových lokalít na zachytenie odtoku zrážkových vôd z príľahlého územia,
- navrhuje na poľnohospodársky využívanom území opatrenia na zvýšenie prirodzenej akumulácie zrážkových vôd a opatrenia súvisiace s úpravou odtokových pomerov (zasakovacie vegetačné rigoly, malé vodné nádržky, recipienty občasných tokov).

Z hľadiska využívania územia sa navrhuje:

- Plochy nelesnej drevinnej vegetácie pre zvýšenie retencie vody v území v kontakte so zastavaným územím a ako sprievodná zeleň vodných tokov.
- Zachovanie územia na ľavom brehu rieky Hornád ako prirodzené inundačné územie.

15.3 POŽIARNA OCHRANA

V obci je zriadený Dobrovoľný hasičský zbor. Je vybavený základnou hasičskou technikou – cisternovým automobilom a hasičskou striekačkou. Technika je umiestnená v hasičskej zbrojnici. Pri hasení požiarov a záchranných akciách je prizývaný profesionálny Okresný hasičský a záchranný zbor zo Spišskej Novej Vsi. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 7 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov, v obci v ktorej je vybudovaný verejný vodovod a nie sú všade zriadené odberné miesta (nadzemný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan - § 8 ods. 1), v návrhu územného plánu bude tento problém riešený návrhom odberných miest i podľa prílohy č. 4 vyhlášky. Odberné miesta musia byť viditeľne vyznačené. Na základe § 9 ods. 5 citovanej vyhlášky obec ako právnická osoba, ktorá spravuje verejný vodovod, poskytuje Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi každú zmenu počtu, funkčnosti a zmenu dostupnosti odberných miest a aktuálny plán vodovodnej siete a zoznam odberných miest najmenej raz za 5 rokov. Požiarnu bezpečnosť objektov bude riešená podľa Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 94/2004 Z.z. zo dňa 1. marca 2004. Základná technická norma, ktorá rieši požiarnu bezpečnosť stavieb je STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb, zásobovanie vodou a hasenie požiarov. Medzi jednotlivými objektmi musí byť dostatočná odstupová vzdialenosť proti prenosu požiaru na susedné objekty. Na požiarne-nebezpečný priestor má vplyv druh stavby, rozmery objektu a otvorov v obvodovej konštrukcie, požiarne zaťaženie prípadne požiarne opatrenie na susedných objektoch.

15.4 CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA

Ochrana obyvateľstva v prípade mimoriadnych udalostí je zabezpečená prostredníctvom schváleného plánu ukrytia obyvateľstva. V obci sa nachádzajú jednoduché úkryty budované svojpomocne v suterénnych priestoroch rodinných a bytových domov s celkovou kapacitou cca 10000 osôb. V obci sa nenachádza úkryt vyššej kategórie. Kapacita existujúcich úkrytov prevyšuje súčasný počet obyvateľov obce.

V riešenom území nie sú evidované žiadne osobitné požiadavky z hľadiska obrany štátu. V súlade s ustanoveniami § 11 a § 139a ods. 10 písmeno m) zákona NR SR č. 237/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní stavebnom poriadku a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. a stavebno – technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach riadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení vyhlášky č. 349/1998 Z.z. a v znení vyhlášky č. 202/2002 Z.z. bude v navrhovaných ubytovacích objektoch zabezpečená ochrana obyvateľstva a personálu ukrytím formou jednoduchých úkrytov, budovaných svojpomocne (§ 9 vyhlášky 297/1994 Z.z.).

V ÚC13 Jamy sa navrhuje podzemné parkovisko, ktoré môže slúžiť ako kryt CO.

16. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

Doporučený sortiment drevín pre výsadbu mimo zastavaného územia obce (krajinná zeleň v extraviláne) :

Prioritná je krajinnoekologická funkcia zelene. Doporučené sú domáce, stanovištne pôvodné druhy drevín. V danom území sa jedná o dreviny zodpovedajúce 3. a 4. (častočne 5.) lesnému vegetačnému stupňu.

Listnaté stromy : Lipa veľkolistá , lipa malolistá, dub zimný, dub letný, hrab obyčajný, buk lesný, javor mliečny, javor horský, javor poľný, jarabina vtáčia, jarabina mukuňová, jaseň štíhly, brest horský, brest vâz, brest poľný, breza previsnutá, čerešňa vtáčia, topol' biely, topol' čierny, topol' osikový, jelša lepkavá, jelša sivá, vîba biela, vîba krehká.

Listnaté kry : Lieska obyčajná, brečtan popínavý, bršlen európsky, zob vtáčí, kalina obyčajná, trnka, rešetliak prečisťujúci, svîb krvavý, hloh, čremcha strapcovitá, zemolez obyčajný, krovité druhy vîb.

Ihličnaté stromy : Borovica lesná, smrek obyčajný, smrekovec opadavý, jedľa biela, tis červený.

Ihličnaté kry : Borievka obyčajná

Nevhodné druhy : Nevhodné sú všetky nepôvodné druhy drevín, včítane zdomácnených (agát biely, borovica čierna). Zakázané je tiež šírenie inváznych druhov drevín (i bylín), ktoré sú na zozname vydanom ŠOP SR (napr. javorovec jaseňolistý, beztvarec krovitý...).

Doporučený sortiment drevín pre výsadbu v zastavanom území obce (sídlná zeleň v intraviláne) :

Kostrové dreviny : Doporučený podiel 75 %. Sortiment drevín je zhodný s doporučeným sortimentom pre extravilán. Pre sídlnú zeleň je potrebné preferovať tradične používané druhy - lipy, javory, bresty, duby, buk, smrekovec, borovicu lesnú, na vhodných stanovištiach aj smrek, jedľu a tis.

Doplnkové dreviny : Doporučený podiel 25 %.

Okrasné listnaté stromy : Pagaštan konský, platan javorolistý, magnolia, ľaliovník, orech kráľovský, orech čierny, gledíčia, lieska turecká, katalpa, ginko.

Okrasné listnaté kry : Orgován, zlatovka (forzítia), dráč thunbergov, dulovec, hlohyňa šarlátová, ibišteck, kalina vráskavolistá, karagana, kéria japonská, krušpán vždyzelený, rakytník, pajazmín, ruža, skalník, svîb biely, štedrec ovisnutý, tamariška, tavoloľ kalinolistá, tavoloľník, trojpuk, vejgela, vavrínovec, rododendron, vres, vresovec.

Okrasné ihličnaté stromy : cyprušteck lawsonov, duglaska tisolístá, jedľovec kanadský, metasekvoja čínska, borovica vejmutovka, tisovec dvojradový. Obmedzene aj smrek omorika, tuja riasnatá, tuja západná (cintoríny, rodinné domy).

Okrasné ihličnaté kry : borovica kosodrevina, borievka netata, tis. Vo veľmi obmedzenej miere možno používať borievku čínsku a rôzne okrasné a zakrpatené formy ihličnanov. Ich použitie možno odporučiť len na priestorovo ohraničených a pohľadovo vymedzených miestach.

Vo väčšej miere je potrebné aj vo verejnej aj vyhradenej zeleni používať výsadby kvitnúcich okrasných bylín (najmä trvaliek, na význačných miestach i záhony letničiek), ktoré sú vhodnejším kvitnúcim prvkom ako farebné kultivary exotických drevín.

16.1 CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Národný park Slovenský raj

Takmer celý kataster obce sa nachádza buď v NP Slovenský raj, kde platí 3. stupeň ochrany alebo v ochrannom pásme NP Slovenský raj, kde platí 2. stupeň ochrany. Hranica NP je vedná približne hranicou lesných pozemkov, hranica ochranného pásma NP je vedená železničnou traťou. Mimo chráneného územia sa nachádza najsevernejšia časť katastra, za železničnou traťou, ktorá je v 1. stupni ochrany. Veľká časť zastavaného územia obce sa nachádza v ochrannom pásme NP Slovenský raj.

Predmetom ochrany Národného parku Slovenský Raj sú biotopy európskeho významu, biotopy národného významu, druhy rastlín európskeho významu, druhy rastlín národného významu, druhy živočíchov európskeho významu, druhy živočíchov národného významu.

Biotopy európskeho a národného významu, druhy rastlín európskeho a národného významu a druhy živočíchov európskeho a národného významu sú určené podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

(Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica, 2007).

Územia európskeho významu

Územie európskeho významu Slovenský raj je ustanovené výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu a rozhodnutím Komisie 2010/42/EÚ z 22. decembra 2010, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma tretí aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne.

Chránené vtáčie územie Slovenský raj

Vyhlasuje sa na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, jariabka hôrneho, kuvika vrabčieho, orla krikl'avého, orla skalného, sokola sťahovavého, sovy dlhochvostej, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie sa nachádza v okrese Rožňava v katastrálnych územiach Dedinky, Dobšiná a Stratená, v okrese Spišská Nová Ves v katastrálnych územiach Betlanovce, Hrabušice, Letanovce, Mlynky, Smižany a Spišské Tomášovce, v okrese Poprad v katastrálnych územiach Hranovnica, Spišské Bystré, Spišský Štiavnik a Vernár a v okrese Brezno v katastrálnom území Telgárt.

Chránené vtáčie územie má výmeru 25 243 hektára a bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č.3/2011 zo dňa 22. decembra 2010.

16.2 REGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY R-ÚSES OKRESU SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Z hľadiska MÚSES je pre riešenie katastra obce relevantný Generel nadregionálneho ÚSES SR schválený Uznesením vlády SR pod číslom 319 z r. 1992 a regionálny ÚSES okresu Spišská Nová Ves z r. 1994.

Kataster obce sa podľa Regionálneho ÚSES (RÚSES okresu Spišská Nová Ves) nachádza v susednom regióne Slovenský raj a Hornádska kotlina, a v biochóre 91/2 Slovenský raj (nižšia hornatina na karbonátovom podklade a biochóre 99/1 Hornádska kotlina (kotlina stredného výškového stupňa).

Územný systém ekologickej stability

Biokoridor nadregionálny	Slovenský raj – Volovské vrchy, Rieka Hornád
Biokoridor miestneho významu	Potok Brusník s prítokmi,
Biocentrum nadregionálne	Dreveník (Hornádska kotlina)
Biocentrá regionálne	<u>Slovenský raj</u> : Prielom Hornádu, Kysel', Holý kameň, Kocúrová, Čingovské hradisko, Mašianske sysľovisko, Zejmarská roklina, Dubnica, <u>Hornádska kotlina</u> : Iľiašovský potok.
Biocentrum miestneho významu	Patria

16.3 MIESTNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

16.3.1 Miestne biocentrum

Biocentrum miestneho významu Brusník mBc1

Lokalizácia: k. ú. Smížany a Spišské Tomášovce

Krátka charakteristika a opis biocentra : mozaika živných lúk, nízko a vysokosteblových mokradných spoločenstiev a porastov trstia.

Ohrozenia biocentra: nerovnomerná intenzita využívania travinných porastov, najmä čo sa týka pasenia HD, prienik ruderálnych druhov do najcennejších mokradných travinných biotopov .

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia: rozložiť intenzitu pastvy, veľmi extenzívne prepásť aj najviac zamokrené časti s vyšším porastom bylín, znížiť intenzitu pasenia na vysoko zaťažených plochách. Čo najviac plôch kosiť.

16.3.2 Miestne biokoridory

Miestny biokoridor Brusník - hydrický biokoridor vedie severným okrajom územia. Je súčasťou miestneho biocentra Brusník.

16.3.3 Ostatné ekostabilizačné prvky (Interakčné prvky, genofondové plochy)

Interakčné prvky

IP 1 Interakčný prvok – Bikšova lúčka

IP 2 Interakčný prvok – Košiarny briežok.

Genofondové lokality

Slovenský raj, Brusník, Hornád, Mašianske sysľovisko, Mašianska stráň, Pri vyšnej hati, Spišskonovoveské letisko, Hlinisko.

Charakteristika: Mezofilné lúky a mokrade v centrálnej časti obce, pri železničnej trati.

Súčasný spôsob využívania: Kosenie, miestami dvakrát ročne. Mokradové plochy bez využívania.

Ohrozenia genofondovej plochy: rozorávanie TTP a akékoľvek meliorácie.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- TTP obhospodarovat' kosením v súlade s modelmi agroenvironmentálnych schém.
- Plochy nerozorávať a neuskutočňovať žiadne odvodnenie alebo meliorácie

17. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA,

17.1 DOPRAVNÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

Širšie dopravné vzťahy

Komunikačne je územie napojené na ďalšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR cestami II. a III. triedy, železnicou, diaľkovými turistickými trasami, značkovými chodníkmi, lesnými a poľnými účelovými cestami, ako aj letecky. Do obce Smižany je možné dostať sa po ceste druhej triedy II/536, ktorá spája okresné mestá Spišská Nová Ves a Poprad. Na cestu II. triedy sa v Smižanoch napájajú cesty III. triedy a to cesta III/3251 Smižany - Iľiašovce a cesta III/3250 Smižany - Spišské Tomášovce. Obcou okrem iného prechádza hlavný železničný dopravný ťah Košice – Žilina s celoštátnym a medzinárodným významom pri frekvencii vyššej ako 100 vlakov / 1 deň. Ťažiskový dopravný koridor je diaľnica D1 vo východo-západnom smere mimo katastra, ktorá prispieva ku lepšiemu napojeniu regiónu a tým aj obce na celoslovenskú cestnú sieť. Obsluhu riešeného územia železničnou dopravou zabezpečuje železničná trať č. 180 Žilina – Košice, ktorá je elektrifikovaná dvojkoľajná železničná trať na Slovensku, ktorá spája Žilinu a Košice a patrí medzi najdôležitejšie slovenské trate s najväčšou intenzitou dopravy. Zastavané územie sídla Smižany je z južnej strany tangované hlavnou dvojkoľajovou elektrifikovanou železničnou traťou č. 180, Košice – Žilina. Táto trať je silne zaťažená a je vedená v násype, čo umožňuje šíreniu sa hlučnosti bez akýchkoľvek bariér smerom k obytným územiám.

17.1.1 CESTNÁ DOPRAVA

Komunikačne je územie napojené na ďalšie územné jednotky osídlenia, výroby a CR cestami II. a III. triedy, železnicou, diaľkovými turistickými trasami, značkovými chodníkmi, lesnými a poľnými účelovými komunikáciami, ako aj letecky. Do obce Smižany je možné dostať sa po štátnej ceste II/536, ktorá spája okresné mestá Spišská Nová Ves a Poprad. Na cestu II. triedy sa v Smižanoch napájajú cesty III. triedy a to cesta III/3251 Smižany - Iľiašovce a cesta III/3250 Smižany - Spišské Tomášovce. Obcou okrem iného prechádza hlavný železničný dopravný ťah Košice – Žilina s celoštátnym a medzinárodným významom pri frekvencii vyššej ako 100 vlakov / 1 deň. Ťažiskový dopravný koridor je diaľnica D1 vo východo-západnom smere mimo katastra, ktorá prispieva ku lepšiemu napojeniu regiónu a tým aj obce na celoslovenskú cestnú sieť.

Dopravnú obsluhu ostatného zastavaného územia budú predstavovať obslužné prejazdné a prístupové miestne komunikácie funkčnej triedy C2 a C3. Uvedené komunikácie sa navrhujú postupne rozšíriť na kategórie MO 6,5/40 a MO 7,0/40. V stiesnených pomeroch na kategórie MO 6,0/30. Uvedené kategórie budú predstavovať dvojpruhové obojsmerné miestne komunikácie. Centrálna časť obce v okolí miestneho kostola a obecného úradu, ostáva dopravne napojená na existujúcu zbernú komunikáciu a to existujúcou obslužnou

miestnou komunikáciou funkčnej triedy C2, kategórie MO 7,0/40. Pre zabezpečenie potrieb kludovej dopravy sa navrhuje uvedenú komunikáciu na vhodných miestach doplniť o odstavne a parkovacie pásy umiestnené v pridružených dopravných pruhoch. Ostatnú časť komunikačného systému budú i naďalej predstavovať miestne obslužné a prístupové komunikácie z časti rozšírené na kategóriu MO 6,5/30. V stiesnených pomeroch na kategóriu MO 6,0/30.

Cesty II. a III. triedy

Cesta II. triedy

II/536 v trase Spišská Nová Ves - Smižany - Spišský Štvrtok.

Cesty III. triedy

III/3250 v trase Smižany – Spišské Tomášovce.

III/3251 v trase Smižany – Iľašovce.

III/3201 v trase križ. s I/18 – Kurimany – Iľašovce - Smižany.

Navrhujeme zmenu organizácie dopravy v existujúcej úrovňovej štvorramennej križovatke prietahov ciest II/536 – III/3251 a miestnej komunikácie v km 22,700 cesty II/536 prostredníctvom prestavby súčasnej priesečnej križovatky na križovatku okružnú.

Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii C 9,5/80 v zmysle STN 73 6101.

V zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy vo funkčnej triede B2 v kategórii MZ 12/50, MZ 11,5/50 v zmysle STN 73 6101.

Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101.

V zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy vo funkčnej triede B3 v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50 v zmysle STN 73 6101.

Prímestská doprava a MHD

a/ autobusová doprava SAD

Sídlo Smižany je obsluhované prímestskými linkami SAD, čo predstavuje 35 spojov za priemerný pracovný deň v oboch smeroch. Linka 810401 Spišská Nová Ves – Iľašovce-Kurimany-Levoča. Zastávky SAD sú zriadené pri MŠ, pošta, kaštieľ, kostol, Iľašovská 414, rozvodňa tieto zastávky ponechávame aj v návrhovom období.

Spojmi MHD Spišská Nová Ves sa cestujúci môžu dopraviť na dnešnú stanicu SAD, s možnosťou nástupu na prímestské a diaľkové linky SAD a Eurobus. Vychádzajúc z predpokladaného vzrastu osobnej dopravy SAD, počtu obyvateľov a cestovaním za pracovnými príležitosťami a vzhľadom aj na zvýšenie kultúry cestovania, je potrebné počítať so zvýšením počtu spojov.

b/ mestská hromadná doprava

Prevádzkovanie MHD v Spišskej Novej Vsi zabezpečuje závod SAD. Premáva 15 liniek MHD, z toho tri linky (4, 10 a 11) zabezpečujú prepravné vzťahy MHD medzi Spišskou Novou Vsou a Smižanmi, so zastávkami: SAD, Smižany železničná zastávka, Smižany Maša, Smižany kaštieľ, Smižany kostol, , Hasičská stanica, Iľašovská 414, Kostol, Kultúrny dom, Smižany pošta. Zastávky sú rozmiestnené tak, aby dochádzková vzdialenosť bola max. do 500 m. V návrhu znižujeme izochrónu dostupnosti a zvyšujeme frekvenciu dopravy.

Situovanie autobusových zastávok sa navrhuje ponechať v nezmenenej forme z dôvodu vyhovujúcej dochádzkovej vzdialenosti. Pre zvýšenie priepustnosti základného komunikačného systému sa navrhuje existujúce autobusové zastávky prebudovať na zastávky so zastávkovými pruhmi bez fyzického oddelenia od priebežných jazdných pruhov.

Miestne cesty

Všetky miestne cesty zatriedujeme v zmysle STN 73 6110 do funkčnej triedy C3 – obslužné komunikácie sprístupňujúce objekty a územia vo vnútri obytného útvaru. Ulice kpt. Nálepku a Tatranská a Slovenského Raja tvoria vnútorný okruh sídla a majú charakter zberných komunikácií funkčnej triedy B – 2. Takmer všetky miestne cesty majú asfaltový povrch. Cesty sú vybudované zväčša v kategóriách typu MOK v zmysle STN 73 6110. Vybudované sú v šírke vozovky od 3,00 do 6,00 m. Je preto potrebné ich postupné dobudovanie na kategórie mestského typu so zvýšeným obrubníkom. Niektoré miestne komunikácie sú už vybudované v kategórii MO 6/30, MO 7/30.

Účelové cesty

Účelové cesty sú vedené mimo zastavané územie obce. Sú to komunikácie vybudované za účelom sprístupnenia jednotlivých častí katastrálneho územia a charakterizujeme ich ako poľné alebo lesné cesty. V riešenom území sú vybudované účelové komunikácie. U navrhovaných nových stavieb a rekonštrukcii sa navrhuje dôsledne požadovať potrebu budovania odstavných a parkovacích plôch na pozemkoch stavby s dostatočnou kapacitou. Umiestňovanie ostatných stojísk sa navrhuje prednostne realizovať mimo zberných komunikácií na ostatných miestnych komunikáciách v pridružených odstavných a parkovacích pruhoch.

Cyklistické chodníky- cyklotrasy

Pre účely cyklistickej dopravy navrhujeme komunikácie integrované s pešou resp. obslužnou dopravou. Pozdĺž prieťahu cesty II/ 536 navrhujeme samostatnú trasu. V rekreačnom zázemí navrhujeme pre účely cykloturistiky lesné a poľné účelové komunikácie a značkové turistické chodníky.

Navrhujeme zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity cyklistickej dopravy v obci Smižany, čo je v súlade so zameraním špecifického cieľa 1.2.2. IROP. Hlavnou aktivitou je „budovanie nových cyklistických komunikácií, cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách a komunikáciách medzi sídlami“. V rámci nej bude vybudovaný cyklistický chodník (vrátane doplnkovej infraštruktúry) ktorý bude súčasťou cyklistického chodníka Hrabušice – Smižany, Smižany – Iľašovce a umožní prepojenie sídiel prostredníctvom nemotorovej dopravy. Tým umožní nárast podielu kapacity nemotorovej dopravy na celkovej kapacite, rozvoju cyklistickej dopravy, rozvoju trvalo udržateľného spôsobu dopravy.

Pre potreby uspokojenia potrieb cyklistickej dopravy sa navrhuje v komunikačnom systéme vybudovať sieť cyklistických komunikácií funkčnej triedy D2, prednostne umiestnených v pridruženom dopravnom priestore miestnych ciest, respektíve prieťahu cesty č.: III/3250 Uvedený komunikačný systém cyklistických komunikácií sa navrhuje dopravne napojiť na sieť cyklistických chodníkov NP Slovenský raj.

Najvýznamnejšie cyklotrasy:

014 Spišská cyklomagistrála: Hrabušice, Mýto – Hrabušice – Spišské Tomášovce – Ďurkovec, rázcestie – Čingov, rázcestie – Smižianska Maša – Spišská Nová Ves, Mier – Za Hornádom – Madaras – Kaplnka sv. Trojice.

021 Hnilecká cyklomagistrála: Dedinky – Palcmanská Maša – Biele Vody, rázcestie – Prostredný Hámor – Mlynky – Rakovec – Sykavka – Hnilec – Nad Pekliskom – Nálepko*^{*}

2711 Spišská Nová Ves, železničná stanica – Madaras – Vyšný Hámor – Ferčkovce – Novoveská Huta – Pod Flajšerom – Medvedia hlava, sedlo – Košiarny briežok – Spišská Nová Ves, Mier – Spišská Nová Ves, železničná stanica

2851 Mlynky – Havrania Dolina – Hajdúkova lúka – Chotárna dolka – Zejmarská roklina, ústie – Biele Vody, rázcestie

2855 Spišské Tomášovce – Smižany – Iľašovce – Sans-Souci – Harichovce – Pod Kačelákom – Hájenka*.

5705 Smižany – Smižianska Maša – Košiarny briežok – Nad Lesnicou – Čingov, centrum – Čingov, rázcestie.

8708 Spišské Tomášovce – Pri Tomášovskom výhľade – Ďurkovec, rázcestie.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Hlavný peší ťah obce tvoria chodníky pozdĺž ciest. Hlavné pešie trasy sú spojnice zdrojov a cieľov pešej dopravy, t. j. centrum obce, objekty občianskej vybavenosti, sústredené centrá pracovných príležitostí, nástupné priestory na spoje SAD, MHD, ŽSR a dôležitá je spojnica zóny bývania s nástupnou zónou do Čingova. Toto prepojenie navrhujeme bezkolízne, s mimoúrovňovým križovaním so železničnou traťou, s vyznačením prechodov pre chodcov na silne dopravne zaťaženej ulici Slovenského Raja.

Pre uspokojenie potrieb pešej dopravy sa navrhuje v celom prieťahu cesty č.: II/536 vybudovať chodník pre peších, umiestnený v pridruženom dopravnom priestore uvedeného prieťahu, oddelený od jazdného pásu bezpečnostnou rezervou. Chodník, mimo stiesnených pomerov budovať najmenej s dvoma pruhmi pre chodcov. Komunikačný systém zložený s chodníkov pre chodcov umiestnených v pridruženom dopravnom priestore zastavenej časti sa navrhuje dopravne napojiť na sieť turistických chodníkov vedúcich územím národného parku a to sieťou cestičiek pre chodcov.

Statická doprava

Parkoviská sú navrhnuté v kombinácii s manipulačnými a zásobovacími plochami pri objektoch občianskej vybavenosti. Komplexy boxových garážových dvorov navrhujeme rozšíriť pozdĺž železničnej trate v jej hlukovom pásme a v polyfunkčných domoch západne.

Pre výstavbu IBV garážové stánia nenavrhujeme, tie sa budú budovať individuálne na plochách obytnej zástavby, podľa potreby.

17.1.2 ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Obsluhu riešeného územia železničnou dopravou zabezpečuje železničná trať č. 180 Žilina – Košice, ktorá je elektrifikovaná dvojkolažná železničná trať na Slovensku, ktorá spája Žilinu a Košice. Je súčasťou Va. koridoru a patrí medzi najdôležitejšie slovenské trate s najväčšou intenzitou dopravy. Zastavané územie sídla Smižany je z južnej strany tangované hlavnou dvojkolažovou elektrifikovanou železničnou traťou č. 180, Košice – Žilina. Táto trať je

silne zaťažená a je vedená v násype, čo umožňuje šíreniu sa hlučnosti bez akýchkoľvek bariér smerom k obytným územiám.

17.1.3 LETECKÁ DOPRAVA

Najbližšie letisko s civilnou a medzinárodnou osobnou dopravou je Poprad – Tatry. Najbližším letiskom pri riešenom území je letisko Spišská Nová Ves s perspektívou dobudovania a vybavenia na letisko miestneho významu. Jeho 1500 m dlhá trávnatá dráha umožňuje výhľadovo prevádzkovať malé lietadlá, aerotaxi, prípadne heliport. Do riešeného územia zasahujú ochranné pásma Letiska Spišská Nová Ves stanovených rozhodnutím ŠLI 1-49/89 z 23.8.1989, z ktorého vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenia stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru letiska (sklon 2,5 % - 1 : 40) s výškovým obmedzením cca 520 – 529 m n.m.B.p.v.,
- ochranným pásmom prechodových plôch letiska (sklon 1 : 7, t.j. 14,30 %) s výškovým obmedzením 487,82 - 537 m n.m.B.p.v.,
- ochranným pásmom vodorovnej prekážkovej roviny s výškovým obmedzením 537,00 m n.m.B.p.v.
- ochranným pásmom kužeľovej plochy letiska (sklon 1 : 25, t.j. 4,0 %) s výškovým obmedzením 537,00- 572,00 m n.m.B.p.v.,

Ochranné pásmo so zákazom stavieb a to:

- ochranné pásmo prevádzkových plôch letiska - v tomto ochrannom pásme je zakázané:
- trvalo alebo dočasne zriaďovať akékoľvek stavby (budovy, ploty, komíny, stožiare, nadzemné vedenia VN a VVN a podobne),
- zvyšovať alebo znižovať terén tak, aby sa tým porušila plynulosť povrchu,
- vysadzovať stromy, kry alebo iné výškové porasty,
- trvalo alebo dočasne umiestňovať vozidlá, hospodárske alebo stavebné stroje a iné predmety
- ochranné pásmo záujmového územia letiska - je stanovené ako plocha výhľadovo
- využiteľná na výstavbu letiskových objektov a zariadení.

Nad tieto výšky je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho letecko-prevádzkového posúdenia a súhlasu Dopravného úradu SR. Keďže sa jednotlivé ochranné pásma prelínajú, je záväzná výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou.

17.2 TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

Cez katastrálne územie obce Smižany prechádza nadzemné elektrické vedenie ZVN 400kV V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves. V katastrálnom území obce Smižany sa plánuje s trasovaním koridoru nového 2x400 kV ZVN vedenia za účelom zdvojenia severnej vetvy, ktorý sa plánuje vybudovať v súbehu s existujúcim vedením 400 kV V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves. Obec je napojená na zemný plyn cez VTL/ STL regulačné stanice. Vysokotlakový diaľkový distribučný plynovod Drienovská Nová Ves – Štrba DN300, PN 4,0

MPa prechádza po severnom okraji obce Smižany. Z uvedeného VTL – plynovodu sú vybudované dve odbočky pre zaistenie dodávky zemného plynu k odberateľom obce. Riešeným územím je vedená trasa prívodného potrubia DN 500 z vodárenskej sústavy Liptovská Teplička – Poprad – Spišská Nová Ves. Z tohto systému je zásobovaná Spišská Nová Ves i Smižany. Potrubie DN 500 dopravuje vodu do vodojemu 2 krát 3000 m³, s kótou dna 530,5 m.n.m. Vodojem je nad Mašou.

17.2.1 ZASOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Cez katastrálne územie obce Smižany prechádza nadzemné elektrické vedenie ZVN 400kV V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves. V katastrálnom území obce Smižany sa plánuje s trasovaním koridoru nového 2x400 kV vedenia ZVN za účelom zdvojenia severnej vetvy, ktorý sa plánuje vybudovať v súbehu s existujúcim vedením 400 kV V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves a V408 Spišská Nová Ves - Lemešany. Vysoké napätie je privádzané vonkajšími 400, 110 (6725, 6427, 6428) a 22 kV vedeniami, zaústenými do elektrickej stanice 400/ 110 kV. Obec napájajú vonkajšie 22 kV elektrické vedenia prostredníctvom trafostaníc. V obci Smižany sa nachádza elektrická stanica 400/110 kV, do ktorej sú zaústené tieto vedenia:

- č. 407 – Liptovská Mara
- č. 408 – Lemešany
- č. 6411 – SNV I. – Kežmarok
- č. 6413, 6414 – SNV I. - SNV II.
- č. 6421 SNV I. – Lipany
- č. 6422 – SNV I. - Lipany
- č. 6427 – SNV I. - Svit
- č. 6428 – SNV I. - Poprad 2
- č. 6714 – SNV I. - Rudňany
- č. 6725 – SNV I. - Poprad 1
- č. 6726 – SNV I. - Krompachy

Vo východnej časti riešeného územia vo výrobnom okrsku je umiestnená elektrická stanica 110/22 kV, ktoré sú vyvedené z elektrickej stanice 110/ 0,4 kV – Štrkovisko.

Trafostanice

V obci sú umiestnené distribučné trafostanice v majetku VSE a.s., ktorá zabezpečuje dodávku elektrickej energie pre jednotlivé odbery :

Pre samotnú obec: TS Stoproň ,TS Škola, TS Cintorín, TS PD Čingov, TS Popradská, TS Podjazd, TS Rómovia, TS Materská škola, TS Pošta, TS Západ II/ 1, TS Západ II/ 2.

Pre RS Čingov: TS Kejda, TS Maša, TS Úpravňa, TS chata melior.

Pre Košiarny briežok: TS Košiarny briežok, TS lesná škôlka.

Čingov: TS Sporiteľňa, TS Flóra, Čingov-obchod, Čingov – chata.

(Umiestnenie trafostaníc a trasa 22 kV prípojných vedení je zakreslená vo výkrese energetiky).

Súčasný stav elektrického zariadenia t.j. pokrytie požadovaného výkonu trafostanicami, 22 kV a NN rozvod v obci vyhovuje. V prípade návrhu nového územného plánu na rozšírenie

bytovej a občianskej výstavby a podnikov je daná možnosť zahustenia trafostaníc s ich napojením na jestvujúci 22 kV rozvod. Napájacím VN vedením pre celú obec zostane vedenie č. 6725.

Napäťová sústava VN: 3 AC, 22 kV, 50 Hz, IT

Ochrana VN:

živé časti: umiestnením mimo dosahu, zábranou, krytom

neživých časti: ochrana uzemnením v kompenzovaných sieťach

Napäťová sústava NN:

NN - 3/PEN AC, 400/230V, 50 Hz, TN - C

NN - 1/N/PE AC, 230V, 50 Hz, TN - S -vlastná spotreba

Ochrana NN:

V normálnej prevádzke: krytmi, zábranami, izolovaním živých častí, umiestnením mimo dosah.

Pri poruche: Samočinným odpojením napájania.

Doplňková ochrana - prúdovým chráničom - zásuvka 230V.

Ochrana pred skratom a preťažením: poistky.

VN sieť

Napäťová sústava: 3 AC, 22 kV, 50 Hz, IT

Ochrana:

živé časti: umiestnením mimo dosahu, zábranou, krytom

neživých časti: ochrana uzemnením v kompenzovaných sieťach

Námrazová oblasť:

stredná - podľa STN 33 3300

Druh a typ vedenia: vzdušné vodičmi AlFe

NN sieť

Technické údaje: Sieť: 3/PEN AC 400/230V, 50Hz, TN-C

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom v normálnej prevádzke izolovaním živých častí, krytmi, umiestnením mimo dosahu. Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri poruche - samočinným odpojením napájania. Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče. NN elektrický rozvod pre obec je urobená vzdušnou NN sieťou na betónových stĺpoch a v menšej miere aj drevených stĺpoch pozdĺž verejných komunikácií. Na nových uliciach bytovej výstavby sú rozvody urobené čiastočne káblami uloženými v zemi. Každý odberateľ elektrickej energie má meranie spotreby elektrickej energie pri objekte alebo pri trafostanici. Vedenie tvorí zokruhovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný príkon bez väčších úbytkov napätia. Vzdušný NN rozvod je urobený vodičmi AlFe a kábový v zemi káblami typu AYKY. Odbočenia pre rodinné domy je urobený závesnými káblami AYKY z alebo vodičmi AlFe. V novej výstavbe je rozvod urobený káblami AYKY, CYKY v zemi.

Pre obec sa doporučuje urobiť rekonštrukciu NN siete hlavne v tých úsekoch, kde vzdušná NN sieť prechádza cez strešníky na rodinných domoch alebo iných objektoch v obci.

Ochranné pásma pre siete:

Vzdušné vedenie:

VVN sieť 25 m od krajného vodiča

VN sieť 10 m od krajného vodiča

VN sieť - súvislý lesný priesek 7 m od krajného vodiča

NN sieť 1 m od krajného vodiča

Kábové vedenie:

VN sieť 1 m od krajného kábla

NN sieť platí priestorová norma

Verejné osvetlenie

Technické údaje: Verejné osvetlenie vzdušné:

Sieť: 3/PEN AC 400/230V, 50Hz, TN-C-S

Ochrana v normálnej prevádzke: izolovaním živých častí, krytmi, umiestnenia mimo dosah

Ochrana pri poruche - samočinným odpojením napájania.

Rozvod verejného osvetlenia je urobený po stĺpoch vzdušnej NN siete a v častiach, kde je urobený káblový NN rozvod je aj rozvod verejného osvetlenia urobený v zemi so samostatnými oceľovými stožiarmi verejného osvetlenia. Meranie spotreby elektrickej energie pre verejné osvetlenie je umiestnené pri trafostaniciach, z ktorých je napojené verejné osvetlenie. Pre obec v úsekoch kde je verejné osvetlenie osadené na stĺpoch vzdušnej NN siete, sa doporučuje urobiť rekonštrukciu verejného osvetlenia za účelom zníženia energetickej náročnosti verejného osvetlenia a skvalitnenia nočného osvetlenia v obci. Osvetlenie verejných priestranstiev v obci zabezpečuje 460 svetelných bodov o celkovom príkone 25 572 W. Svietidlá sú umiestnené na 322 stĺpoch NN vedenia, 118 oceľových stožiaroch a 2 drevených stĺpoch. Meranie a ovládanie osvetlenia zabezpečuje 7 rozvádzačov. Starostlivosť o verejné osvetlenie zabezpečuje externá firma. Priebežne sa pritom dopĺňa do nových lokalít a tiež sa berie zreteľ na potrebu jeho modernizácie a znižovania energetickej náročnosti.

Navrhované riešenie

Trafostanice a VN prípojky

Napájanie samotného sídla je realizované 22 kV vzdušnými prípojkami prostredníctvom desiatich 22/0,4 kV distribučných trafostaníc vo vlastníctve VSD a troch vo vlastníctve jednotlivých užívateľov, zásobujúcich súčasnú bytovú, priemyselnú aj občiansku zástavbu.

Nová zástavba v samotnej obci Smižany rozdelená do územných celkov, bude zásobovaná elektrickou energiou z existujúceho primárneho 22 kV vzdušného vedenia napojeného z ES 110/22 kV Spišská Nová Ves. Nové blokove trafostanice sa napoja z VN linky káblami uloženými v zemi.

Energetická bilancia potrieb elektrickej energie

Riešenie územného plánu obce uvažuje v roku 2040 vo variante A – 3406 a vo variante B – 3281 bytov existujúcich a navrhovaných bytov. Celkový počet odberov – domácností v bilančnom období roku 2040 vo variante A – 3406 a vo variante B – 3281 bytov je rozdelený podľa odberu kategórie bytového odberu v zmysle STN 332130 čl. 4.1 a Pravidiel pre ES č.2, čl. 4.2.1. nasledovne:

Variant 1 – 3406 b.j.

kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Jednotkový príkon na byt kVA	Celkový príkon kVA
A	80,0	2725	$1,2 + 4,8 / \sqrt{n} = 1,43$	3896,75
B1	10,0	341	$1,6 + 6,4 / \sqrt{n} = 2,49$	849,09
B2	8,0	272	$2,0 + 8,0 / \sqrt{n} = 3,24$	881,28

C1	2,0	68	$6,0 + 4,0 / \sqrt{n} = 7,20$	489,60
C2	0,0	0	$12,0 + 8,0 / \sqrt{n} = 0,00$	0,00
Podielové zaťaženie bytového fondu vo variante A celkom je $Sc_1 =$				6116,72

Variant 2 – 3281 b.j.

kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Jednotkový príkon na byt kVA	Celkový príkon kVA
A	80,0	2625	$1,2 + 4,8 / \sqrt{n} = 1,43$	3753,75
B1	10,0	328	$1,6 + 6,4 / \sqrt{n} = 2,49$	816,72
B2	8,0	262	$2,0 + 8,0 / \sqrt{n} = 3,24$	848,88
C1	2,0	66	$6,0 + 4,0 / \sqrt{n} = 7,20$	475,20
C2	0,0	0	$12,0 + 8,0 / \sqrt{n} = 0,00$	0,00
Podielové zaťaženie bytového fondu vo variante B celkom je $Sc_1 =$				5894,55

Príkon podľa jednotlivých kategórií:

- kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA.
- kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA.
- kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody.
- kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné.
- kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné + elektrické vykurovanie akumulčné.

17.2.2 NAPOJENIE ÚZEMIA NA TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNE SIETE

Telekomunikačná sieť

Smížany sú súčasťou PO Spišská Nová Ves. Jestvujúca telefónna ústredňa je umiestnená v priestoroch OcÚ. So zmenou priestorov podľa vyjadrenia správcu sa neuvažuje. Miestne rozvody sú tvorené prevažne vzdušným vedením do všetkých ulíc na drevených podperných stĺpoch. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným vedením. Miestnu sieť je potrebné rozšíriť už z pohľadu súčasného stavu a teda aj z hľadiska návrhu. Miestna

telekomunikačná sieť v obci Smižany je vedená káblovými rozvodmi. Samotné prípojky sú vedené od drevených podporných stĺpov na betónových pätkách k jednotlivým účastníkom. V súčasnej dobe sa napája čoraz menej účastníkov z dôvodov rozširovania mobilnej telefónnej siete operátorov T-mobile, Orange a O₂. Doba od požiadavky pre napojenie po realizáciu telefónnej prípojky je minimálna. Existujúca sieť a vybudovanie digitálnej ústredne dáva možnosť pokrytia 100% požiadaviek na inštaláciu pevných liniek. Vedenie trasy pozdĺž pozemných komunikácií bude riešené v zmysle cestného zákona č.135/1961 Zb. v znení neskorších noviel. Pri križovaní iných pozemných inžinierskych sietí a v súbehu s nimi musí byť rešpektovaná priestorová norma STN 73 6005 a požiadavky správcov. Obecný rozhlas so 100 V rozvodmi, ktorého technický stav bol už nevyhovujúci, bol nahradený bezdrôtovým. Prenos zvuku je uskutočňovaný prostredníctvom vedenia verejného osvetlenia a súčasne prostredníctvom rádiových vln – systém BEROs UHF. K dispozícii je pevná telefónna sieť s digitálnou ústredňou i pokrytie územia obce všetkými mobilnými operátormi. Občania obce majú taktiež prístup ku káblovej televízii, internetu i vysielaniu regionálnej televízie TV Reduta. Novorealizované siete odporúčame pokladať len formou káblových vedení a na telekomunikačnú sieť napojiť účastníkov s nevybavenými žiadosťami. Postupnú kabelizáciu miestnej vzdušnej telefónnej siete realizovať v nadväznosti na existujúce rozvody a v súčinnosti s programom telekomunikácií. Ochranné pásmo - pre káble uložené v zemi je ochranné pásmo vo voľnom teréne 1m od okraja kábla. V zastavanom priestore platí priestorová norma.

Miestny rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu v obci Smižany je umiestnená v budove obecného úradu. Typ ústredne je MRU 800, 230V-50Hz je v dobrom technickom stave, typ vyhovuje súčasným moderným požiadavkám informovania obyvateľov obce. Rozvody obecného rozhlasu sú vzdušné. Vedené sú od OÚ na betónových stĺpoch elektrických sekundárnych nn rozvodov, na ktorých sú namontované objímky s keramickými izolantmi v normovanej vzdialenosti od elektrických rozvodov. V krátkych prepojujúcich úsekoch sú vedené na samostatných ocelových stĺpoch Ø 60/4 mm. Amplióny sú umiestnené na najfrekvencovanejších miestach obce a sú v súčasnej dobe vymieňané za nové o výkone 15,0W. Samotné rozvody a spôsob ich vedenia si bude v budúcnosti vyžadovať celkovú rekonštrukciu. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú ocelové, do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade. V miestach novonavrhovanej zástavby v prípade potreby osadiť ďalšie reprodukory. Ochranné pásmo - pre káble uložené v zemi je ochranné pásmo vo voľnom teréne 1m od okraja kábla. V zastavanom priestore platí priestorová norma.

Príjem televízneho signálu

Príjem televízneho signálu je zabezpečený pomocou televíznych antén osadených na strechách domov. V obci je možný príjem televízneho signálu satelitnými anténami aj cez telekomunikačnú sieť Tower-Com.

17.2.3 ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Širšie vzťahy

Riešeným územím je vedená trasa prívodného potrubia DN 500 z vodárenskej sústavy Liptovská Teplička – Poprad – Spišská Nová Ves. Zdrojom vody v Liptovskej Tepličke s bilančnou kapacitou 350 l.s^{-1} . Z tohto systému je zásobovaná Spišská Nová Ves i Smižany. Potrubie DN 500 dopravuje vodu do vodojemu 2 krát 3000 m^3 , s kótou dna $530,5 \text{ m.n.m.}$ Vodojem je nad Mašou.

Nad Mašou, na rieke Hornád je zdrž s odberným objektom, čerpacou stanicou, odkiaľ sa voda dopravuje do úpravne vody Maša. Na východe od Smižian, na pravom brehu Hornádu, v lokalite Hornádske lúky, sú vodné zdroje S1, S2, S3, S4 o súhrnnej kapacite 15 l.s^{-1} . Voda sa zbiera do zbernej studne s čerpacou stanicou, ktorou je voda dopravovaná do rozvodnej siete Spišskej Novej Vsi potrubím s profilom DN 200.

Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečované prostredníctvom verejného vodovodu PVPS, a.s.. Pitnou vodou z obecného vodovodu sú zásobované rekreačné chaty a hotely v rekreačnej oblasti Čingov. Zdrojom je vodojem na Hradisku, patriaci PVPS, a.s. Obec plánuje celkovú rekonštrukciu tohto vodovodu, nakoľko jeho stav je v niektorých častiach nevyhovujúci.

Maša je zásobovaná potrubím DN 80 z prívodu DN 600, z vodojemu 2 krát 1800 m^3 .

Hradisko je zásobené vodovodným systémom napojeným na vodovod Čingov, cez hydrofórovú stanicu (HS).

Chaty na Košiarnom briežku majú pitnú vodu z vlastných studní. Ďurkovec – stredisko CR je zásobené vodovodom z vlastného zachyteného zdroja – vŕtanej studne (1 l/s), nachádzajúcej sa v areály, odkiaľ sa voda vytláča so vodojemu 100 m^3 na kóte 600 m.n.m.

Červený jarok – záhradkárska lokalita je zásobovaná z individuálnych studní.

Vodárskymi zdrojmi Spišskonovoveskej vetvy vodárenskej sústavy sú :

- zdroje podzemných vôd v oblasti Liptovskej Tepličky $50,0 \text{ l.s}^{-1}$
- zdroje podzemných vôd Teplično $30,0 \text{ l.s}^{-1}$
- povrchový odber Bystrá $22,0 \text{ l.s}^{-1}$
- povrchový odber Veľká Biela Voda $110,0 \text{ l.s}^{-1}$

Územie obce Smižany sa v rámci širších vzťahov nachádza v povodí vodárenského toku Hornád. Vodný tok Hornád je v zmysle vyhl. MŽP SR č. 211/2005 Z.z. zaradený do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokoch.

Hlavným zdrojom pitnej vody je vodovodný rad Liptovská Teplička. V obci je a bude osadená akumulčná nádrž a vodojem. Jedno tlakové pásmo v navrhovanej lokalite bude hydraulicky nezávislá časť zásobovacej siete od tlakového pásma v obci. Na jestvujúci vodovod DN 300 liatina na Iľašovskej ulici v priestore križovatky s Kováčskou ulicou bude napojené potrubie DN 110 PVC-1PE spolu s uzáverom, ktorým bude možné v prípade potreby meniť prietochné množstvo. Gravitačné potrubie bude napojené na akumulčnú nádrž. Veľkosť akumulčnej nádrže bude $1,5 \times$ denná potreba, obsahu min. 500 m^3 . Nádrž bude osadená v juhovýchodnej časti riešeného územia. Kóta terénu navrhovanej nádrže je $495,92 \text{ m n.v.}$. Prívodné potrubie do akumulčnej nádrže bude gravitačné. Plnenie bude prebiehať pod kontrolou, veľkosť nádrže bude navrhnutá tak, aby napĺňanie čo v najmenšej miere ovplyvnilo odbery jestvujúceho spotrebiska. V navrhovanej lokalite ide o zriadenie výtlačného

vodovodu do zemného vodojemu, ktorý je osadený za spotrebiskom. Kóta terénu v mieste osadenia vodojemu je 530, 86 m n.v.. Navrhujeme vodojem o veľkosti $Q_p = 350 \text{ m}^3$.

Výtlačný vodovod bude v čase odberu zásobovať pitnou vodou spotrebisko, v čase útlmu a nočného kľudu sa prebytky vody zo spotrebiska hromadia vo vodojeme, v dobe špičkových odberov je spotrebisko zásobované z dvoch strán, zo zdroja a z vodojemu. Spojovacie potrubie medzi zásobovacou sieťou a vodojemom plní striedavo funkciu privádzacieho a zásobovacieho potrubia a smer prietoku sa počas dňa mení. Na trase vodovodu do spotrebiska, vo vzdialenosti cca 80 – 120 m budú vysadené odbočky pre osadenie podzemných hydrantov. V najvyšších miestach každej vetvy bude umiestnený automatický vzdušník, pre odpustenie nežiadúceho vzduchu z najvyššieho potrubia. V najnižších miestach plánovaného vodovodu každej vetvy bude potrubie ukončené vypúšťacím zariadením z potrubia

Výpočet potreby vody pre bytové budovy:

Špecifická potreba pitnej vody - 145 l/os.deň, (uvažuje sa pre byty ústredne vykurované s ústrednou prípravou teplej vody a vaňovým kúpeľom - 70 % bytového fondu).

Špecifická potreba pitnej vody - 135 l/os.deň, (uvažuje sa pre byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom - 20 % bytového fondu).

Špecifická potreba pitnej vody - 100 l/os.deň, (ostatné byty pripojené na vodovod so sprchovacím kútom - 10 % bytového fondu).

Variant „1“ – 10 900 obyvateľov

Navrhovaný počet obyvateľov : **10 900**

$$Q_p = (10\,900 * 145) * 0,7 + (10\,900 * 135) * 0,2 + (10\,900 * 100) * 0,1$$

$$Q_p = 1\,106\,350 \text{ l/d} + 294\,300 \text{ l/d} + 109\,000 \text{ l/d} = \mathbf{1\,509\,650 \text{ l/d}} = 1\,509,65 \text{ m}^3/\text{d} = 17,46 \text{ l/s}.$$

Občianska a technická vybavenosť:

špecifická potreba pitnej vody - 25 l/os.deň pre obce s počtom obyvateľov do 15 000

$$Q_p = 10\,900 * 25 \text{ l/d} = \mathbf{272\,500 \text{ l/d}} = 272,5 \text{ m}^3/\text{d} \quad Q_p = 3,15 \text{ l/s}$$

Iní odberatelia

(výroba, živnosti, remeselné služby)

$$Q_p = \mathbf{10\,900 \text{ l/d}} = 10,9 \text{ m}^3/\text{d} = 0,126 \text{ l/s}$$

Spolu v riešenom území vo variante „1“:

Výpočtová priemerná denná potreba vody

$$Q_p = \mathbf{1\,793\,050 \text{ l/d}} = 1\,793,05 \text{ m}^3/\text{d} = 74,71 \text{ m}^3/\text{h} = \underline{\underline{20,75 \text{ l/s}}}$$

Max. denná potreba vody:

$$Q_m = Q_p * k_d = \underline{\underline{20,75}} * 1,6 = 33,2 * 36 \text{ l/s} = 2\,868\,480,0 \text{ l/d} = 2\,868 \text{ m}^3/\text{d}$$

Max. hodinová potreba vody:

$$Q_h = Q_m * k_h = 33,2 * 1,8 = 59,76 \text{ l/s} = 5\,163\,264 \text{ l/d} = \boxed{\underline{\underline{5\,163 \text{ m}^3/\text{d}}}}$$

Variant „2“ – 10 500 obyvateľov

Navrhovaný počet obyvateľov : **10 500**

$$Q_p = (10\,500 * 145) * 0,7 + (10\,500 * 135) * 0,2 + (10\,500 * 100) * 0,1$$

$$Q_p = 1\,065\,750 \text{ l/d} + 283\,500 \text{ l/d} + 105\,000 \text{ l/d} = \mathbf{1\,454\,250 \text{ l/d}} = 1\,454,25 \text{ m}^3/\text{d} = 16,83 \text{ l/s}.$$

Občianska a technická vybavenosť:

špecifická potreba pitnej vody - 25 l/os.deň pre obce s počtom obyvateľov do 15 000

$$Q_p = 10\,500 * 25 \text{ l/d} = \mathbf{262\,500 \text{ l/d}} = 262,5 \text{ m}^3/\text{d} \quad Q_p = 3,04 \text{ l/s}$$

Iní odberatelia

(výroba, živnosti, remeselné služby)

$$Q_p = \mathbf{10\,500 \text{ l/d}} = 10,5 \text{ m}^3/\text{d} = 0,12 \text{ l/s}$$

Spolu v riešenom území vo variante „2“:

Výpočtová priemerná denná potreba vody

$$Q_p = \mathbf{1\,727\,250 \text{ l/d}} = 1\,727,25 \text{ m}^3/\text{d} = 71,97 \text{ m}^3/\text{h} = \underline{\underline{19,99 \text{ l/s}}}$$

Max. denná potreba vody:

$$Q_m = Q_p * k_d = \underline{\underline{19,99}} * 1,6 = 31,99 * 36 \text{ l/s} = 2\,763\,936,0 \text{ l/d} = 2\,763 \text{ m}^3/\text{d}$$

Max. hodinová potreba vody:

$$Q_h = Q_m * k_h = 31,99 * 1,8 = 57,58 \text{ l/s} = 4\,974\,912 \text{ l/d} = \underline{\underline{4\,974 \text{ m}^3/\text{d}}}$$

Výpočet stálej zásoby vody pre požiarne účely:

Predpokladaná doba trvania požiaru sú 3 hod, celková potreba požiarnej vody pri bytovej výstavbe do 3.NP je 6,7 l/s.

Potrebná zásoba požiarnej vody **variant 1**:

$$V = 6,7 \text{ l/s} * 3 * 10\,900 = 219\,090 \text{ l} = 219,09 \text{ m}^3$$

Odpočet z objemu – prítok vody za 3 hod. pri predpokladanom výkone čerpadiel 3,0 l/s.

$$(10\,900 * 3 * 3,0) = 98\,100 \text{ l} = 98,1 \text{ m}^3$$

$$V_{pož} = 219,09 - 98,1 = 120,99 \text{ m}^3$$

Doba plnenia vodojemu pri predpokladanom prítoku 3,0 l/s.

$$Doba = 120\,990 : (3600 * 3,0) = 11,2 \text{ hod.} = \text{menšie než } 36 \text{ h STN 730873}$$

Potrebná zásoba požiarnej vody **variant 2**:

$$V = 6,7 \text{ l/s} * 3 * 10\,500 = 211\,050 \text{ l} = 211,05 \text{ m}^3$$

Odpočet z objemu – prítok vody za 3 hod. pri predpokladanom výkone čerpadiel 3,0 l/s.

$$(10\,500 * 3 * 3,0) = 94\,500 \text{ l} = 94,5 \text{ m}^3$$

$$V_{\text{pož}} = 211,05 - 94,5 = 116,55 \text{ m}^3$$

Doba plnenia vodojemu pri predpokladanom prítoku 3,0 l/s.

$$\text{Doba} = 116\,550 : (3600 * 3,0) = 10,7 \text{ hod.} = \text{menšie než } 36 \text{ h STN 730873}$$

Výpočet potrebnej akumulácie:

V zmysle platných noriem odporúčaná veľkosť vodojemu sa pohybuje v rozmedzí 60 až 100 % z Q_m .

$$Q_m = 31,99 \text{ l/s} = 2\,763 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$V = 2\,763 * 0,6 = 1\,657,8 \text{ m}^3/\text{d}$$

17.2.4 ODVÁDZANIE A ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOVÝCH VÔD

Splašková kanalizácia

Verejná kanalizácia v obci Smižany je z časti delená a z časti jednotná. Splašková kanalizácia je v súčasnosti v štádiu kompletizácie. Celková dĺžka kanalizácie je 21 928,8 m. Na verejnú kanalizáciu je napojených 93% obyvateľov. Kanalizácia je napojená na zberač „G“ mesta Spišská Nová Ves, odpadové vody sú čistené v mechanicko-biologickej ČOV Spišská Nová Ves. Kanalizácia v časti Maša a časť Hradiska je napojená na septik. Rekreačné chaty v oblasti Košiarny briežok majú vlastné žumpy a kanalizácia v rekreačnej oblasti Čingov má vlastnú ČOV.

Chatová osada nemá vybudovaný kanalizačný systém. Väčšina chat má suchý záchod alebo žumpy, ktoré sú sporadicky vyvážané.

Košiarny briežok – je bez kanalizačného systému. Sú zrealizované žumpy.

Hradisko – má vytvorenú kanalizáciu pre väčšinu objektov, zaústenú do septiku severne od cesty III. triedy.

Ďurkovec – má vybudovanú kanalizáciu so zaústením do žumpy.

Dažďová kanalizácia

Obec Smižany má vybudovanú dažďovú kanalizáciu pozdĺž cesty II. triedy, ciest III. triedy a pozdĺž miestnych obslužných komunikácií.

Množstvo splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových vôd v roku 2040 je stanovené podľa vyčíslenej potreby pitnej vody v zmysle STN 75 6101.

Variant „1“ – 10 900 obyvateľov

Priemerná potreba vody (l/s) $Q_p = 20,75$ l/s

k_{hmax} – súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnosti

k_{hmin} – súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnosti

Q_{24} – priemerný denný prietok splaškových vôd (l/s)

Rok 2040

Najväčší prietok: $Q_{hmax} = k_{hmax} \times Q_{24} = 3,00 \times 20,75 = 62,25$ l/s

Najmenší prietok: $Q_{hmin} = k_{hmin} \times Q_{24} = 0,60 \times 20,75 = 12,45$ l/s

Produkcia znečistenia r. 2040

BSK₅ : $10\,900 \times 0,060 \text{ kg/ob.d} = 654,0 \text{ kg/d} \times 365 = 238\,710 \text{ kg/rok}$

CHSK: $10\,900 \times 0,120 \text{ kg/ob.d} = 1308,0 \text{ kg/d} \times 365 = 477\,420 \text{ kg/rok}$

NL: $10\,900 \times 0,055 \text{ kg/ob.d} = 599,5 \text{ kg/d} \times 365 = 218\,817 \text{ kg/rok}$

Variant „2“ – 10 500 obyvateľov

Priemerná potreba vody (l/s) $Q_p = 19,99$ l/s

k_{hmax} – súčiniteľ maximálnej hodinovej nerovnosti

k_{hmin} – súčiniteľ minimálnej hodinovej nerovnosti

Q_{24} – priemerný denný prietok splaškových vôd (l/s)

Rok 2040

Najväčší prietok: $Q_{hmax} = k_{hmax} \times Q_{24} = 3,00 \times 19,99 = 59,97$ l/s

Najmenší prietok: $Q_{hmin} = k_{hmin} \times Q_{24} = 0,60 \times 19,99 = 11,99$ l/s

Produkcia znečistenia r. 2040

BSK₅ : $10\,500 \times 0,060 \text{ kg/ob.d} = 630,0 \text{ kg/d} \times 365 = 229\,950 \text{ kg/rok}$

CHSK: $10\,500 \times 0,120 \text{ kg/ob.d} = 1260,0 \text{ kg/d} \times 365 = 459\,900 \text{ kg/rok}$

NL: $10\,500 \times 0,055 \text{ kg/ob.d} = 577,5 \text{ kg/d} \times 365 = 210\,787 \text{ kg/rok}$

17.2.5 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Obec je napojená na zemný plyn cez VTL/ STL regulačné stanice. Vysokotlakový diaľkový distribučný plynovod Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba DN300, PN 4,0 MPa prechádza po severnom okraji obce Smížany. Z uvedeného VTL – plynovodu sú vybudované

dve odbočky pre zaistenie dodávky zemného plynu k odberateľom obce. Napájanie obce je cez dve vysokotlakové plynoregulačné stanice č. 3 a 5 s výkonmi á 2x2500 Nm³/hod. Na severozápadnom okraji riešeného územia je realizovaná prípojka DN 150, PN 4,0 MPa pre vysokotlakovú regulačnú stanicu RS č. 5, ktorá zásobuje riešené územie. Hore popísané regulačné stanice sú navzájom poprepávané pomocou stredotlakových distribučných rozvodov o svetlosti DN 200, ktoré sú vedené po uliciach. Uvedené rozvody sú hlavné rozvodné vetvy v plynárenskej sústave na riešenom území. Jestvujúci miestny rozvod je stredotlakového charakteru na PN 0,3 MPa. Odber zemného plynu malo a veľkoodberateľom je zaistený zo STL – rozvodného systému pomocou stredotlakových domových regulátorov, väčšie odberné miesta pomocou doregulačných staníc. Vykurovanie sa realizuje na báze plynu, ale aj tuhých palív a elektrickej energie. Rekreačné zázemie využíva tuhé palivá, ktoré by bolo vhodné redukovat' v prospech elektrickej energie alebo plynu z dôvodu ochrany prírodných hodnôt NP Slovenský Raj. Samotné rozvody sú vedené v zelených pásoch, krajniciach vozoviek, resp. chodníkoch. Rozvody sú z polyetylénu STL-PE. Proti korózii a zemnej vlhkosti sú potrubia chránené dvojnásobnou jutoasfaltovou izoláciou v zmysle STN noriem. Plynometry sú zrealizované vo veľkostnej kategórii do 10,0m³/hod a sú umiestnené v oploteniach v typových plynových skrinkách určených na umiestnenie meracieho zariadenia. Ochranné pásmo je vymedzené od RS 20,0m od samostatne stojacích budov. Pri križovaní s inými inžinierskymi sieťami sú ochranné pásma vymedzené podľa platných noriem a vyhlášok SPP. Ochranné pásmo STL rozvodov je stanovené 1,0m od osi potrubia na každú stranu, VTL prípojka má stanovené ochranné pásmo 20,0m na každú stranu.

STAV

VTL. PLYNOVODY, VTL. PLYNOVÉ PRÍPOJKY

Obec Smižany je napojená na plynovodnú sieť Slovenského plynárenského priemyslu, a.s., Bratislava. Organizačne spadá pod Lokálne centrum Poprad.

REGULAČNÉ STANICE PLYNU

V záujmovej lokalite sa nachádzajú regulačné a prepúšťacie stanice plynu:

STL PLYNOVODY

V obci Smižany je existujúci stl. rozvod plynu riešený stredným tlakom, o tlakovej hladine 300 kPa. Stl. plynovody sú prevedené z plastového potrubia - polyetylénu. Všetky odberné miesta sú na stl. plynovody napojené pomocou stl. pripojovacích plynovodov s domovými regulátormi tlaku plynu, väčšie objekty doregulačnými stanicami plynu. V súčasnosti je pri maximálnom prevádzkovom odbere dostatočný tlak v plynovodnej sústave.

NÁVRH

VTL. PLYNOVODY, VTL. PLYNOVÉ PRÍPOJKY

Podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja a odvetvovej prognózy sa uvažuje v súbehu existujúceho vtl. plynovodu Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba (Važecké lúky) s výstavbou novej línie vtl. plynovodu o dimenzii DN 500/4,0 MPa. Preto je nutné vytvoriť priestor pre možnú výstavbu nového potrubia vtl. plynovodu.

REGULAČNÉ STANICE PLYNU

Konečný návrh riešenia bude pozostávať :

STL. PLYNOVODY

Stl. plynovody v celej lokalite obce Smižany ostávajú kapacitne v nezmenenom stave, s tým, že sa stl. miestna sieť rozšíri pre navrhované územné celky - časť IBV s objektami občianskej vybavenosti. Súčasťou ďalšieho rozšírenia miestnej siete stl. plynových rozvodov je napojenie jednotlivých lokalít plôch pre zariadenia na krátkodobé pobyty.

Stanovenie ochranných pásiem

Najmenšie vzdialenosti medzi povrchmi vtl. plynového potrubia a vedeniami pri križovaní alebo súbehu:

Druh vedenia	križovanie	súbeh
Diaľkovody s horľavými kvapalinami	0,5 m	20 m
Telefónne káble	0,5 m	3 m
Trakčné káble a ostatné vn a nn káble	0,5 m	8 m
Vodovodné potrubie	0,3 m	5 m
Kanalizácia	0,3 m	5 m
Melioračné potrubia	0,3 m	neurčuje
Plynovody a prípojky	0,3 m	3 m
Ostatné kovové potrubia	0,3 m	3 m
Ostatné nekovové potrubia	0,3 m	3 m

Vzdialenosti súbehu potrubia s elektrickým vonkajším vedením musia byť v súlade s ochrannými pásmami podľa platných STN.

Doporučená vzdialenosť je 30,0 m od krajného vodiča. Ak nie je možné túto vzdialenosť dodržať, možné ju znížiť na:

- 5 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím do 35 kV,
- 10 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím nad 35 kV do 110 kV,
- 15 m pri križovaní s vonkajším elektr. vedením s napätím nad 110 kV do 400 kV.

Najmenšie dovolené vzdialenosti pre vtl. plynovod od iných objektov:

Druh objektu	vzdialenosť
Husto osídlené oblasti	50 m
Samostatné priemyselné závody	50 m
Sklady s ľahko horľavým materiálom	35 m
Cesta I. a II. Triedy	35 m
Verejné lávky pre chodcov	35 m
Poľnohospodárske závody	30 m
Samostatne stojace neobytné budovy	30 m
Cesta III. Triedy	30 m
Značené a evidované účelové komunikácie	30 m
Železničné mosty	35 m

Najmenšie vzdialenosti medzi povrchmi stl. plynového potrubia do 0,3 MPa pri križovaní alebo súbehu:

Druh vedenia	križovanie	súbeh
Silové káble do 1 kV	0,10 m	0,6 m
Silové káble do 10 kV	0,20 m	0,6 m
Silové káble do 35 kV	0,20 m	0,6 m
Silové káble do 110 kV	0,70 m	0,6 m
Telefónne káble	0,10 m	0,4 m
Plynovody do 0,4 MPa	0,10 m	0,4 m
Vodovodné potrubie	0,15 m	0,5 m
Kanalizácia	0,50 m	1,0 m
Tepelné vedenia	0,10 m	0,5 m
Kábelovody	0,10 m	1,0 m

Miestne rozvody zemného plynu s tlakom PN 0,3 Mpa sú navrhované tak, aby vytvárali vzájomné zokruhované systémy, so vzájomne so doplňujúcimi regulačnými stanicami. Hlavný rozvod plynu v obci je už realizovaný s DN 200, PN 0,3 MPa, to je distribučný prepoj medzi vysokotlakovými regulačnými stanicami č. 3 a 5 s odbočením ku kotolniam sídliska „Pod kaštieľom“. Stredotlakové plynovody na riešenom území navrhujeme tak, aby bolo možné napojiť na odber všetkých potencionálnych odberateľov aj pri zvýšenom náraste potreby, než uvažujú plánované zámery. Z hlavného rozvodu DN 200 je navrhovaná distribučná vetva plynovodu DN 150 smerom na rekreačnú lokalitu „Čingov“, za účelom plynofikovania chát a zariadení pre CR. Komplexne plynofikovať hromadnú bytovú výstavbu, vrátane vybavenosti.

Odobrané množstvo plynu bude použité pre potreby varenia, ústredného vykurovania a prípravu teplej úžitkovej vody. Plynofikovať individuálnu bytovú výstavbu a to 85% z existujúcich a 100% plánovaných bytových jednotiek. Pri tomto druhu zástavby zemný plyn bude použitý pre potreby vykurovania, prípravy teplej úžitkovej vody a varenie. Pre navrhované a jestvujúce priemyselné závody s dodávkou zemného plynu uvažujeme na vykurovanie a varenie v stravovacích zariadeniach. V poľnohospodárstve použiť zemný plyn pre potreby varenia, vykurovania a pre technologické účely. Podľa uvedeného bol prevedený i prepočet potreby zemného plynu pre jednotlivé odberné miesta. Odber zemného plynu pre uvedených odberateľov bude zaistený pomocou navrhovaných, ako aj realizovaných STL - rozvodov a prípojok. Odberatelia budú na tento rozvod napojení pomocou STL – domových regulátorov, väčšie odberné miesta cez doregulačné stanice.

Potreba plynu pre obec:

- 1469 rodinných domov RD x 1,6 m³ / hod = 2350,4 m³ / hod
- 96 bytových a polyf. domov BD x 12 b.j. x 1,2 m³ / hod = Ø 1382,4 m³ / hod
- občianska a technická vybavenosť - = 1030,0 m³ / hod

Variant „1“ – 10 900 obyvateľov

- návrh 941 bytov v BRD x 1,6 m³ / hod = 1505,6 m³ / hod
- občianska a technická vybavenosť - = 630,0 m³ / hod
- rekreácia = 750,0 m³ / hod
- výroba a priemysel = 1020,0 m³ / hod

Plánovaná potreba plynu pre navrhované lokality var. „1“ = 3905,0 m³ / hod.

Variant „2“ – 10 500 obyvateľov

- návrh 816 bytov v BRD x 1,6 m ³ / hod	=	1305,6 m ³ / hod
- občianska a technická vybavenosť -	=	630,0 m ³ / hod
- rekreácia	=	750,0 m ³ / hod
- výroba a priemysel	=	1020,0 m ³ / hod

Plánovaná potreba plynu pre navrhované lokality var. „2“ = 3705,0 m³ / hod.

Zásobovanie teplomKlimatické podmienky

Riešené územie patrí do okrajovej oblasti Vysokých Tatier, Slovenského Raja a vo vzťahu k tejto polohe a nadmorskej výške sú klimatické podmienky územia charakterizované nasledujúcimi ukazovateľmi:

- najnižšia vonkajšia teplota pre výpočet tepelných strát budov pri navrhovaní ústredného vykurovania, stanovená podľa zásad STN 06 0210 je: - 18 °C
- priemerná vonkajšia teplota vo vykurovanom období je 21 °C
- priemerná denná teplota v najchladnejšom mesiaci roka (január) je – 5,5 °C
- počet vykurovacích dní v roku (pri 12 °C) – 235 dní.

Súčasný stav zásobovania teplom obce Smižany charakterizuje decentralizovaný spôsob zásobovania teplom a to hlavne samotné vykurovanie rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti stacionárnymi a závesnými kotlami na zemný naftový plyn, ktorého rozvody sú v obci vybudované. Nakoľko obec je plynofikovaná, nie je predpoklad nárastu počtu domácností využívajúcich elektrické vykurovanie, ktoré v nie je v súčasnej dobe ekonomicky výhodné. Tento spôsob zásobovania teplom je v obci využívaný minimálne, prípadne je nahradzovaný iným typom tepelného média.

Teplá úžitková voda sa pripravuje v plynových prietokových ohrievačoch, v kotlových výmenníkoch alebo elektrických kotloch. Spôsob ohrevu vody tuhým palivom je minimálny. Na varenie sú väčšinou navrhované plynové sporáky na zemný naftový plyn, resp. sporáky na propán-bután alebo elektrické sporáky.

Vykurovanie domov a bytov je zabezpečované rôznymi spôsobmi, podľa výsledkov SODB 2021 prevažuje ústredné lokálne kúrenie. Najviac je ako zdroj využívaný plyn, potom pevné palivo a následne elektrina.

V súčasnom období existujúca zástavba je zásobovaná teplom nasledujúcimi spôsobmi:

- zmiešané územie, polyfunkčné bytové domy a objekty občianskeho vybavenia a intenzívna zástavba rodinnými domami je zásobovaná teplom pre potreby ústredného vykurovania a prípravy úžitkovej teplej vody z blokových skupinových kotolní pri spaľovaní zemného plynu,
- extenzívna a vidiecka zástavba rodinnými domami je zásobovaná teplom lokálnym vykurovaním na báze spaľovania zemného plynu doplnené o doplnkové kúrenie na pevné palivo,
- vybavenosť v roztrúsenej zástavbe je zásobovaná teplom pomocou lokálnych zdrojov tepla na pevné palivo, resp. na elektrinu.

Podľa návrhu ÚPN obce Smižany výstavba bude zabezpečovaná teplom pre potreby vykurovania a prípravu teplej úžitkovej vody týmto spôsobom:

- pri ďalšom rozvoji riešeného územia je nutné rešpektovať už zahájenú decentralizovanú koncepciu v zásobovaní teplom,
- bytový fond individuálnej výstavby navrhujeme ponechať ako doteraz, t. j. z vlastných zdrojov tepla na spaľovanie pevných palív, resp. zemný plyn, doplnené o alternatívne zdroje tepla,
- pre komplexnú bytovú výstavbu, vybavenosť a jestvujúcu a plánovanú výstavbu navrhujeme zaistiť výrobu a dodávku tepla pomocou existujúceho zdroja tepla pri palivovej základni na zemný plyn,
- pre plánovanú výstavbu bytových domov a vybavenosti predpokladanú tepelnú potrebu navrhujeme zaistiť z jestvujúcej kotolne pomocou navrhovaných sekundárnych teplovodných rozvodov ústredného vykurovania,
- pre plánovanú a jestvujúcu výstavbu vybavenosti v roztrúsenej zástavbe navrhujeme zaistiť výrobu a dodávku tepla pomocou existujúcich a plánovaných zdrojov tepla pri palivovej základni na zemný plyn,
- pre poľnohospodárstvo a priemysel navrhujeme zaistiť výrobu a dodávku tepla s max. využitím inštalovaného výkonu jestvujúcich zariadení pri adaptovaní na spaľovanie zemného plynu.

18. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

18.1 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Nakladanie s odpadmi

Pre ochranu životného prostredia a udržiavania poriadku v obci sú spracované platné všeobecne záväzné nariadenia obce a aktívne funguje Komisia životného prostredia a ochrany verejného poriadku.

Samospráva plní nimi dané rôzne stanovené úkony, pritom na zabezpečovanie úloh týkajúcich sa zberu, vývozu, zhodnocovania a zneškodňovania jednotlivých druhov odpadov má obec uzatvorený zmluvný vzťah s firmami určenými na tento účel:

a) Brantner Nova, s. r. o. Spišská Nová Ves – komunálny odpad, triedený odpad, drobný stavebný odpad, biologicky rozložiteľný odpad, jedlé oleje a tuky, biologický kuchynský a reštauračný odpad, malé batérie,

b) V.O.D.S., a. s. Košice – elektro odpady z domácnosti, žiarovky, svietidlá,

c) AKU – TRANS spol. s r. o., Nitra – použité autobatérie.

Zber a triedenie druhotných surovín (sklo, plasty, kovové obaly, papier, viacvrstvový kombinovaný materiál – VKM – tetrapak) obec zaisťuje cez združenie SEZO-Spiš, ktoré bolo založené 19. apríla 2004. Predtým obec zaisťovala zber druhotných surovín cez Združenie pre separovaný zber. Združenie SEZO-Spiš tvorí 5 miest a 52 obcí regiónov Spišská Nová Ves, Krompachy a Gelnica. Cieľom združenia bolo vytvoriť podmienky na prípravu a realizáciu efektívneho a trvalo udržateľného systému separovaného zberu odpadov na väčšom území. Jednotlivé zložky životného prostredia sú v relatívne dobrom stave, hoci negatívne vplyvy z antropogénnej činnosti tu existujú – napr. na pôdu a vodu vplýva najmä intenzívna poľnohospodárska činnosť. Na znečisťovaní ovzdušia sa zas v území podieľajú najmä palivovo-energetické zdroje a automobilová doprava na štátnej ceste č. II/536. Automobilová doprava zaťažuje ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, NO_x a CO. Ku ochrane životného prostredia prispievajú aj investície do protipovodňových opatrení

Bystričky a Brusníka, ktorých realizácia sa uskutočňovala etapovite, pričom v súčasnosti je ukončená posledná časť. Nezanedbateľný je aj výborný stav pokrytia kanalizáciou, ČOV, vodovodmi. Z pohľadu Regionálneho územného systému ekologickej stability v okrese Spišská Nová Ves sa kataster obce radí medzi krajinu s vysokou ekologickou stabilitou so stupňom ekostability 4,07. Obec má zavedený separovaný zber odpadov formou zberných stanovišť. V pravidelných intervaloch sú zbierané a odvázané PET fľaše, separovaný zber papiera a skla. Obec má priestor pre centrálnu kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu. Realizácia zberného dvora je ďalšou etapou komplexného systému odpadového hospodárstva obce. Navrhovaná činnosť zberného dvora je navrhovaná na ploche pod poľnohospodárskym družstvom „Čingov“ Smižany, na pozemkoch parc. č. C-KN 220/17, 220/18, 1343 v k.ú. Smižany, západne od obce Smižany.

Účelom výstavby je vybudovanie a prevádzkovanie zberného dvora v obci Smižany ako vyhradenej plochy pre príjem a zhromažďovanie vyseparovaných odpadov v zmysle Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Urbanisticky je zberný dvor situovaný pod existujúcim pozemkom poľnohospodárskeho družstva. Slúžiť bude pre obyvateľov a pre firmy obce Smižany. Architektonické riešenie stavby je pomerne jednoduché a zahŕňa výstavbu pevných a mobilných skladov jednotlivých druhov odpadu a prevádzkovú budovu pre personál (s jej potrebným napojením) na oplotenej spevnenej asfaltobetónovej ploche. Funkčné riešenie stavby zahŕňa dovoz odpadov, ich váženie, uskladnenie, naloženie a odvoz špecializovanou firmou na recykláciu, zhodnotenie alebo likvidáciu.

V katastrálnom území obce Smižany nie je evidovaná environmentálna záťaž skládka odpadov. TKO sa odváža na skládku do Kúdeľníka pri Spišskej Novej Vsi zabezpečované súkromnou spoločnosťou, s ktorou má obec zmluvný vzťah. TKO sa zhromažďuje v odpadových kuka nádobách pri jednotlivých objektoch. Pre separovaný zber je potrebné v obci navrhnúť stanovišťa a ich architektonické stvárnenie zahrnúť do riešenia verejného priestranstva. V území je potrebné podporovať kompostovanie biologického odpadu a zabezpečiť pravidelný zber biologického odpadu. Pre kompostovanie odpadu je v území navrhnutý areál pre kompostovanie. Obec má spracovaný program odpadového hospodárstva.

18.2 SPLAŠKOVÉ VODY

Verejná kanalizácia v obci Smižany je z časti delená a z časti jednotná. Splašková kanalizácia je v súčasnosti v štádiu kompletizácie. Celková dĺžka kanalizácie je 21 928,8m. Na verejnú kanalizáciu je napojených 93% obyvateľov. Kanalizácia je napojená na zberač „G“ mesta Spišská Nová Ves, odpadové vody sú čistené v mechanicko-biologickej ČOV Spišská Nová Ves. Kanalizácia v časti Maša a časť Hradiska je napojená na septik. Rekreačné chaty v oblasti Košiarny briežok majú vlastné žumpy a kanalizácia v rekreačnej oblasti Čingov má vlastnú ČOV. Chatová osada nemá vybudovaný kanalizačný systém. Väčšina chat má suchý záchod alebo žumpy, ktoré sú sporadicky vyvážané. Košiarny briežok – je bez kanalizačného systému. Sú zrealizované žumpy. Hradisko – má vytvorenú kanalizáciu pre väčšinu objektov, zaústenú do septiku severne od cesty III. triedy. Ďurkovec – má vybudovanú kanalizáciu so zaústením do žumpy.

18.3 DAŽĎOVÉ VODY

Dažďové vody je potrebné v čo najväčšej miere v území zachytávať, čím sa predchádza vysušaniu pôdy a zadržiavanie vody v území je zároveň prevenciou pred vznikom prívalových vôd. Pre účely retencie vody v krajine sú navrhnuté plochy nelesnej drevinnej vegetácie ako remízok a sprievodnej zelene vodných tokov a é malé vodné nádrže, suchá nádrž – polder, zasakovacie rigoly. V zastavanom území je potrebné oddeľovať dažďovú vodu od splaškovej vody, a tú v území zachytávať alebo vsakovať na jednotlivých pozemkoch, prípadne vypúšťať do povrchových žľabov.

18.4 ZDROJE ZNEČISTENIA

V návrhu územného plánu sa neuvažuje so vznikom nových zdrojov znečistenia. Potrebné je riešiť netesnosť poľných hnojísk. Vytiekajúca a presakujúca močovka znečisťuje podzemné a povrchové vody. V súčasnosti sú v území evidované len malé zdroje znečistenia.

18.5 VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV

Lesy v území sú v súčasnosti zaradené do kategórie hospodárskych lesov a ochranných lesov. Zaberajú menej priaznivé stanovištia, strmé skalnaté svahy s plytkou pôdou, prípadne vystupujúcou materskou horninou. Lesný pôdny fond patrí do LHC Smižany. Obhospodarovanie lesov sa riadi lesným hospodárskym plánom, novšie programom starostlivosti o lesy. Pre LHC Smižany je platný na r. 2017-2026. Lesný hospodársky plán určuje záväzné ukazovatele pre hospodárenie v lese ako výšku ťažby rubnej a výchovnej a drevinové zloženie pri zalesňovaní.

18.6 ERÓZIA, ZOSUVNÉ ÚZEMIA

Náchylnosť územia na vodnú eróziu je na väčšine územia slabá. Veterná erózia nie je v území relevantná. Vodná a veterná erózia v území je minimálna a nie je potrebné navrhovať žiadne opatrenia na jej elimináciu. V katastrálnom území obce Smižany nie sú zaregistrované plošné zosuvy. Je evidovaný bodový zosun pri Maši.

18.7 RADÓNOVÉ RIZIKO

Sledované územie patrí do oblasti s nízkym až stredným radónovým rizikom.

18.8 SEIZMICITA ÚZEMIA

Územie sa nachádza v oblasti recentných vertikálnych pohybov zemskej kôry v rozsahu -0,5 – +0,5 mm za rok. Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseismickej intenzity pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 6 ° MSK-64, seizmické ohrozenie územia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov je 0,80 – 0,99 m.s⁻².

18.9 OCHRANA PÔDY

Navrhuje sa využívať územie predovšetkým pre lúky a pasienky. Zastavané územie je kompaktné, časť pôdy vymedzenej pre zastavanie je využívaná pre záhrady. Odvezenú ornícu zo stavenísk použiť na rekultiváciu prípadných skládok v území.

Na plochách využívaných ako orná pôda sa navrhuje zriadenie medzí v rozstupe cca 500 m s trávnatým porastom a nízkou krovinnou vegetáciou pozdĺž vrstevníc.

19. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V katastrálnom území obce Smižany sa nachádza časť určeného dobývacieho priestoru „Smižany – Spišská Nová Ves“ (ďalej len „DP“) a chráneného ložiskového územia (ďalej len „CHLÚ“) „Smižany“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska tehliarskych surovín proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania. V súčasnosti je toto výhradné ložisko bez určenej organizácie.

V katastrálnom území Smižany sa nachádza výhradné ložisko „Mlynky – Biele Vody“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska sadrovca a anhydritu s predpokladom využívania zásob. V súčasnosti ochranu tohto chráneného ložiskového územia zabezpečuje Štátny Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava. Evidujú sa tu výhradné ložiská s určeným DP a CHLÚ (579,428,332) a evidujú sa tu staré banské diela.

V záujmovom území mimo katastrálneho územia Smižian sa nachádza Chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Spišské Tomášovce“ – ev. č. 24/e určené rozhodnutím Ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR v Bratislave č. 11 531/74-PV z 12.6.1975 určené na dobývanie paleogénneho pieskovca.

20. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

20.1 ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIA

Protipovodňová ochrana

Obec má spracovaný a schválený povodňový plán. V obci sa nachádza potok Brusník a Bystrička. V ÚPN-O Smižany sa časť územia nachádza na ľavom brehu rieky Hornád. Ochranné pásmo vodného toku v šírke 10 m pozdĺž oboch brehov bude ponechané pre potreby údržby. Návrh zachová prirodzený charakter vodného toku s existujúcou sprievodnou vegetáciou s možnosťou rozlivu vody v priľahlom území. Pozdĺž potoka Brusník, Bystrička, Smižianka a ostatných drobných vodných tokov je potrebné pozdĺž brehovej čiary ponechať o šírke 5,0 m ako voľný nezastavaný manipulačný pás pre potrebnú manipuláciu mechanizmov. Potok Brusník vteká do obce Smižany v jej západnej časti, preteká ňou a v jej východnej časti vteká do katastrálneho územia mesta Spišská Nová Ves. Koryto je v úseku mimo zastavaného územia neupravené, potok nie je smerovo stabilizovaný a meandruje v pomerne širokom údolí. Vo väčšej časti zastavaného územia obce je potok Brusník zregulovaný, koryto je upravené do tvaru zloženého lichobežníka. Úprava je urobená pomocou polovegetačných tvárnic štandardných rozmerov 1200x600x140mm. V zastavanom území obce nie je upravená časť pri družstve na začiatku zastavaného územia v smere toku potoka a úsek medzi mostmi na ulici Staničnej a Iľiašovskej (most na ceste tretej triedy). V tomto mieste je priečny profil koryta nedostačujúci, voda tu často vybrežuje von do okolitého územia. Koryto je stabilizované vegetačným opevnením pomocou kríkov a nízkych stromov, ktoré zvyšujú celkovú hydraulickú drsnosť.

Polder Smižany I

Bude vybudovaný na potoku Bystrička v rkm 1,500. Koruna hrádze bude na kóte 502,95 m n.m čo činí celkovú výšku hrádze 8,20m. Polder bude vybudovaný ako homogénna, sypaná hrádza s pätným drénom. Šírka koruny hrádze bude 5m. Sklon návodného svahu bude 1:3. Svah bude chránený kamennou nahádzkou. Sklon vzdušného svahu bude 1:2,5 a bude zatrávnený. Celkový objem násypového materiálu bude cca 13 000 m³. Polder bude zadržiavať z povodňovej vlny prietok Q 5m³.s-1 čím maximálne vypúšťané množstvo z poldra počas storočnej vody bude Q 8m³.s-1 . Celková zatopená plocha nad poldrom bude 4 hektáre.

Polder Smižany II

Bude vybudovaný na potoku Brusník vo vzdialenosti cca 600 m západne od zastavaného územia obce, v rkm 8,500. Koruna hrádze bude na kóte 495,35 m n.m čo činí celkovú výšku hrádze 10m. Polder bude vybudovaný ako homogénna, sypaná hrádza s pätným drénom. Šírka koruny hrádze bude 5m. Sklon návodného svahu bude 1:3. Svah bude chránený kamennou nahádzkou. Sklon vzdušného svahu bude 1:2,5 a bude zatrávnený. Celkový objem násypového materiálu bude cca 42 000m³. Polder bude zadržiavať z povodňovej vlny prietok Q 26m³.s-1 čím maximálne vypúšťané množstvo z poldra počas storočnej vody bude Q 27m³.s-1 . Celková zatopená plocha nad poldrom bude 35 hektárov.

20.2 ÚZEMIA ŠPECIFICKEJ OCHRANY

Prvky ekologickej stability územia, ktoré nie sú súčasťou legislatívnej ochrany, sa nachádzajú v celom katatsrálnom území. Tieto prvky sú v návrhu zachované tak, aby ich ekostabilizačná alebo krajínovotvorná funkcia ostala zachovaná.

21. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO PÔDNEHO FONDU A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

SÚHRNÉ HODNOTY DRUHOV POZEMKOV V K.Ú. SMÍŽANY

Poľnohospodárska pôda spolu: 1 000,48 ha z toho:

- orná pôda : 671,38 ha
- záhrada: 23,67 ha
- trvalo trávne porasty : 305,43 ha

Nepoľnohospodárska pôda spolu: 3 569,95 ha z toho:

- Lesný pozemok: 3 282,55 ha
- Vodná plocha: 24,78 ha
- Zastavaná plocha a nádvorie: 175,98 ha
- Ostatná plocha: 86,64 ha

Lesy

Kataster obce leží v rámci lesnej oblasti Spišsko- gemerský kras.

Lesy obhospodarujú:

- lesný celok Smižany – Obec Smižany,
- štátne lesy - Lesy SR š. p. OZ Prešov
- lesný celok ZVL Smižany - Združenie vlastníkov lesa -pozemkové spoločenstvo, Smižany.

Spolu zaberajú 3 282,55 ha, z čoho 57 % sú hospodárske lesy (H), 39 % ochranné (O) a 4 % úžitkové (U).

Poľnohospodárska pôda predmetného územia je tvorená ornou pôdou, záhradami, trvalými trávnyimi porastmi. Najvýraznejšie postavenie má orná pôda o ploche 671,38 ha, trvalo trávne porasty sú evidované výmerou 305,43 ha. Najmenšiu časť tvoria záhrady, ktorých zastúpenie je 23,67 ha. V území sa nachádzajú chránené pôdy v kontakte so zastavaným územím. Južná časť katastra predstavuje lesy patriace do národného parku Slovenský Raj. Na ostatnom území sa nachádzajú len remízky nelesnej drevinnej vegetácie.

21.1 ZDÔVODNENIE ZÁBEROV

Navrhované územia na zastavanie sú vymedzené v dotyku so zastavaným územím, kde sa nachádzajú aj najkvalitnejšie pôdy. Záber pôdy je minimalizovaný iba na plochy, ktoré sú nevyhnutné pre ďalší obce a nevytvára zbytočne veľké zábery ani samostatné urbanizované územia. Pri vymedzovaní nových plôch sa prihliadalo na ochranu pôdy v súvislosti so strategickými cieľmi rozvoja obce.

21.2 ZÁBERY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

V katastrálnom území Smižany sa nachádzajú BPEJ v 5. až 9. Skupine. Medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. patrí BPEJ 0729003, 0775302, 081002, 0829002, 0829312, 0829315, 0857312, 0863202, 0863242, 0869312, 0869242, 0869332, 0870223, 0969222, 0969242.

Celková koncepcia rozvoja obce predstavuje vidiecku obec s rozvojom bývania, obchodu a služieb pre turistický ruch v nadväznosti na N.P. Slovenský Raj. Rozvoj nových plôch pre zástavbu je navrhovaný v kontakte s už zastavaným územím. Ďalšie zábery predstavujú územia pre rekreáciu predovšetkým na rozvojovej osi v smere na Maša, Čingov, Košiarny briežok a Hradisko.

Navrhované rozvojové lokality sú určené pre rozvoj bývania s hospodárskymi záhradami rešpektujúcimi kultúrno-historické danosti regiónu, občiansku vybavenosť v nadväznosti na cestovný ruch.

Vo variante „1“ celkový záber pôdy predstavuje 118,62 ha.

Vo variante „2“ celkový záber pôdy predstavuje 120,80 ha.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú spracované v samostatnej poľnohospodárskej prílohe, ktorá tvorí súčasť územnoplánovacej dokumentácie.

22. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Územný plán obce Smižany rieši optimálne usporiadanie zámerov v území tak, aby bol zabezpečený dlhodobý udržateľný rozvoj v návrhovom období a vytvorené podmienky pre ďalší rozvoj územia za navrhovaným horizontom s rešpektovaním rozvojových stratégií. Chráni záujmy a hodnoty v území ako aj zabezpečuje ochranu pre chránené časti krajiny, kultúrno-historické aspekty krajiny pod všeobecnou ochranou a vytvára podmienky pre zabezpečenie funkčnosti prvkov ekologickej stability a podporu ekosystémových služieb, podmienky pre realizáciu adaptačných opatrení pre prispôsobenie na zmenu klímy a mitigačné opatrenia. Vytvára predpoklady pre aplikovanie celkovej stratégie rozvoja cestovného ruchu v mikroregióne Slovenský Raj. Výsledne stanovená regulácia je výsledkom spoločenskej dohody o využívaní územia so zreteľom na víziu a špecifické ciele stanovené v nadradených strategických dokumentoch, strategických rozvojových dokumentoch obce a iných strategických zámeroch, ktoré boli zrejme v čase spracovania územnoplánovacej dokumentácie.

Z hľadiska regulácie využívania územia vytvára priestorové podmienky pre ďalší rozvoj výstavby za účelom bývania, za účelom rozvoja pracovných príležitostí, rozvoja cestovného ruchu v nadväznosti na jadrá popradsko-spišskonovoveskej sídelnej aglomerácie a rekreačného priestoru národného parku Slovenský Raj s dôrazom na celkovú koncepciu rozvoja rekreácie v mikroregióne.

Riešenie správneho územia obce zodpovedá územiu katastra Smižian.

Územie obce je rozdelené do územných celkov a následne na príslušné priestorovo-funkčné regulačné celky, kde sú stanovené regulatívy (regulačné listy) ako záväzné opatrenia pre naplnenie špecifických cieľov stanovených v strategických dokumentoch.

22.1 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O Z ENVIRONMENTÁLNEHO HĽADISKA

Ochrana ovzdušia

V územnom pláne nie sú navrhnuté stredné ani veľké zdroje znečistenia vzduchu. Obcou prechádzajú cesty II. a III. triedy.

- V obci sú navrhované nové plochy zelene v zastavateľnej aj nezastavateľnej časti. Zachováajú sa plochy súčasne využívané pre poľnohospodársku výrobu s nastavením možnosti pre konverziu na plochy občianskej vybavenosti.
- V obci sú povolené len malé zdroje znečistenia.
- V územnom pláne sú premietnuté opatrenia Stratégie, zásad a priorít štátnej environmentálnej politiky, nadradených strategických dokumentov a lokálnych strategických dokumentov.

Ochrana povrchových a podzemných vôd

V obci je navrhovaná splašková kanalizácia s vyústením do čističky odpadových vôd s recipientom Hornád a Brusník a čističky odpadových vôd v Spišskej Novej Vsi s recipientom potok Brusník. Dažďová voda je zachytávaná na pozemkoch, aby nedošlo k vysušaniu územia.

V území obce nie sú stanovené ochranné pásma vodných zdrojov, nenachádza sa tu vodný zdroj ani chránený vodný zdroj. Časť územia obce spadá do Povodia vodárenského toku

Hornád v úseku rkm 136,70 – rkm 168,90 (Vyhláška MP SR 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských tokov). V území sú navrhnuté plochy nelesnej drevinnej vegetácie, pôdoochranné opatrenia na poľnohospodársky využívanom území zamerané pre zachytávanie vody v krajine. V území sa odporúča umiestňovať retenčné jamy pre zachytávanie vody, podmáčané pôdy a mokriny sú zachované. Navrhuje sa vybudovanie viacerých malých vodných nádrží a poldra.

Ochrana pred povodňami

Na ochranu pred povodňami je v území a záujmovom území navrhovaná sústava opatrení.

- Rešpektovanie a ponechanie suchých poldrov v území s ohrozením prívalových dažďov a podmáčaných území.
- Vymedzenie plôch nelesnej drevinnej vegetácie v území pre zachytávanie prívalových vôd
- Pre územia zástavby v kontakte s vodnými tokmi sú nastavené regulatívy pre umiestňovanie objektov na hranicu storočnej vody
- V záplavových územiach nie je navrhovaná zástavba
- Plochy lúk a pasienkov sú pravidelné kosené alebo spásané
- V území sú okrem suchých nádrží – poldrov navrhované aj malé vodné nádrže.
- Rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a samotnú výstavbu na lokalitách v blízkosti vodných tokov podmieniť umiestnením stavieb mimo inundačné územie, nad hladinu Q100 ročnej veľkej vody.
- Pri návrhoch umiestňovania stavieb pre výkon správy vodných tokov ponechať v zmysle § 49 zákona Č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov toku Hornád voľný manipulačný pás v šírke 10m, pozdĺž ostatných vodných tokov šírky 5,0 m.
- Riešiť protizáplavové opatrenia, zvýšiť prirodzenú retenciu /zadržiavanie/ vody v území.
- V rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 13 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 296/2005 Z. z. podľa § 6, t. j. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok.
- Z hľadiska ochrany vodných pomerov žiadame navrhnuť opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v prípade nových lokalít určených na zástavbu (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov) na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov.

Ochrana pôdy

V k.ú. Smížany sa nachádzajú BPEJ v 5. až 9. Skupine. Medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. patrí BPEJ 0729003, 0775302, 081002, 0829002, 0829312, 0829315, 0857312, 0863202, 0863242, 0869312, 0869242, 0869332, 0870223, 0969222, 0969242. Celý záber je realizovaný v I. etape.

Ako protierózne opatrenia sa na plochách využívaných ako orná pôda sa navrhuje zriadenie medzí v rozstupe cca 500 m s trávnatým porastom a nízkou krovinnou vegetáciou pozdĺž vrstevníc.

Ochrana proti hluku

Obcou prechádzajú cesty II., III. triedy a železnica pre zníženie dôsledkov hluku z dopravy sú navrhnuté nasledovné opatrenia:

- Bývanie a objekty obchodu a služieb v kontakte s cestou majú zachované predzáhradky, čím je zvýšená odstupová vzdialenosť a možnosť výsadby zelene.
- Popri ceste mimo zastavané územie je vysadená sprievodná zeleň.
- Okolo železničnej trate sú navrhované plochy krajinskej zelene, ktorá plní úlohu izolačnej zelene.

Opatrenia pre zníženie hluku v obytných územiach:

- Občianska vybavenosť je sústredená do centra obce.
- Pre umiestňovanie zariadení občianskej vybavenosti do zmiešaných území súbežne s hlavnou cestou sú nastavené regulatívy, limitujúce umiestňovanie zdrojov hluku a iného znečistenia do obytných území.
- Výrobné areály majú nastavené regulatívy pre umiestňovanie pásov izolačnej zelene.
- Celkové priestorové rozmiestnenie výrobných a nevýrobných areálov je založené na vytváraní nárazníkových zón menej citlivých na možný hluk.

Ochrana prírody a krajiny

V území sa nachádza tieto chránené územia:

- Národný park Slovenský Raj
- Ochranné pásmo národného parku Slovenský Raj
- SKUEV0112 Územie Natura 2000 – Slovenský Raj
- Chránené vtáčie územie Slovenský Raj

V návrhu regulácie ÚPN sú tieto chránené územie rešpektované. Pre potreby spracovania ÚPN-O Smižany bol spracovaný miestny ÚSES, v ktorom boli identifikované biocentrá a biokoridory rôzneho významu. Odporúčania z M-ÚSES boli v územnom pláne rešpektované. Do území špecifickej ochrany (prvky ekologickej stability) nie je zasahované a sú podporené opatreniami pre podporenie ich funkcie (obmedzenia pre druhovú skladbu, plochy nelesnej drevinnej vegetácie vo forme remízok a sprievodnej zelene vodných tokov).

Zeleň v sídle

Pri návrhu jednotlivých opatrení sa vychádzalo z krajinárskej hodnoty súčasnej krajiny.

Opatrenia vychádzali najmä:

- Zvýšenie retencie vody v krajine.
- Zvýšenie krajinárskej hodnoty poľnohospodársky využívané krajiny s dôrazom na rekreačnú funkciu obce.
- Realizácia opatrení na adaptáciu na zmenu klímy (zachytávanie vody v krajine, zvýšenie pokryvnosti územia korunami stromov, zabránenie veternej erózií a zníženie rýchlosti vetra).

Ohrozenia

Navrhované opatrenia a regulácia v územnom pláne stanovuje princípy, ktorých úlohou je zvyšovanie kvality života v obci a naplnenie strategických cieľov a vízií vyplývajúcich z lokálnej a nadradených stratégií a aplikácia adaptačných opatrení kvôli zmene klímy.

Optimálne dosiahnutie špecifických cieľov v území môžu narušiť nasledovné ohrozenia:

Ohrozenia s malým predpokladom výskytu:

- Radónové riziko
- Seizmické udalosti
- Ohrozenia vyplývajúce z vojnového konfliktu

Ohrozenia so strednou pravdepodobnosťou výskytu:

- Prívalové vody
- Horúčavy
- Zápľavy
- Požiar
- Zosuvy

Pre spomínané ohrozenia sú v územnom pláne navrhnuté opatrenia, aby ich dopady boli čo najmiernejšie.

Ohrozenia, ktoré nemusia mať negatívny vplyv na dosiahnutie cieľov:

- Nepriaznivý demografický vývoj
- Nepriaznivá ekonomická situácia

Pre zníženie nepriaznivého dopadu týchto ohrození je potrebné prehodnotiť prioritu cieľov.

22.2 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O ZO SOCIO-EKONOMICKÉHO HĽADISKA

Demografický potenciál

Obec je progresívneho typu, má ročný nárast obyvateľstva spôsobený hlavne prirodzeným prírastkom. Obec je v zázemí regionálnych jadier popradsko-spišskonovoveskej aglomerácie. Je súčasťou aglomerácie Spišská Nová Ves - Smižany. Zároveň je centrom cestovného ruchu, preto je možné pri správnej politike naplňania špecifických cieľov uvažovať aj s pozitívnym migračným saldom. Pri zohľadnení pripravovaných stratégií môže dôjsť k väčšiemu nárastu obyvateľov, ako vychádza zo súčasného trendu.

Ekonomické zázemie

V obci sa nenachádza žiaden výrazný zamestnávateľ. Nachádzajú sa tu predovšetkým malé a stredné podniky.

V územnom pláne sú vytvorené podmienky pre rozvoj výroby a výrobných služieb vo vybraných zónach. Hlavným zameraním obce, ako to vyplýva z celkovej stratégie rozvoja, je zameranie na cestovný ruch a služby v cestovnom ruchu. Tieto aktivity sú v územnom pláne podporené vymedzením plôch pre rozvoj služieb v cestovnom ruchu najmä v centrálnej časti obce a časti Čingov a Košiarny briežok.

Obec predstavuje kategóriu do 10000 obyvateľov, na tento počet obyvateľov je potrebné v obci doplniť a rozšíriť:

V oblasti školstva:

- Duálne vzdelávanie
- Školské stredisko záujmovej činnosti, centrum voľného času
- MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením

V oblasti zdravotníctva

- Lekárň
- Zdravotnícke potreby

Nakoľko ide predovšetkým o komerčnú prevádzku, jej umiestnenie sa predpokladá v plochách určených pre občiansku vybavenosť a plochy pre zmiešanú funkciu bývania a občianskej vybavenosti.

V oblasti sociálnej starostlivosti (aj vzhľadom na predpokladaný nárast obyvateľov v dôchodkovom veku podľa demografickej krivky):

- Resocializačné stredisko
- Rehabilitačné stredisko
- Zariadenia opatrovateľskej služby
- Domov-penzión pre dôchodcov
- Klub dôchodcov
- Jedáleň pre dôchodcov
- Stredisko osobnej hygieny
- Pracovňa pre dôchodcov

Pre tieto aktivity a činnosti v územnom pláne vytvorené územné podmienky a nastavená regulácia.

Riešenie rozvoja bývania a rozvoja pracovných príležitostí

Pri zachovaní nárastu obyvateľov podľa demografickej krivky bude potrebných v obci 1350 nových bytov s nárastom obyvateľov na 11200. Tento scenár vyplýva z doterajších trendov a je najpravdepodobnejší.

Súčasný počet obyvateľov je 8854 (r. 2021).

V návrhovom období sa uvažuje s výstavbou cca 1350 bytov, čo predstavuje cca 10200 obyvateľov celkom.

Pri navrhovaní plôch pre rozvoj sa vychádzalo z rozvojovej stratégie obce a vymedzovali sa ucelené územia pre koncepčný rozvoj. Nové rozvojové plochy a lokality sú umiestnené predovšetkým v dotyku so zastavaným územím, aby vytvárali ucelenú urbanistickú štruktúru.

Sociálna infraštruktúra

Vzhľadom na počet obyvateľov a funkciu sídla ako spádovej obce je potrebné v obci umiestniť a rozšíriť viaceré zariadenia pre sociálnu infraštruktúru, ako sú uvedené v kap. 22.2.

Pre umiestnenie týchto zariadení sú v obci vymedzené plochy a nastavená regulácia.

Rekreácia a šport

Na území obce Smižany sa nachádzajú tri nástupné body do národného parku: Slovenský raj, Košiarny briežok, Zejmarská roklina a Maša.

V rámci celkovej koncepcie rozvoja mikroregiónu Slovenský Raj sú definované nástupné body navzájom prepojené cykloturistickou trasou. Tieto nástupné body majú optimálnu geograficko-priestorovú alokáciu, čo umožňuje vhodný prístup do národného parku. Priestorovým priemetom tejto stratégie do územia je rozvoj nástupných bodov Smižanská Maša, Zejmarská roklina Čingov a prepojenie obce pozdĺž prioritnej osi smerom k týmto

nástupným bodom. Sekundárny ale nemenej dôležitý je prepojenie formou novej komunikácie na Letanovce a Spišské Tomášovce.

Výroba a priemysel

V obci sú vymedzené plochy pre poľnohospodársku výrobu – PD Smižany a Kejda, plochy pre výrobu a remeselné výrobné služby - Jama. Počas prieskumov a rozborov bol zistený postupný trend na vytváranie zmiešaných území pre občiansku vybavenosť. Táto skutočnosť je v návrhu rešpektovaná a plochy poľnohospodárskych areálov sú z časti regulované ako plochy zmiešané územia výroby, výrobných služieb a občianskej vybavenosti.

22.3 HODNOTENIE ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O NA ÚZEMIE

Dopravné riešenie

Základný komunikačný systém zastavanej časti obce Smižany bude aj naďalej predstavovať prieťah cesty č.: II/542, vedený zastavaným územím obce Smižany. Z dôvodu nevyhovujúceho smerového a výškového vedenia existujúcej trasy prieťahu v súbehu so železničnou traťou sa navrhuje uvedenú časť trasy prieťahu viesť po novej trase. Navrhuje sa preložka cesty III. triedy, ktorej trasovanie bude výsledkom procesu tvorby ÚPN obce. Dopravné napojenie rekreačnej oblasti Čingov sa navrhuje ponechať v nezmenených trasách existujúcich miestnych komunikácií.

Technické vybavenie

Zásobovanie elektrickou energiou

Napájanie samotného sídla je realizované 22 kV vzdušnými prípojkami prostredníctvom 22/0,4 kV distribučných trafostaníc vo vlastníctve VSD a.s., a vo vlastníctve jednotlivých užívateľov, zásobujúcich súčasnú bytovú, priemyselnú aj občiansku zástavbu. Nové blokové trafostanice sa napoja z VN linky č. 212 káblami uloženými v zemi.

Zásobovanie pitnou vodou

ÚPN obce Smižany z hľadiska zásobovania pitnou vodou :

Riešeným územím je vedená trasa prírodného potrubia DN 500 z vodárenskej sústavy Liptovská Teplička – Poprad – Spišská Nová Ves. Z tohto systému je zásobovaná Spišská Nová Ves i Smižany. Potrubie DN 500 dopravuje vodu do vodojemu 2 krát 3000 m³, s kótou dna 530,5 m.n.m. Vodojem je nad Mašou.

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových vôd

ÚPN obce Smižany z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd :

- rešpektuje delený systém odvádzania odpadových vôd v obci,
- rešpektuje kanalizačné komplexy splaškovej kanalizácie a pásma ochrany verejnej kanalizácie.

Zásobovanie plynom

V návrhu sa počíta s vybudovaním nového VTL plynovodu v súbehu s existujúcim VTL potrubím. Kapacita RS je dostatočná pre rozšírenie plynifikácie nových lokalít obce Smižany. STL plynovody v celej lokalite obce Smižany ostávajú kapacitne v nezmenenom stave, s tým, že sa STL plynovodná miestna sieť rozšíri pre navrhované územné celky - časť IBV s objektami občianskej vybavenosti.

22.4 HODNOTENIE DÔSLEDKOV DOPADU REALIZÁCIE RIEŠENIA ÚPN-O NA ZÁBER PÔDY

Zdôvodnenie záberov

Navrhované územia na zastavanie sú vymedzené v dotyku so zastavaným územím, kde sa nachádzajú aj najkvalitnejšie pôdy. Záber pôdy je minimalizovaný iba na plochy, ktoré sú nevyhnutné pre ďalší obce a nevytvára zbytočne veľké zábery ani samostatné urbanizované územia. Pri vymedzovaní nových plôch sa prihliadalo na ochranu pôdy v súvislosti so strategickými cieľmi rozvoja obce.

Zábery poľnohospodárskej pôdy

V katastrálnom území Smižany sa nachádzajú BPEJ v 5. až 9. Skupine. Medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. patrí BPEJ 0729003, 0775302, 081002, 0829002, 0829312, 0829315, 0857312, 0863202, 0863242, 0869312, 0869242, 0869332, 0870223, 0969222, 0969242.

Vo variante „1“ celkový záber pôdy predstavuje 112,5 ha.

Vo variante „2“ celkový záber pôdy predstavuje 120,8 ha.

Celková koncepcia rozvoja obce predstavuje vidiecku obec s rozvojom bývania, obchodu a služieb pre turistický ruch v nadväznosti na N.P. Slovenský Raj. Rozvoj nových plôch pre zástavbu je navrhovaný v kontakte s už zastavaným územím. Ďalšie zábery predstavujú územia pre rekreáciu a rekreačný park predovšetkým na rozvojovej osi v smere na Čingov, Košiarny briežok a Ďurkovec.

23. VYMEDZENIE POJMOV

Miera zastavania

Určuje formou parametrického vyjadrenia možnú mieru zastavania pozemku. Táto miera znamená, že každý pozemok, na ktorý je možné umiestniť stavbu podľa funkcie, nesmie prekročiť zvolený parameter. To platí pre všetky pozemky, ktoré vzniknú rozdelením pozemku. Miera zastavania pre pozemky vzniknuté rozdelením sa vypočíta tak, aby celková miera zastavania na pôvodnom pozemku spĺňala regulatív.

Index zastavanosti (Iz) – určuje maximálny podiel zastavanej plochy bez spevnených plôch voči bilancovanej ploche.

Index zelene (Ie) – určuje minimálny podiel vodepriepustných plôch a zelene voči bilancovanej ploche.

Zastavaná plocha - zastavanou plochou nadzemnej časti stavby sa rozumie plocha ohraničená ortogonálnymi priemetmi vonkajšieho líca zvislých konštrukcií všetkých nadzemných podlaží do vodorovnej roviny.

Bilancovaná plocha – urbanistický blok vymedzený miestnymi cestami, hranicou regulačného celku a/alebo nezastavateľným územím. Pri urbanistickom bloku rozdelenom na stavebné pozemky sa tento stavebný pozemok považuje za bilancovanú plochu.

Výšková regulácia – určuje maximálnu neprekročiteľnú výšku objektov, v prípade viacerých hodnôt platí hodnota predstavujúca nižšiu výšku (je regulovaná max. počtom nadzemných podlaží, alebo maximálnou výškou v metroch).

Vodepriepustná plocha – plocha umožňujúca vsakovanie vody do podlažia.

Celková podlahová plocha – súčet výmer plôch jednotlivých podlaží.

Podkrovie – ako podkrovie pre nebytové stavby sa pre účely územného plánu Smižany rozumie podstrešný priestor, kde min. 1/3 podlahovej plochy daného podlažia nie je s vodorovným stropom

Stavby technického vybavenia územia:

- Diaľkové ropovody a plynovody, miestne rozvody plynu.
- Diaľkové a miestne rozvody vody alebo pary, miestne kanalizácie (s vylúčením čistiare odpadových vôd).
- Diaľkové a miestne elektronické komunikačné siete a vedenia, telekomunikačné stožiare, transformačné stanice.
- Diaľkové a miestne rozvody elektriny, stožiare, transformačné stanice, televízne káblové rozvody Úpravy tokov, priehrady a ochranné hrádze, závlahové a melioračné sústavy .

Stavby dopravy a dopravnej vybavenosti územia:

- Diaľnice, cesty, miestne a účelové cesty, nábrežia, lesné a poľné cesty.
- Železničné, lanové a iné dráhy.
- Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody.

Hlavné využitie /objekt/ – objekty hlavného využitia funkčnej plochy/funkčného územia.

Doplnkové využitie /objekt/ – objekty doplnkového/obmedzeného využitia funkčnej plochy/funkčného územia, ktoré plnia doplnkovú funkciu k hlavnému objektu (využitiu).

Podmienečne prípustné využitie - určuje funkčné využitie na zastavateľných plochách v prípade splnenia uvedenej podmienky. Platí pre celý RC ak nie je uvedené inak.

L – Lesné územia - lesné pozemky, na ktorých nie je možné umiestniť žiadnu stavbu okrem technického (vedenie inžinierskych sietí) a dopravného vybavenia územia (lesné cesty).

P – Poľnohospodárska pôda - pozemky ornej pôdy, lúk, pasienkov, trvalých trávnych porastov, na ktorých nie je možné umiestniť žiadnu stavbu okrem technického vybavenia územia (vedenie inžinierskych sietí, melioračné rozvody)), dopravného vybavenia územia (poľné cesty) a hospodárskych nebytových stavieb pre účely hospodárenia (senníky).

ZO – Plochy záhradkárskeho osídlenia a lokalít - plochy plodín určených pre pestovanie na nepotravinárske účely. Na týchto plochách nie je možné umiestniť žiadnu stavbu okrem technického vybavenia územia (vedenie inžinierskych sietí), dopravného vybavenia územia (poľné cesty)

WT – Vodné plochy a vodné toky - plochy, ktoré sú trvalo pod vodnou hladinou, na týchto plochách je ďalej možné umiestniť stavby vodných diel a protipovodňových opatrení. Plochy pozemkov pri vodných tokoch a plochách, na ktorých je nelesná drevinová vegetácia a iné porasty, ktoré zabezpečujú ekostabilizačnú funkciu toku. Na týchto plochách je možné umiestniť len stavby vodných diel, protipovodňových opatrení a konštrukcie premostení.

24. BIBLIOGRAFIA

1. Červenka, M. a kol., 1986 : Slovenské botanické názvoslovie. Príroda, Bratislava
2. Feráková, V., Maglocký, Š., Marhold, K., 2001: Červený zoznam papraďorastov a semenných rastlín. In: Baláž, D., Marhold, K., Urban P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. Ochrana prírody 20, sup. ŠOP SR Banská Bystrica, 44-76 pp.
3. Futák, J., 1980: Fytogeografické členenie. In: Mazúr, E., et al., Atlas SSR, SAV a SUGK Bratislava, p. 88.
4. Húsenicová, J. a kol., 1992: Generel nadregionálneho ÚSES-SR, Bratislava, aktualizovaný v r. 2000.
5. KOL., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, 2002, 344 s.
7. Michalko, J., Berta, J., Magic, D., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, Slovenská socialistická republika, Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 163 pp

8. Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 pp.
9. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
10. Inštitút urbanizmu a územného plánovania URBION. Štandardy minimálnej vybavenosti obcí. Bratislava : URBION, 2011.
11. Štatistický úrad SR. Sčítanie obyvateľov, bytov a domov 2001. Bratislava : Štatistický úrad SR, 2001.
12. Juhasčíková, Ivana, Škápik, Pavol a Štukovská, Ivana. Základné údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 - Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania. Bratislava : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012. ISBN 978-80-8121-208-6.
13. Juhasčíková, Ivana, Škápik, Pavol a Štukovská, Zuzana. Základné údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 - Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia. Bratislava : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2012. ISBN 978-80-8121-204-8.
14. Esprit s.r.o. Atlas krajiny SR. Bratislava : Ministerstvo životného prostredia SR, Agentúra životného prostredia, 2002.

25. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

PRO - Program rozvoja obce
 NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
 ÚPN - Územný plán
 ÚPN-O – Územný plán obce
 EÚ - Európska únia
 SR – Slovenská republika
 VÚC - Vyšší územný celok
 IBV - Individuálna bytová výstavba
 BPEJ – Bonitovaná pôdnoekologická jednotka
 ÚSES – Územný systém ekologickej stability
 KSK – Košický samosprávny kraj
 KURS – Koncepcia územného rozvoja Slovenska
 km – Kilometer
 m - Meter
 ha - Hektár
 ČOV – čistička odpadových vôd
 OP – Ochranné pásmo
 OP – Operačný program
 ÚC – Územný celok
 RC – Regulačný celok
 SAD – Slovenská autobusová doprava
 STL – Stredotlak plynu
 VTL – Vysoký tlak plynu
 ZVN – Zvlášť vysoké napätie
 VVN – Veľmi vysoké napätie
 VN – Vysoké napätie
 NN – Nízke napätie
 NP – nadzemné podlažie
 kV – kilovolt
 VDJ – veľká dobyťcia jednotka

